

SLAP

LIST UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE DOBRIŠE CESARIĆA, ZAGREB / BROJ 25/ GODINA 2023. / CIJENA 1,5 EURA

TEMA BROJA – KULTURA I MEDIJI

BRIGHT

CONTRAST

SATURATION

SHARPNESS

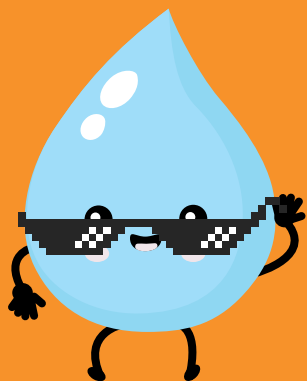
Dragi Slapoljupci,

pred vama je novi broj školskoga lista *Slap*. Znam da ste ga jedva čekali primiti u svoje ruke! Naš je *Slap* i ove godine bogat kapljicama – novinarskim radovima naših vrijednih novinara u kojima su pisali o temi broja – kulturi i medijima, pratili uspjehe naših učenika na natjecanjima, razgovarali s novim djelatnicima naše škole, popisivali kajkavske riječi i tako dobili dva mala rječnika – *Kaj ti briješ?* i *Purgerski rječnik*. Osim toga, osvrnuli su se na mnoštvo odrađenih projekata u kojima su sudjelovali učitelji i učenici naše škole – *OUTSIDE*, *Comm-Edu*, *YAB*, *Upcycling*, *Experimenta* i dr. koji su nam omogućili putovanja diljem Europe i svijeta. Ako volite sami izrađivati predmete, za vas smo pripremili rubriku *Uradi sam* s mnoštvom kreativnih ideja! Znamo da Cesarići vole putovati pa smo sve o njihovim zanimljivim putovanjima na Sljeme, u Beč, Graz i Salzburg objedinili u rubrici *Skitamo, pitamo i slikamo*. Nije tajna da su Cesarići ekološki osviješteni i da odavno razvrstavamo otpad i sudjelujemo u raznim ekološkim akcijama, stoga ćete u rubrici *Zdravstveni i ekološki odgoj* moći pronaći smjernice za razvrstavanje otpada, ali i pročitati kako su se s razvrstavanjem snašli stanovnici Borongaja. Za kraj smo vam pripremili neizostavni *Zabavnik* u kojemu ćete upoznati neke učitelje i stručne suradnice naše škole na zabavan način, a moći ćete i riješiti križaljku nadahnutu temom broja.

Zahvalila bih svim učiteljima i učenicima koji su na bilo koji način sudjelovali u nastanku ovoga broja *Slapa* i obogatili ga svojim doprinosom.

Nadam se da vas novi broj našeg *Slapa* nikako neće razočarati, već da će vam svaka njegova stranica izmamiti osmijeh na lice i da ćete ga s užitkom listati!

Pozdravlja vas uredništvo *Slapa*!

SADRŽAJ

Tema broja - istraživanje pojma kultura i mediji

Kultura i mediji nas okružuju, Pojam kulture u nazivima školskih predmeta	3
Bonton religijskih ustanova	4 - 5
Ne budi trol, nauči e-bonton!, Kako "kulturno" prošetati psa	6
Kultura navijanja	7
Bonton u školskoj blagovaonici, Kazališni bonton	8
Božićni film, Multimedijalni umjetnik	9
Posjeti neki od mnogobrojnih zagrebačkih muzeja	10 - 11
Što se skriva u svima poznatoj zgradi na prisavlju - HRT-u	12
Novinari u medijskoj kući RTL, Upoznajmo televizijski duo - Anu Brdarić i Tomislava Jelinčića	13
Mali medijsko-novinarski pojmovnik, Glavna dizajnerica unutarnjeg izgleda naše škole, Roman koji stvara zaljubljenike u čitanje	14
Djeca bi trebala biti samo djeca, Prihvaćaj li drugačije od sebe?, Vraćanje u prošlost, Upoznavanje s praljudima, Strah od nepoznatoga	15

Cesarići nižu uspjehe

Cesarići su i dalje među najboljima u gradu i državi!	16
Među najboljim matematičarima u državi	17

U retrovizoru

Purgerski rječnik	17
Cesarići su proslavili svoj dan i ove godine	18
Novo lice naše škole – učiteljica Doris-Bruna Kukić, Upoznajmo tajnicu!	19

Projekti

Projekti i aktivnosti u kojima su sudjelovali Cesarići, Međunarodni dani u našoj školi	20
Komunikacija - edukacija, Učenice u akciji	21
Experimenta u Cesariću, O Experimenti	22
Upcycling, Turska	23
Putovanje u Poljsku	24
Naša Španjolska priča	25
Outside, Cesarići protiv nasilja, Jesmo li čitalački pismeni?	26

Uradi sam

Izražavaj se glagoljicom	27
Domaćinstvo u našoj školi	28
Izradi svoj mali vrt u staklenci, Kako izraditi licitarsko srce od kartona	29
Slatki buket - zgodan i jednostavan dar	29
Izradi svoju pahulju/cvijete!, Izradi sam svoju božićnu čestitku!, Kako napraviti bor od češera?	30

Skitamo, pitamo i slikamo

"Bečarenje", odnosno moj izlet u Beč, Advent u Mozartovu gradu	31
Naše "Čokoladno" putovanje	32
Cesarići na Sljemenu	33

Zdravstveni i ekološki odgoj

Hrana zaslužuje poštovanje, Ono si što jedeš!	34
Naš prijedlog školskog jelovnika	35
(Ne)odlaganje otpada, Plava, smeđa, zelena i žuta boja - radost moja!	36
Odlaganje otpada na Borongaju	37

Zabavnik

Upoznajmo djelatnike naše škole na zabavan način	38
Križaljka	39
Foto izvještaj - likovni u Botaničkom vrtu!	40

Impresum
SLAP

List učenika Osnovne škole Dobriše Cesarića
Izdavač: Osnovna škola Dobriše Cesarića
Zagreb, K.Š. Balskog 29
Tel / fax: 01 2339 884
e-mail: os.dobriše.cesarica@inet.hr

Glavna urednica: Leona Vraneša, 7. a

Odgovorna urednica: Martina Hainešek, mag. educ. philol. croat.

Uredništvo: Kristina Kvakan Radaš, mag. educ. philol. croat.,
Ivana Caktaš, mag. educ. philol. croat., Gabrijela Kovačević, mag. prim. educ.

Tina Antolić, 7. b, Bruna Basara, 6. a, Tena Bešlić, 3. b, Tessa Borovačkić, 3. a,
Tonka Bukvić, 4. a, Eva Burja, 5. a, Marija Čabraja, 8. a, Lucija Černjul, 3. b, Lucija Čičić, 3. b, Lucia Čiš, 7. a,
Dora Čutić, 3. b, Tena Divald, 3. a, Ivona Đurinek, 6. b, Robert Frouth, 5. b, Tania Huseinčehajić, 3. b,
Domagoj Ivšić, 3. b, Lucija Kiš, 6. a, Melani Knezović, 6. b, Tia Kolar, 5. b, Lara Kufner, 6. a, Lovro Kvesić Lozić, 8. a,
Petra Kvesić Lozić, 6. b, Sarah Maslić, 8. b, Maša Pujević, 6. b, Petra Purić, 3. a, Ema Reja, 6. a,
Franka Salmić, 5. a, Anthea Simić Tumpak, 3. b, Klara Šarec, 5. a, Paula Šemper, 6. a, Maja Šosterić, 7. a,
Bruna Vlahović, 5. b, Katja Vranić, 6. a, Vita Vučinić, 6. a, Ana Vuković, 3. b, Nika Vuković, 5. b

Grafičko oblikovanje i priprema:
Danica Bobinac, mag. art

Tisak: Macan d.o.o., Ljubijska 52, Zagreb
Naklada: 200 primjeraka
ISSN 1332-1501

Kultura i mediji nas okružuju

Svaki je osnovnoškolarac puno puta čuo dvije riječi – kultura i mediji, no znaju li svi što ta dva pojma zapravo znače i što podrazumijevaju?

Prema Kurikulumu Hrvatskoga jezika (2019) u tome školskome predmetu postoje tri predmetna područja – *hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo te kultura i mediji*. Prema Kurikulumu (2019) predmetno se područje *kultura i mediji* temelji na razumijevanju teksta u različitim društvenim, kulturnim i međukulturnim kontekstima. Tim se predmetnim područjem potiče razvoj znanja o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti te se omogućuje djelovanje u društvenoj zajednici. Ono obuhvaća kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca; obuhvaća razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenog gledišta kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta; obuhvaća i poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društva i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drugačijih.

Prema tome, može se zaključiti da su kultura i mediji zaista svuda oko nas. Kultura je nešto čemu nas se uči od najranije dobi – učimo kako pozdravljati, zahvaliti, ispričati se, kako se pristojno odijevati, kako hodati ulicom, kako pristojno jesti, kako se pristojno odnositi prema drugima, kako se ponašati u određenim ustanovama i u određenim situacijama. Stoga ćemo se u ovome broju školskoga lista *Slap* osvrnuti na taj pojam, istražiti ćemo ga i otkriti što se sve „skriva iza njega“. Moći ćete saznati što znači *kultura* u nazivima školskih predmeta, što je to kultura navijanja, e-bonton, kazališni bonton i slično.

Mediji su sredstva prenošenja poruka, a dijelimo ih na elektroničke i tiskane. Elektronički su mediji televizija, radio, internet i film, dok su tiskani mediji sve ono što je tiskano na papiru, tiskarskim strojem – knjige, novine, časopisi, letci, plakati, brošure i slično. Mediji kojima smo u posljednje vrijeme najčešće izloženi jesu televizija i internet. Stoga su novinari naše Novinarske skupine posjetili HRT i RTL, naučili su kako se snimaju televizijske emisije, intervjuirali su poznate televizijske voditelje te su posjetili televizijske i radijske studije, a kasnije su napisali i svoj mali medijsko-novinarski pojmovnik. Osim toga, učenici su se okušali u snimanju božićnoga filma pa vam donosimo kratko izvješće s tog projekta, a u ovome ćete *Slapu* moći pročitati i nekoliko osvrta na romane, kazališne predstave i filmove.

Martina Hainešek,
učiteljica hrvatskoga jezika,
voditeljica Novinarske skupine

Lucia Čiš, 7. a

Pojam kulture u nazivima školskih predmeta

„Kultura“ je pojam koji obično označava složenu cjelinu institucija, predložba i praksi koje čine život određene ljudske skupine, a prenose se i primaju učenjem. Pitala sam učitelje predmeta koji u svojem nazivu imaju kulturu (Likovna kultura, Tehnička kultura, Glazbena kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura) što je, po njihovom mišljenju, značenje pojma „kultura“ u njihovom predmetu.

Glazbena kultura

Učitelj Tvrтко Hrelec smatra da je kultura široki pojam te da je glazba samo jedan mali dio kulture. Kulturu je povezo sa umjetnošću. Misli da svaki glazbenik nije umjetnik i da svaka pjesma ne mora biti i umjetničko djelo.

Tjelesna i zdravstvena kultura

Učiteljica Dubravka Basić-Vidović kulturu u svom predmetu povezuje s bontonom, tj. s ponašanjem na satu. Također, kulturu u predmetu koji predaje dijeli na tjelesnu kulturu i na zdravstvenu kulturu. Tjelesna kultura podrazumijeva fizičku aktivnost i prehranu, a zdravstvena kultura očuvanje našeg zdravlja (higijenu) i prehranu.

Tehnička kultura

Učiteljica Sonja Pavlič kulturu u Tehničkoj kulturi pronalazi u bontonu (pospremanje iza sebe, suradništvo, vrijednost, ponašanje). Što se tiče gradiva, kultura se pojavljuje u pravilima ponašanja u prometu. Uči nas vrijednosti i preciznosti. Smatra da se ovaj predmet ne bi trebao tako nazivati jer se u nekim školama ne provode vježbe praktičnog rada te se predmet sastoji samo od teorijskog dijela iz kojeg učenici ne mogu učiti kako biti precizni i uredni.

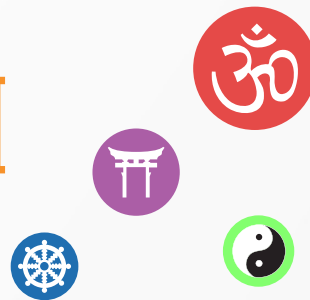
Likovna kultura

Učiteljica Danica Bobinac smatra da likovna kultura i umjetnost razvijaju kreativnost, originalnost, promišljanje, kritički stav, samosvjesnost i finu motoriku. Ona nas uči vizualnom jeziku i promišljanju o svijetu oko nas. Likovna kultura također nas uči strpljenju, suradnji, upornosti, a ponekad nas opušta i rasterećuje. S njom povezujemo sve školske predmete: Matematiku (ritam i omjer), Biologiju (građa flore i faune), Fiziku (smještaj motiva i masa), jezik (virtualna interpretacija teksta i kaligrafija), Povijest (razni umjetnički stilovi i utjecaj na kulturu), Glazbenu kulturu (apstraktna umjetnost i prikaz zvuka) i TZK (ples i pokret). Bez tih temeljnih znanja iz drugih predmeta nema ni dobrog umjetnika ni dobrog umjetničkog djela.

Lucia Čiš, 7. a

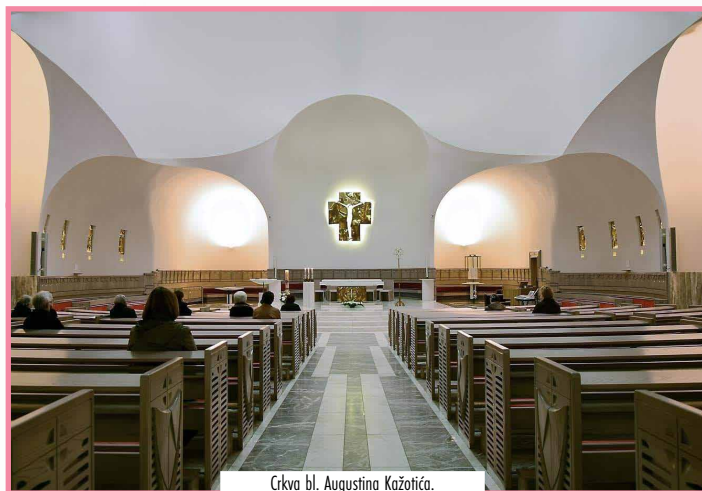
BONTON RELIGIJSKIH USTANOVA

U većini ustanova, naročito kulturnim i religijskim, postoje pravila ponašanja. Crkva, džamija i sinagoga tri su religijske ustanove namijenjene molitvi vjernika – kršćana, muslimana te židova. Iako se naizgled čine sličnima, ta tri molitvena mjesta razlikuju se po mnogim pravilima ponašanja.

CRKVA

Crkva je mjesto za molitvu kršćana. Crkva za sve vjernike predstavlja najveću kršćansku zajednicu, mjesto na kojem se okupljaju i iskazuju poštovanje i ljubav prema Isusu Kristu. U njoj muškarci i žene sjede zajedno i mole. U crkvi postoje pravila oblačenja i ponašanja.

Crkva bl. Augustina Kažotića.

† ulazak u crkvu

Kada ulazimo u crkvu, bilo da idemo na misu, nečije vjenčanje ili turističko razgledavanje, potrebno je voditi računa o tome da naš ulazak bude miran, tih i lagan. Crkva je ustanova u kojoj vjernici pronalaze svoj mir, a mnogi od njih tada su prepušteni osobnim molitvama koje može narušiti nečiji glasni govor, brzopleti hod ili bilo koja vrsta lupanja. Potrebno je tiho otvoriti vrata, prekriziti se svetom vodom i laganim koracima ući unutra.

† glasni zvukovi

Prije ulaska u crkvu potrebno je ugasiti mobitele i zvukove na njima, nemojte razgovarati i javljati se usred služenja mise ili tijekom boravka u crkvi kako ne biste ometali druge vjernike u molitvi.

† oblačenje

Uvijek prilikom ulaska u crkvu treba biti primjereno obučen. To znači da u crkvu ne smijete ulaziti golih ramena, u majicama i haljinama s dekolteom, kratkim hlačama ili suknjama (minicama). Nije primjereno nositi prozirnu odjeću.

Pssst!

† glasno pričanje i smijanje

Nikako ne smijete glasno razgovarati i smijati se. Ako morate nešto hitno obaviti, izađite iz crkve da ne ometate ostale vjernike. Glasno razgovaranje i smijanje neprimjereno je i jako nekulturno, kako u crkvi, tako i u drugim ustanovama u kojima se očekuju red, mir i poštovanje propisa.

† poštivanje drugih vjernika

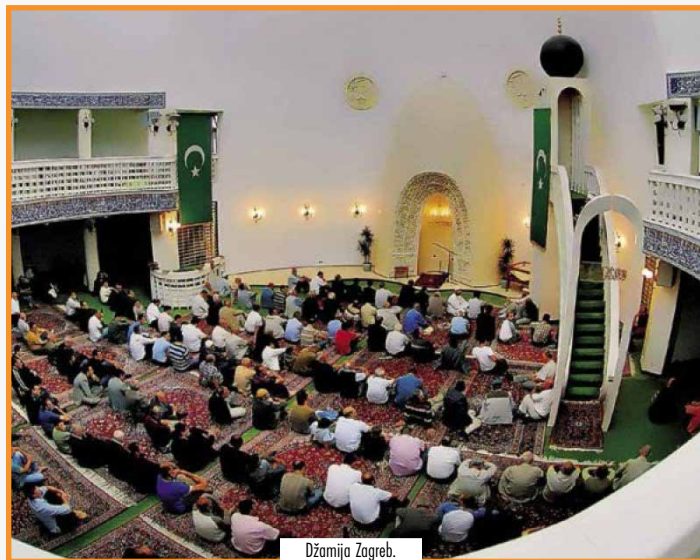
Svatko u crkvu dolazi iz svojih osobnih razloga. Netko želi sudjelovati na misi kao dio kršćanske zajednice, drugi se mole za sebe i druge osobe, a neki samo trebaju svoj mir. Imajte poštovanja prema drugima i nemojte ih na bilo koji način ometati i uznemiravati.

† zabrana fotografiranja

U mnogim crkvama zabranjeno je fotografiranje, osim ako to nije dopušteno od strane svećenika pa se ovo pravilo mora poštivati.

DŽAMIJA

Džamija je mjesto za molitvu muslimana. U džamiju muškarci i žene ulaze odvojeno. Glavna je svrha džamije da se u njoj klanja namaz, uči časni Kur'an, čini zikir i obavljaju ostale vjerske aktivnosti jednog muslimana.

Džamija Zagreb.

☪ U džamiji se ne smiju obavljati druge aktivnosti za koje ona nije namijenjena, a posebno ne one koje bi mogle narušiti nje ugled.

☉ Ljudima u džamiji nije dozvoljeno razgovarati o politici, kupoprodaji i ostalim materijalnim temama. Svoju pažnju treba usmjeriti na molitvu i poučne vjerske razgovore, ali ni to ne smije ometati ostale vjernike u njihovoj molitvi. Također, u džamiji nije dozvoljeno informirati ostale o izgubljenim stvarima.

☉ U islamu je prikladno nositi kapu na namazu. Glava ne bi trebala biti otkrivena. Kod dolaska u džamiju treba voditi računa da tijelo i odjeća budu čisti i mirisni.

☉ Prije ulaska potrebno je odložiti svoju obuću na za to predviđeno mjesto te zakačiti u džamiju desnom nogom, zatim izgovoriti dovu za ulazak u džamiju te zavzati selam prisutnima, ali ne preglasno, kako svojim glasom ne biste ometali one koji su već u namazu. Ljudi koji dolaze prvi trebaju sjesti u slobodne redove i popuniti ih kako oni koji dolaze kasnije ne bi prelazili preko nekih od njih i tako stvarali gužvu.

☉ U džamiji nije dozvoljeno prelaziti ispred nekoga tko je u namazu, nije dozvoljeno nekoga odvrćati od namaza ili dove, zabranjeno je pljuvati, čistiti nos ili činiti nešto što bi narušilo čistoću.

☉ Kada imam petkom drži hutbu, svi moraju pažljivo slušati njegov govor jer je svaki drugi govor u to vrijeme strogo zabranjen. Ako ipak nekog morate upozoriti da šuti, onda to učinite samo gestom, a nikako riječima.

☉ Oni koji povedu djecu u džamiju trebaju ih držati u svojoj blizini, kako djeca ne bi ometala druge klanjaoce.

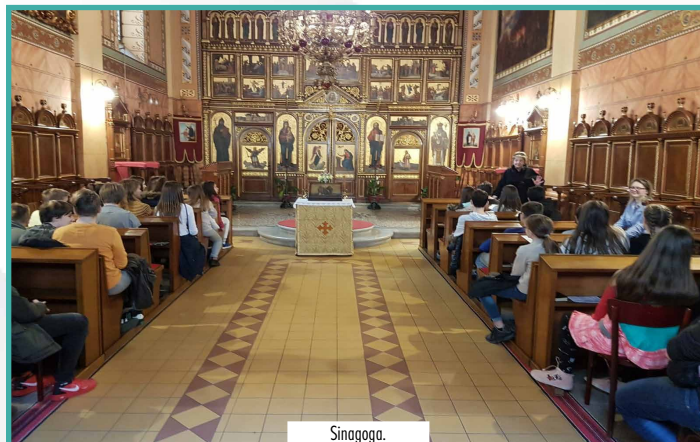
☉ Prilikom napuštanja džamije treba reći: „Assalamo Alaikum“ te proučiti dovu za izlazak iz džamije. Kod izlaska iz džamije iskoračite prvo lijevom nogom, a kad oblačite cipele obucite prvo desnu pa lijevu.

Učenica Sarah Maslić u Džamiji tijekom Erasmus + posjete Turskoj.

SINAGOGA

Sinagoga je zgrada u kojoj se obavljaju vjerske aktivnosti u židovstvu (judaizmu). Glavna uloga sinagoge jest zajednička molitva, premda je povezana i s privatnom ili osobnom molitvom. Sinagoga se povezuje i s učenjem pa se u tom svojstvu naziva „bet midraš“ ili „kuća učenja“.

Sinagoga.

Svrha sinagoge je da bude mjesto okupljanja, bet kneset, mjesto na kojemu se održavaju gradski skupovi i gdje se obavljaju poslovi. Svatko, čak i nežidov, može ući u sinagogu. Većina sinagoga ima posebno radno vrijeme za posjete i nije dozvoljeno fotografirati one koji se mole.

Postoji nekoliko uvjeta koje morate ispuniti ako želite posjetiti sinagogu.

☉ Prije ulaska morate osušiti noge i uvjeriti se da vi ni vaša odjeća niste prljavi.

☉ Vaša odjeća treba biti jednostavna i skromna. Neprikladno je ulaziti u kratkim hlačama ili sportskoj odjeći. Nije običaj da žena u sinagogu dolazi u hlačama. Istovremeno, postoje i posebni zahtjevi za haljine ili suknje. Prema zakonima židovske skromnosti gležnjevi i laktovi žene moraju biti pokriveni. Zbog toga je u sinagogu bolje doći u hlačama, nego u kratkoj suknji ili haljini s dekolteom. Prema židovskoj tradiciji kosa udate žene mora biti pokrivena – maramom ili bilo kojim drugim pokrivalom za glavu. Muškarci (stariji od 13 godina) mogu biti u sinagogi samo pokriveni glave. Prema tradiciji trebaju nositi kipu – mali šešir ili bilo koje drugo pokrivalo za glavu. U većini sinagoga kipa se na ulazu daje na privremenu upotrebu.

☉ U sinagogi je zabranjeno glasno govoriti, ulaziti s hranom, sklapati novčane poslove (osim dobrotvornih) te ogovarati. Osim toga, zabranjeno je pretvarati sinagogu u crkvu, džamiju ili hram druge vjeroispovijesti, ili u njoj moliti u skladu s kanonima druge vjere. Ako ste osoba druge religije, onda imate pravo samo vidjeti kako židovi mole, ne smijete sami moliti. (Izuzetak je napravljen samo za one koji žele prijeći u židovsku vjeru.)

☉ Prema židovskoj pravoslavnoj tradiciji, muškarci i žene mole odvojeno jer molitva se ne treba odvijati u obitelji, već nasamo sa Svemogućim. Ženski dio najčešće se nalazi na drugom katu, na galeriji, ili se žene mole u istoj prostoriji sa muškarcima, ali iza pregrade. Konzervativne i reformske sinagoge nemaju pregradu, muškarci i žene sjede zajedno ili na suprotnim stranama prolaza.

Za zaključiti je da se u crkvi, džamiji i sinagogi mora pristojno ponašati. Ne smije se glasno razgovarati, smijati i time ometati druge vjernike u molitvi. Treba biti primjerenom obučen i ne koristiti mobitel, nego se posvetiti molitvi. Za razliku od crkve, u džamiji i sinagogi glave moraju biti pokrivena, a različito je i poimanje žene u odnosu na muškarca. U crkvi oni zajedno borave i mole, dok su u sinagogama i džamijama odvojeni.

Istraživanje pojma *kultura*

Ne budi trol, nauči e-bonton!

Molim, izvoli, hvala i oprost četiri su čarobne riječi koje nas prvo roditelji uče, a kasnije se njima (pišući ih šarenim slovima) ukrašavaju zidovi vrtičkih soba i naših učionica. Te četiri riječi samo su djelić skupa pravila o uglađenu, pristojno ponašanju u društvu koje nazivamo bonton. No znate li što je e-bonton?

Bon ton je francuski izraz za *dobar ton*, odnosno *ispravno ponašanje*. Potrebno je ispravno se ponašati kod kuće, u školi, u javnom prijevozu, na poslu, na ulici, u dućanu i slično, ali i u digitalnom okruženju. Pravila lijepog, pristojnog i odgovornog ponašanja u digitalnom okruženju još se nazivaju i *netiketa* (net etiketa – eng. netiquette) ili *e-bonton*.

Zašto je pristojno ponašanje na internetu bitno? Isto kao što želimo da nam u stvarnom svijetu bude pristojno, nenasilno i sigurno okruženje, trebamo težiti tomu da takav svijet i takva pravila ustalimo i u digitalnom, odnosno virtualnom svijetu. Odgovorni smo za sve ono što napišemo, kažemo i izjavimo. A sve što napravimo, objavimo ili napišemo na internetu zauvijek ostaje tamo pa evo nekoliko osnovnih smjernica kako da to bude što bolji i što pristojniji digitalni trag.

- uvijek treba biti pristojan i predstaviti se onome s kime razgovarate (naravno, samo poznatim ljudima – prijateljima jer s nepoznatim ljudima ne smijemo komunicirati putem interneta)
- pobrinite se da vaše osobne podatke ne vidi bilo tko (postavke privatnosti)
- uvijek se pitajte tri stvari: "Jesu li informacije koje šaljete dobre, istinite i korisne?"
- nije pristojno koristiti isključivo velika slova jer velika slova u digitalnom svijetu znače vikanje
- poštuju privatnost – kako vlastitu, tako i ostalih korisnika
- podržite dobru ideju, kao i dobru kritiku
- budite informirani – zaštitite sebe od drugih i budite odgovorni
- privatne razgovore i rasprave vodite preko privatnih poruka
- bolje nikakav komentar nego komentar koji je "nikakav"
- ne činite ništa što je protuzakonito ili što je u suprotnosti s moralnim normama

Osoba koja namjerno piše ružne i podrugljive komentare naziva se trol. A postoje i pojedinci koji stvaraju puno veći nemir te negativno djeluju na ostale svojim zločestim komentarima, takvi pojedinci zovu se *hejteri*. Ako takvo ponašanje prelazi granicu te se ponavlja, onda se to naziva *cyberbullying* – nasilje od strane vršnjaka koje se događa na internetu ili putem mobitela s ciljem uznemiravanja.

Društveni život na digitalnim platformama ubrzano se razvija, ali ono što je sigurno jest da lijepo i pristojno ponašanje nikad ne izlazi iz mode!

Domagoj Ivšić, 3. b

Skeniraj me i riješi križaljku!

Istraživanje pojma *kultura*

Kako „kulturno“ prošetati psa

Znamo da je pas oduvijek čovjekov najbolji prijatelj. Zajedno provode vrijeme družeći se, igrajući i šetajući po gradu i prirodi. Također, svaki čovjek zna koliko je njegovom ljubimcu bitna šetnja, no ne znaju svi kako bi se trebali ponašati tijekom šetnje.

Psi bi trebali barem jednom dnevno ići u dulju šetnju u trajanju od minimalno sat vremena. Na taj će se način pas izmoriti, podružiti sa psećim prijateljima, pomirisati sve poruke koje su ostavile druge životinje, vidjeti različita mjesta, čuti razne zvukove i iskusiti razne doživljaje. Nakon toga bit će sretan, zadovoljan i moći će doma mirno odmarati. Kako bi šetnja bila sigurna za nas i za druge ljubimce, potrebno je pridržavati se nekih osnovnih pravila.

Pse treba šetati na povodcu, osim na mjestima na kojima je dozvoljena šetnja bez povodca.

Ako šetaš psa na fleksi-povodcu koji se automatski produžuje bez pritiskanja držača, a koji omogućava psu veću slobodu radi svoje duljine, pripazi da povodcem ne ometaš druge prolaznike ili pse. Kod susreta s drugim ljubimcima na povodcu poštuju želje njihovih vlasnika. Ako se nalazite u parku za pse ili na nekom drugom mjestu gdje je dozvoljeno pustiti pse s povodca, pripazi što radi tvoj pas.

Pas u šetnji.

Dok se tvoj pas ne navikne hodati s tobom, dobro je **držati se rutine**. To znači da ga šetaš u isto doba dana i na ista mjesta. Ovo će mu pomoći da nauči što se od njega očekuje i kako će se ponašati na isti način kad ga odvedeš u nove parkove. Rutina će ga smirivati jer zna kamo ide.

Podučavanje tvog psa kako se ponašati u javnosti nije uvijek najlakša stvar, ali to se može napraviti kroz ponavljanje. Znati kako ga i kada nagraditi također je neophodno. Pas će te slušati kada imaš poslastice u ruci pa pripazi da ih daš samo kad je nešto učinio kako treba, a ne da ga smiriš.

Gdje god da šetate, obavezno **pokupi izmet za svojim psom**.

Osim što nije ugodno kada ugaziš u pseći izmet, preko izmeta se mogu prenijeti i razni paraziti koji su potencijalno opasni i za ljude. Budi odgovoran građanin i u svaku šetnju ponesi vrećice za izmet.

Odgovorno ponašanje u šetnji.

Sa sobom bi, osim povodca i vrećice za izmet, trebao imati i **bocu vode**. Čak i kad vrijeme nije toplo, tvoj pas može brzo dehidrirati. Također, ponesi i igračku koju možeš baciti i za kojom pas može trčati i uživati u igri.

Jedan od najvažnijih savjeta za šetnju pasa je da tvoj pas bude mikročipiran. To će osigurati da će tvoj kućni ljubimac, pobjegne li ili se izgubi, može jednostavnije biti vraćen jer su njegovi podaci na mikročipu.

Međusobno poštovanje i razumijevanje osigurat će ti dugogodišnje ljudske i pseće prijatelje i bezbrižne šetnje u kojima znaš da si poduzeo sve kako biste ti i tvoj najbolji prijatelj bili sigurni i sretni.

Misli na druge i uživaj u šetnjama!

Anthea Simić Tumpak, 3. b

Istraživanje pojma *kultura*

Kultura navijanja

Bez navijača nijedan sport ne bi imao svoju čar. Hrvatskoj reprezentaciji na prvenstvima najveća su podrška navijači. Svjedoci smo da osim pristojnih navijača postoje i oni nepristojni koji stvaraju nered što izaziva nelagodu i sram. U svakom sportu trebala bi postojati kultura navijanja – pristojno ponašanje i davanje podrške navijača igračima.

Što je kultura navijanja?

Navijači oduvijek imaju važnu ulogu u sportu. Osjećajni su i pokazuju svoje uzbuđenje pa ih se može čuti kako viču, zvižde ili psuju što se često pretvara u osjećaj neprijateljstva, ljutnje ili bijesa te u konačnici dovodi i do nasilnog ponašanja među navijačkim skupinama. Veliki problem u svijetu navijanja predstavljaju huligani svojim neurednim i često nasilnim ponašanjem na sportskim natjecanjima. Mladi socijalne vještine ne stječu samo unutar obitelji, već i unutar društva. U sportu je, kao i u kazalištu, potrebno usvajati kulturu navijanja – uvažavanje i pristojno ponašanje navijača prema igračima, navijačkim skupinama i poštovanje. Sportsko ponašanje ljude potiče na suradnju s drugima, ostvarivanje zajedničkih ciljeva i ohrabivanje. Predstavlja sredinu pogodnu za razvoj nenasilnog ponašanja, poštovanja, poštivosti i strpljenja.

Projekt Kultura navijanja

Kultura navijanja projekt je u kojemu su sudjelovali učenici 8. a i b razreda naše škole u suradnji sa školskim pedagogom i udrugom navijača „Mi Hrvati“. Cilj projekta bio je upoznati učenike s pojmom *kultura navijanja* unutar predmeta Hrvatski jezik jer je jedno od predmetnih područja Kultura i mediji. Osmišljavajući ideje za svoj projekt, učenici su naučili što je kultura navijanja, samostalno su odabirali aktivnosti povezane s projektom služeći se medijima i na taj način promicali demokratizaciju škole i kvalitetu života u školi i lokalnoj zajednici. Učenici su odabrali sljedeće aktivnosti: istraživanje o kulturi navijanja u europskim zemljama, snimanje videozapisa potpore hrvatskim sportašima, osmišljavanje igrokaza ili snimanje videozapisa o poželjnom i nepoželjnom navijačkom ponašanju, osmišljavanje pristojnog navijačkog rječnika, osmišljavanje ankete o navijanju za učenike u razredu i izradivanje navijačkih rekvizita.

Plakat potpore reprezentaciji.

Predstavljanje rezultata

Nakon mjesec dana napornog rada učenici su na nekoliko sati Hrvatskoga jezika predstavili rezultate rada.

Učenice Magdalena Vlaičević, Maša Tkalečević, Nia Lovrović i Mija Jurjević osmislile su reklamu o poželjnom i nepoželjnom navijačkom ponašanju. Reklamu su podijelile na nekoliko dijelova: poželjno i nepoželjno ponašanje tijekom himne, poželjno i nepoželjno ponašanje prema navijačima, poželjno i nepoželjno ponašanje tijekom postizanja zgoditaka, savjeti o umjerenom konzumaciji alkohola tijekom utakmica.

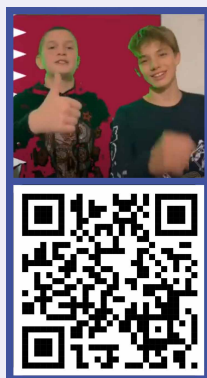
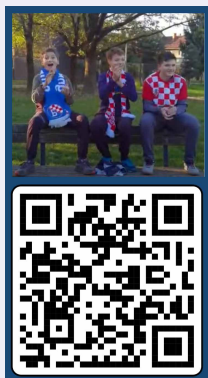
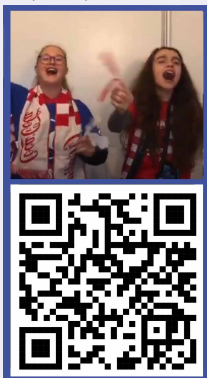
Učenice Tara Trbojević, Sarah Maslić, Laura Vošćić i Lara Radelić izradile su navijačke rekvizite od materijala koji su pronašle kod kuće. Bujnovi od plastičnih čaša i plastične zvečke zaposle ruke koje ne misle na tučnjavu, već navijanje. Pored rekvizita osmislile su i plakat potpore Hrvatskoj nogometnoj reprezentaciji.

Učenici Mak Kikaš, Lovro Prpić, Karlo Zirdum i Patrice Statovci snimili su videozapis u kojem prikazuju poželjno i nepoželjno ponašanje tijekom gledanja utakmice.

Učenici Bruno Sieber, Lovro Kvesić Lozić, Josip Salmić i Matej Đurinek snimili su videozapis o poželjnom i nepoželjnom ponašanju tijekom gledanja utakmica.

Učenice Tara Hercig i Ivona Marić osmislile su anketu o navijanju. U nastavku donosimo rezultate ankete i QR kodove na kojima možete vidjeti videozapise.

Marija Čabraja, 8. a

Skeniraj i pogledaj videozapise naših učenika(a).

Rezultati ankete o navijanju provedene na 17 učenika 8. a razreda

Što za tebe znači biti navijač?

Za mene navijači poštuju svoju državu ili klub na utakmici.

Za mene je navijač osoba koja voli svoj klub i potiče ostale na isto ponašanje.

Za mene je navijač osoba koja pristojno navija i ne izaziva probleme na utakmici.

Biti navijač znači podržavati klub ili reprezentaciju bez obzira pobjeđuje li ili gubi.

Navijanje je podrška igračima.

Kako se osjećaš kad Hrvatska reprezentacija igra na europskim ili svjetskim natjecanjima?

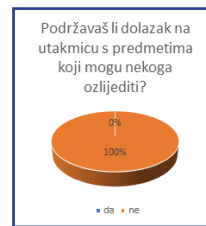
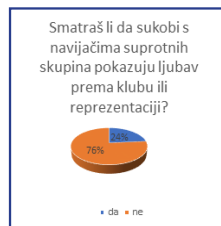
Osjećam se sretno i ponosno.

Osjećam se uzbuđeno i zadovoljno.

Želim pobjedu, no nisam tužan ako izgube.

Kad pobjeđuje osjećam se sretno, a tužno kad gubi.

Osjećam se ponosno jer reprezentacija predstavlja našu državu i lijepo je kada svijet vidi koliko se dajemo i ulažemo u sport.

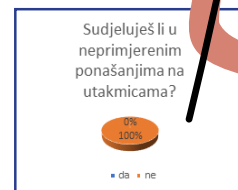
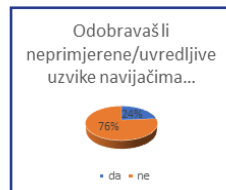
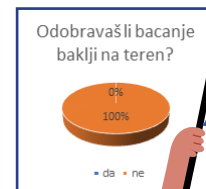
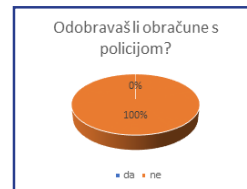

Ako podržavaš dolazak na utakmicu s predmetima, obrazloži!

Mislim da su navijački rekviziti važni i doprinose posebnoj atmosferi na utakmicama, no ne služe za nasilje.

Ne podržavam nošenje predmeta koji mogu nekoga ozlijediti.

Ne podržavam zato što smatram da na utakmicu dolaziš s veseljem, a ne s namjerom da nekoga ozlijediš.

Kakve bi trebale biti kazne?

U slučaju tučnjave zatvor, a u slučaju verbalnog vrijeđanja novčana kazna.

Mislim da bi kazne trebale biti strože.

Ovisi o učinjenom djelu.

Kazne bi trebale biti strože

Bonton u školskoj blagovaonici

S obzirom na to da pojam „kultura“ podrazumijeva društveno ponašanje pojedinca u skupini te u odnosu prema drugome, moglo bi se reći da postoji kultura blagovanja, odnosno, kultura ponašanja u školskoj blagovaonici. Poštujte li učenici naše škole bonton u školskoj blagovaonici možete pročitati u nastavku.

Bonton je knjiga u kojoj pišu pravila ponašanja kojih bi se trebao pridržavati svaki pripadnik društva. Bonton za blagovaonicu sastoji se od nekoliko jednostavnih i važnih pravila, no škola ima i neka svoja pravila. U blagovaonici bi uvijek trebali biti mir i tišina. Prije jela obavezno bi trebalo oprati ruke. Učenici bi hranu s pladnja trebali uzimati ne gurajući se i uzimajući ju s vrha, po redu, a ne prebirući po njoj. Trebalo bi jesti za stolom, a ne hodajući oko stola o blagovaonici. S hranom se ne smije igrati i treba pospremiti stol iza sebe. Nije dozvoljeno iznositi hranu iz blagovaonice i jesti po školskim hodnicima.

Tih pravila se malo tko u našoj školi pridržava. Često se mogu vidjeti učenici kako se dobacuju hranom i kako odlaze iz blagovaonice ostavljajući nered iza sebe. Iz blagovaonice uvijek dopiru neka vika i buka. Kuharice se često žale na ponašanje i nemarnost učenika. Smatraju da su učenici preglasni i neuredni. Mislim da bi učenici trebali poštivati bonton kako bi kuharicama

i njima samima bilo ugodnije u blagovaonici.

Lucia Čiš, 7. a

Stol jednog razreda nakon doručka.

Posuđe koje učenici ostave kuharicama.

Napola pojedeni sendviči.

Kazališni bonton

Dječje kazalište čarobno je mjesto u kojemu se snovi pretvaraju u stvarnost i smijeh poprima svijetle boje. Malo je potrebno za ostvarivanje tih snova, ali važno je da svi djelujemo. Veliku ulogu u kazalištu igra publika i ponašanje gledatelja.

Pravila ponašanja u kazalištu postoje i treba ih se pridržavati. Kazališni bonton je jako važan jer moramo biti pristojni da bismo mirno uživali u predstavi. Bonton je potreban da naučimo kako se ponašati. Navest ću neke primjere takvog ponašanja.

Kada idemo u kazalište, ne možemo se bilo kako obući. Moramo se obući elegantno i uredno te se odnositi s poštovanjem. Trebamo biti uljudni i prije predstave isključiti mobitel. Predstavu smijemo komentirati, ali ne preglasno jer bi to moglo ometati druge gledatelje. Ne unosimo hranu ili piće u kazalište jer bismo ga mogli zaprljati. Za vrijeme trajanja predstave ne smijemo snimati ili fotografirati. Moramo mirno sjediti na svojim sjedalima i ne udarati sjedala ispred.

Ne smije se kasniti na kazališnu predstavu, mora se doći barem dvadeset do trideset minuta ranije. Predstavu treba pažljivo slušati i gledati kako bi glumci znali da pozorno pratimo i da nas zanima, iako nam predstava ne mora uvijek biti zanimljiva. Ako nam nije zanimljiva, mi možemo sloboda izaći, tako da ne bismo smetali drugima kojima se predstava sviđa. Na kraju kazališne predstave glumcima dajemo do znanja da su dobro odglumili tako da im plješćemo.

HNK u Zagrebu.

Kazalište ima mnogo pravila kojih se trebamo pridržavati da bismo mi i svi drugi uživali u predstavi. Kada bismo jeli tijekom predstave, to bi drugima smetalo, da fotografiramo ili snimamo, to bi glumce ometalo jer se ne bi mogli koncentrirati. Kada bismo udarali sjedalo onome ispred nas, to bi ga iritiralo. Ako bismo kasnili, to bi ometalo glumce i gledatelje. Pljeskanjem pokazujemo glumcima da su dobro odglumili, a kada ne bismo pljeskali, onda bi glumci mislili da nisu dobro odradili svoj posao, a to je da zabave publiku.

Bruna Vlahović, 5. b

Kako smo snimali film

Božićni film

Predbožićno vrijeme u nama uvijek probudi toplinu, radost i veselje. U iščekivanju Božića u prosincu 2022. godine s učiteljem Goranom Mučnjakom snimali smo školski božićni film. U snimanju filma sudjelovali su učenici 5. i 6. razreda koji su zajedno s učiteljem osmislili radnju filma i postavili scene za njegovo snimanje.

Glumci s učiteljem Mučnjakom.

Zašto baš božićni film?

Prosinac — mnogima omiljeni mjesec u godini! Božić, ukrašavanje stana/kuće, advent i druženje s nama dragim ljudima uvijek u nama bude radost i veselje. Međutim, prosinac je i vrijeme preispitivanja donesenih odluka i planiranje novih odluka; vrijeme razmišljanja o sebi i preispitivanja svojih osjećaja; vrijeme kada u nama raste želja za pomoć potrebitima. Obuzeti božićnim ugođajem snimili smo film koji će potaknuti ljude na prihvaćanje različitosti i pružanje pomoći usamljenima i tužnima koji trebaju našu pomoć.

Priprema i snimanje filma

Za snimanje filma morali smo pronaći glumce, pripremiti scenografiju, kostimografiju i šminku. Ukrašavali smo bor, na hodniku su bili božićni ukrasi, na stolu je bio stolnjak s božićnim motivima na koji smo stavili kekse i mali bor koji su upotpunili božićni ugođaj. Prozore smo ukrali umjetnim snijegom. Na školski dvosjed stavili smo jastuke s božićnim motivima i deku. Jedan dječak bio je Grinch, a djevojčica dobra vila. Ostale učenice bile su djevojčice koje su došle gospodinu Brki. Prije snimanja trebali smo šminkati jedni druge što je potrajalo (više o šminkanju, izradi rana i masnica pročitajte u *Specijalnim efektima — izrada rana i masnica*).

Zajedničkim snagama uspjeli smo snimiti film i izvući ono najbolje za sebe i druge. Cijeli dan proveli smo u školi, no nije nam bio problem jer smo se družili i surađivali. Nakon snimanja pregledavali smo snimljene materijale, komentirali smo scene iz filma i predlagali moguće izmjene. Neke smo scene morali ponoviti nekoliko puta. Proces snimanja zahtjevan je i dugačak proces što nas nije obeshrabilo. Jedva čekamo iduće snimanje!

Radnja filma

Zima je. Grupa djevojčica noseći poklone dolazi do kuće s lijepim prozorima gospodina Brke. U rukama nose darove. Bilo im je hladno pa su pokucale i zamolile gospodina Brku da uđu kako bi se ugrijale. Gospodin je bio druželjubiv. Ponudio ih je kolačima i čajem, a djevojčice su darove stavile ispod bora te darovale i gospodina Brku. Na stolnjaku s božićnim motivima se izležavao zeko Freddy koji je potajice uživao grickajući božićne kolačiće. Uz kolačiće tu je bio i čaj koji su djevojčice popile. Od zime i druženja uz čaj djevojčice su se umorile i otišle na spavanje.

Zeko Freddy.

Prilikom ulaska u kuću netko je zaboravio zaključiti vrata. U trenutku kad su svi zaspali, u stan je ušao Grinch. Ukrao je sve darove koji su se nalazili ispod bora. Grinch je zaboravio zatvoriti vrata i jedna je djevojčica osjetila propuh i otišla zatvoriti vrata.

Grinch se sakrio u dvorištu gospodina Brke i naslađivao se darovima. Sve je to vidjela dobra vila koja je došla do njega i rekla mu da nije lijepo krasti i upropaštavati ljudima Božić. Grinch se rastužio. Rekao je vili da je jako tužan jer nema ni roditelje ni prijatelje. Ne voli gledati kad se drugi vesele, a on je na hladnome sam, bez ikoga. Vila je Grinchu rekla da će mu odsad biti prijateljica. Djevojčice su se probudile i vidjele da darova više nema. Bile su tužne. Grinch je s vilom došao do djevojčica i vratio im darove. Gospodin Brko i djevojčice prihvatile su Grincha i svi su zajedno proslavili Božić.

Neka vas ova priča potakne na razmišljanje. Možda se i u vašoj okolini nalazi Grinch — osoba koja je neraspoločena, namrgođena ili jednostavno usamljena. Nemojte s predrasudama gledati na takve osobe. Učinite nešto dobro za njih i za sebe. Družite se s njima, otvorite im

svoje srce i otopite led u njihovu srcu.

Specijalni efekti — izrada rana i masnica

Snimajući film, učitelj nam je pokazao kako izraditi specijalne efekte — rane i masnice. Imali smo priliku vidjeti postupak izrade jer je učitelj sudjelovao u snimanju epizodnih uloga u slobodno vrijeme i upoznao se time kako to rade pravi profesionalci. Masnice smo radili posebnom šminkom koja mora biti masna kako bi na koži izgledala što stvarnije, a rane smo radili voskom. Boje za masnice moraju se nanositi posebnom spužvicom i to od svjetlije prema tamnijoj (prvo žuta, pa zelena, crvena i na kraju ljubičasta ili crna). Moraju se dobro stopiti s kožom da se ne vide rubovi od nanošenja spužvicom. Na kraju se dodaje i umjetna krv pomoću „rupičaste“ spužvice da masnica izgleda stvarnije. Umjetnu krv možemo dobiti uz pomoć glicerina i jestive boje za kolače koju dodajemo u glicerinu.

Rane možemo napraviti tako da na kožu posebnom žličicom naneseemo vosak, oblikujemo ranu, napravimo utor u vosku za dojam ožiljka u koji na kraju stavljamo umjetnu krv. Nakon toga preko voska naneseemo bijeli puder da se vosak ne lijepi, a preko svega i tekući puder u boji kože kako bi rana izgledala što stvarnije na koži. U napravljeni utor kistom naneseemo crnu boju da dobijemo dojam dubine rane. Na kraju se preko te boje stavi umjetna krv. Nakon što smo sve to naučili, spremni smo za maskare!

Masnica kao specijalni efekt.

Zaključak

Tijekom snimanja filma dogodilo se nekoliko nezgoda. Učitelj nas je upozorio da su boje skupe i ne smijemo ih miješati da se ne unište, no mi smo ih slučajno pomiješali. Kad je učitelj to vidio, nije se naljutio zahvaljujući božićnoj toplini koja ga je obuzela! No, ubuduće moramo biti pažljiviji kad radimo sa skupim stvarima jer ipak to netko treba platiti. Bilo nam je jako zabavno, smiješno i poučno.

Nakon snimanja pregledavali smo snimljene materijale, komentirali smo scene iz filma i uočavali greške koje se prilikom snimanja mogu pojaviti. Shvatili smo da je snimanje filma vrlo zahtjevno. Sada nam je puno jasnije na što moramo paziti prilikom snimanja, vidjele smo da je to dugačak proces koji zahtijeva puno truda.

Petra Kvesić Lozić, 6. b

Osvrt na gostovanje Damira Hoyke

Multimedijalni umjetnik

Fotograf Damir Hoyka na svijet gleda kroz objektiv svojega fotoaparata koji mu je pokazao put i prema drugom mediju — pisanju. Na književnome susretu u našoj školi naučio nas je da trebamo proširiti svoje vidike, pronaći svoj put i slijediti ga.

Damira Hoyku većina ljudi prepoznaje kao umjetničkoga fotografa, no malo ljudi zna da je osvojio nagradu SFERA za najbolji hrvatski znanstveno-fantastični roman Xavia 2009. godine. Damir Hoyka kaže da je važno tragati za onime što nas zanima: „Teško je biti dobar u svim životnim područjima. Tijekom života radio sam i ono što me nije zanimalo. Trebao sam se truditi, kao i vi u školi. Potrebno je prvo odraditi ono što je nužno pa tek onda ono što volite. Ono što je nužno pruža nam znanje pomoću kojega se kasnije razvijamo. Tek u srednjoj školi zainteresirao sam se za fotografiju.“

Hoyka ima tri kćeri kojima želi pokazati da je znanje dobro, važno, zabavno i poticajno. Pisanjem se, pored fotografije, bavi kada zaista ima ideju u koju vjeruje. Na književnom susretu predstavio nam je svoje knjige *Pustolovine Tizi Enili* i *Eksperiment*. *Pustolovine Tizi Enili* roman je u nastavcima za čitatelje od 7 do 18 godina, ali pisan na način da bude zanimljiv svim uzrastima. Roman *Eksperiment* prvi je njegov dio. Ime glavne junakinje izvedeno je od imena njegovih triju kćeri — Tio, Zoe i Eni. Hoyka kaže da mu je pisanje važno jer ga je oduvijek zanimalo što djeca rade i o čemu promišljaju: „Važno je pisati da se vidi da stvari nisu uvijek onakvima kakvima se čine; važno je čitati zato što saznajete nove podatke. Najbolji je osjećaj kad znaš da si nešto novo naučio tog dana!“

Glavna junakinja romana *Pustolovine Tizi Enili* radoznala je desetogodišnja djevojčica Tizi Enili koja s roditeljima, vrhunskim znanstvenicima, živi u gradu Gea na istoimenom otoku. Tamo pohađa školu u sklopu znanstvenog instituta kojemu je cilj omogućiti čovječanstvu napredak i kvalitetniji život. U toj se školi nastoje otkrivati i razvijati individualne sposobnosti svakog učenika. Jedna od temeljnih ideja djela je, kaže Hoyka, da svi imamo sposobnosti koje trebamo otkriti i razviti kako bismo svijet učinili boljim mjestom: „Glavna junakinja romana, Tizi, djeci i odraslima prikazuje znanje na zabavan način. Značiteljno je, a što si značiteljniji u životu otkriće čes puno zanimljivosti. Djevojčica ima neobično ime, zato što sam htio istaknuti da smo svi jedinstveni i moramo biti svjesni svoje vrijednosti.“

Nakon Hoykinog izlaganja o knjizi i o njegovu životnom putu, zanimalo nas je što je za njega književnost. Kao i svaki umjetnik, Hoyka smatra da je književnost umjetnost koja treba potaknuti čitatelja da

promišlja o onome što čita i o tome kako pročitano može primijeniti u životu. Smatra da roman *Pustolovine Tizi Enili* čitače potiče na napredak. Zanimalo nas je i kako je došao na ideju da napiše knjigu jer znamo se oduvijek baviti fotografiranjem. Ističe da je važno imati ideju koju ćemo podijeliti s drugima. Dalje je rekao da je imao ideju za pisanje, ali ju nije mogao podijeliti sa svijetom na fotografijama, već je morao zapisati svoje misli. Budući da su knjige alat za stjecanje znanja, odlučio je pisati.

Damir Hoyka u društvu ravnateljice, učiteljice hrvatskog jezika i učenika.

Damir Hoyka želi da u njegovim pričama uživamo, čitanjem učimo mnemotehniku (kako pamtit), učimo kako vjerovati u sebe. Svojim kćerima uvijek govori da ne vjeruju ni u koga, osim u svoju glavu. Smatra da se djecu i mlade ovom knjigom može potaknuti na učenje na zabavan način. „Takva knjiga uvuče te u svoj svijet“, kaže Hoyka.

Melani Knezović, 6. b

Posjeti neki od mnogobrojnih zagrebačkih muzeja!

U glavnome gradu Republike Hrvatske, Zagrebu, smjestili su se razni muzeji. Svaki je od njih vrijedan, zanimljiv i poseban na svoj način. Izdvojili smo neke od njih koje smo i same posjetile i preporučile bismo ga svim stanovnicima Zagreba i njegovim dragocjenim turistima.

Muzej iluzija

Muzej iluzija nalazi se u najdužoj zagrebačkoj ulici – Illici, na broju 72. U njemu je svijet potpuno drugačiji. Postoje različite sobe u kojima su postavljeni elementi koji stvaraju iluzije, npr. obrnuta soba ili soba ogledala. U muzeju je sve vrlo čudno, a ponekad djeluje i čuderno. Prije svega, iznimno je zabavno! Stoga ga posjetite i doživite optičke iluzije, iluzije glave na pladnju, holograma, kaleidoskopa i druge.

01

Muzej za umjetnost i obrt

Muzej za umjetnost i obrt osnovan je 17. veljače 1880. godine. Od osnutka do danas nalazi se na adresi Trg Republike Hrvatske 10. Trenutačno je zatvoren zbog obnove. Nedavni postavi u muzeju su: Obrtna škola, Gotika i razne zbirke umjetnosti. Cilj tog muzeja je da posjetitelji bolje upoznaju umjetnost i obrt.

02

Muzej Mimara

Muzej Mimara nalazi se u blizini HNK, na Rooseveltovom trgu 25, a cjelovito mu je ime Javna ustanova „Zbirka umjetnina Ante i Wiltrude Topić Mimara“. Zgrada muzeja je velika, upečatljiva i slična palači. Fundus muzeja čini nekoć privatna zbirka umjetnina kolekcionara Ante Topića Mimara. U muzeju ima raznih zbirka, njih čak 26, a neke od njih su Zbirka crteža, grafike i iluminacije, Zbirka stakla, Zbirka namještaja, Zbirka ikona itd.

03

Tehnički muzej Nikole Tesle

Tehnički muzej Nikole Tesle osnovan je 21. prosinca 1954. Osnivač muzeja je dr. Božo Težak, u čast Nikoli Tesli. Muzej se nalazi na adresi Savska cesta 18. Današnji stalni postavi su: astronautika s planetarijem, demonstracijski kabinet Nikole Tesle, avionski i drugi motori, vatrogastvo, promet, rudnik i osnove poljodjelstva s apisarijem. U muzeju se održavaju razne zanimljive radionice za djecu i odrasle.

04

Muzej grada Zagreba

Muzej grada Zagreba nalazi se u Opatičkoj ulici 20. Opća je kulturno-povijesni gradski muzej koji se sustavno bavi prikupljanjem i obradom predmeta iz gradske prošlosti. Utemeljila ga je Družba Braća Hrvatskoga zmaja 1907. godine u kuli iznad Kamenitih vrata, a u njemu se čuva više od 4 500 povijesnih predmeta.

05

06

Muzej suvremene umjetnosti

Muzej suvremene umjetnosti nalazi se na Aveniji Dubrovnik 17, u Novom Zagrebu, a otvoren je 2009. godine. Utemeljen je 1954. godine osnivanjem Gradske galerije suvremene umjetnosti, s ciljem dokumentiranja i promoviranja suvremene umjetnosti. U sklopu prvog muzeja se nalazio Centar za fotografiju, film i televiziju, te knjižnica. Većini je posjetitelja najzanimljiviji dvostruki tobogan koji nije samo izložbeni primjerak, već se njime zaista može spustiti! Muzej u fondusu sadrži nekoliko zbirki te preko 12 000 djela domaćih i inozemnih umjetnika, skupljena od osnivanja ustanove. Posebnost muzeja je LED zaslon dug 90 metara. Na njemu se projiciraju umjetnički video radovi kojima Muzej komunicira s prolaznicima, šetačima i vozačima.

07

Prirodoslovni muzej

Prirodoslovni muzej osnovan je 1846. godine. Od osnutka do danas nalazi se na adresi Demetrova ulica 1. Do završetka rekonstrukcije privremeno je zatvoren. Današnji stalni postavi su: *Od zbirke do muzeja*, *Carstvo minerala* i *Stjenoviti planet Zemlja*. Ustanova u kojoj je sada muzej prije je bila prvo javno kazalište u Zagrebu. Svrha ovoga muzeja je da posjetitelji bolje upoznaju svijet i prirodu oko nas.

08

Hrvatski povijesni muzej

Povijesni muzej bavi se povijesnom znanosti i njezinom važnošću u odnosu na sadašnjost i budućnost. Hrvatski povijesni muzej nacionalni je povijesni muzej trenutno smješten u Matoševoj ulici 9 na zagrebačkom Gornjem gradu. Osim izložbene djelatnosti muzej ima ulogu prikupljanja, očuvanja, stručnog obrađivanja i dokumentacije muzejskih zbirki. Muzej posjeduje knjižnicu, a obavlja i izdavačku djelatnost.

09

Muzej čokolade

Muzej čokolade smjestio se u Varšavskoj ulici 5, a u njemu se može naučiti o povijesti čokolade koja seže do drevnih Indijanaca Južne i Srednje Amerike. Može se kušati devet vrsta čokolade i degustacijskih kutija, fotografirati se u prostoru mistične prašume, raskošnog baroknog dvorca ili čarobne tvornice Willyja Wonke. U njemu ćete moći samljeti zrno kakaa poput Azteka ili zapjeniti tekuću čokoladu molinillom, a možete se prijaviti i na radionice izrade pralina.

10

Etnografski muzej

Etnografski muzej osnovan je 1919. godine, a smješten je na Trgu Mažuranića 14, u zgradi koja je prvotno bila namijenjena Trgovačko-obrtnom muzeju. U muzeju se kao stalni postav nalaze primjeri starih narodnih nošnji, svile, čipke, tradicijskog nakita, starih drvenih igračka itd. Važan dio muzeja čini zbirka našega istraživača Dragutina Lermana.

11

Hrvatski školski muzej

Hrvatski školski muzej osnovan je 1901. godine. Od osnutka do danas nalazi se na adresi Trg Republike Hrvatske 4. Osnovao ga je Antun Cuvaj kako bi ljudi naučili o povijesti školstva. Današnji stalni postav je školstvo na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Jedna od najzanimljivijih prostorija je učionica tadašnjih hrvatskih pučkih škola, a neke od zbirke koje možete vidjeti su *Zbirka fotografija*, *Zbirka radova učenika i nastavnika*, *Zbirka udžbenika* te *Zbirka igračaka*.

06

12

Arheološki muzej

Arheološki muzej nalazi se u centru grada Zagreba, na Trgu Nikole Šubića Zrinskog 19, a nasljednik je Narodnog muzeja koji je počeo s djelovanjem 1846. Muzejska građa broji više od 450 000 artefakata, a najviše onih hrvatskog, rimskog, grčkog i egipatskog porijekla. Jedan od najznačajnijih izložaka su povoji Zagrebačke mumije.

ŠTO SE SKRIVA U SVIMA POZNATOJ ZGRADI NA PRISAVLJU – HRT-U?

HRT je pokrata za Hrvatsku radioteleviziju – najveću medijsku kuću u Hrvatskoj. Iz velike zgrade u Prisavlju emitiraju se sve televizijske i radijske emisije. Na jedan smo dan imali priliku posjetiti studije u kojima se snimaju emisije, razgovarati s novinarima i sami biti „veliki novinari“.

Dana 26. rujna 2022. godine Novinarska skupina naše škole posjetila je Hrvatsku radioteleviziju. Uživali smo u obilasku zgrade na Prisavlju. Kroz velike prostorije provela nas je gospođa Nada Chedid iz Odjela za komunikacije HRT-a koja nam je ispričala o razvoju hrvatske televizije i radija tijekom godina. Tijekom obilaska saznali smo kako je Hrvatska među prvim državama u srednjoj i istočnoj Europi koja je osnovala radiopostaju davne 1926. godine iz tadašnjeg studija Radio Zagreba na Markovu trgu. Televizija je stigla na tridesetu obljetnicu početka emitiranja radija, 15. svibnja 1956. godine. Upoznala nas je sa zanimanjima ljudi koji rade na HRT-u – snimateljima, voditeljima, krojačima, scenografima... Spomenula je kako su najgledanije emisije HRT-a podnevni *Dnevnik*, *Plodovi zemlje*, *Volim Hrvatsku* i *Tv kalendar*, kao i sportski prijenosi.

Razgledali smo prostorije i studije u kojima se snimaju emisije. Bilo je posebno vidjeti i doživjeti „gluhu sobu“ u kojoj se snimaju drame za Hrvatski radio. Oduševio nas je veliki televizijski studio emisije *Dobro jutro Hrvatska*, a posebice nas se dojmio studio *Dnevnika*.

Katja Vranić, 6. a

Gracije na HRT-ovoj sofa.

Mali novinari u društvu velikih novinara.

Sportski studio.

Evo nas, to smo mi!

Virtualni studio.

Gluha soba.

Novinari u radijskom studiju.

Stare kamere.

Komentari na posjet HRT-u:

Krajem rujna s novinarskom skupinom išli smo u posjet HRT-u. Posjet je trajao nekoliko sati. Uspjeli smo obići veći dio studija u kojima se snimaju razne emisije. Najzanimljivije mi je bilo vidjeti studio u kojem se snima *Dnevnik*. Razgovarali smo i s novinarima koji rade na HRT-u, postavljali smo im razna pitanja te su oni vrlo rado odgovarali na njih. Ovo mi je bio prvi izlet s novinarskom skupinom i bilo mi je prelijepo!

Dora Čutić, 3. b

Bilo mi je odlično kada smo bili u zelenom studiju. To je zapravo virtualni studio kojemu se točan izgled izrađuje na računalo. Svidjelo mi se i kada nam je gospođa koja nas je vodila pričala o tome kakve su sve životinje bile u najvećem liftu HRT-ove zgrade, na primjer piton i tigar. Ipak, najviše me očarao studio u kojem se snima *Dnevnik*.

Tena Bešlić, 3. b

U posjetu HRT-u bilo mi je toliko lijepo da sam odmah morala to zabilježiti, odnosno zapisati. Najviše me se dojmila *gluha soba* koja je cijela obložena debelim spužvama. Svidjelo mi se i virtualni studio koji je zapravo zelene boje, ali i studio u kojem se snima *Dnevnik*. Susreli smo puno novinara koji tamo rade te smo ih ispitivali pitanja koja su nas jako zanimala, a bila su mnogobrojna. Čuli smo i naučili puno raznih informacija, no ništa od toga ne bismo čuli da nije bilo naše vodičice, tete Nade. Ona nam je pričala o kamerama, snimanju, blesimetru, prostorijama i studijima na HRT-u te usput prepričala koju zanimljivost ili smiješnu situaciju. Bilo je to vrlo lijepo iskustvo!

Lucija Čičić, 3. b

Najzanimljivije mi je bilo kada su nam novinari govorili o tome kako provode svoj radni dan i što sve moraju obaviti prije nego što se vijest objavi. Posjetili smo tri različita studija. U jednom, glavnom i najvećem, snima se isključivo *Dnevnik*. U ostala dva snima se većina drugih emisija koje gledamo na HRT-u, samo im mijenjaju scenografiju.

Ana Vuković, 3. b

Doživljaji s RTL-a

NOVINARI U MEDIJSKOJ KUĆI RTL

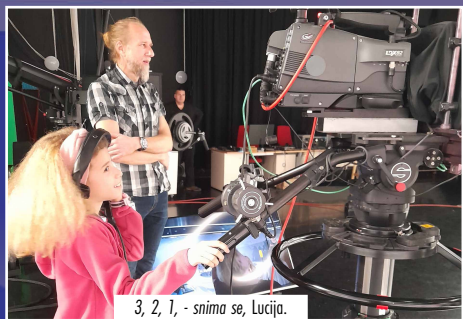
S obzirom na to da smo mali novinari, učiteljice su nas odlučile odvesti u medijsku kuću RTL kako bismo naučili sve što trebamo znati o televizijskom novinarstvu i snimanju televizijskih emisija, naročito onih informativnih.

Naši veliki novinari.

Medijska kuća RTL nalazi se na adresi Krapinska ulica 45, a do nje smo doputovali tramvajem. Kada smo došli, voditelj Tomislav Jelinčić i tonski tehničar s radošću su nas primili. Nakon što smo se raskomotili, podijelili su nas u dvije skupine. Prvo smo pogledali kabine. To su male sobe s računalima na kojima se uređuju emisije. Poslije toga išli smo u radijsku stanicu, vrlo malu prostoriju dobro zaštićenu od šumova. Nakon toga krenuli smo u prostoriju s puno računala, a koja služi snimanju emisija, iz te prostorije prati se snimanje kako se ne bi dogodio kvar. Bilo je jako zagušljivo i vruće. Prije nego što smo išli u studio za snimanje, otišli smo pogledati garderobu. U njoj nam se najviše sviđala šminka. Zatim smo otišli u prostor u kojemu su bili novinari, a nakon toga smo, napokon, išli u studio za snimanje. Tamo je bilo najzabavnije. Glumili smo voditelje, vidjeli smo kako izgledaju specijalni efekti i razgovarali smo s voditeljima Anom Brdarić i Tomislavom Jelinčićem. Kada smo se dobro zabavili u studiju, došlo je vrijeme povratku u školu. Puno smo toga naučili, a neki od nas će možda jednoga dana zaista sjesti u voditeljske fotelje RTL-a!

Klara Šarec, 5. a

3, 2, 1, - snima se, Lucija.

Vidim te, ne vidiš me!

U posjetu RTL-u

RTL

UPOZNAJMO TELEVIZIJSKI DUO – ANU BRDARIĆ I TOMISLAVA JELINČIĆA

U prosincu su se naši novinari, u pratnji učiteljica Kristine Kvakon Radaš i Gabrijele Kovačević, uputili na RTL. Došli su potpuno spremni, s unaprijed osmišljenim pitanjima te vrlo znatizeljni i željni novih informacija. I novinari i učiteljice iznimno su se ugodno iznenadili sa svima koji su ih tamo dočekali, a posebno toplinom voditelja – Ane Brdarić i Tomislava Jelinčića koji su također bili iznenađeni spremnošću i razigranošću te radoznalošću naših malih novinara. U nastavku slijedi intervju koji će vam zasigurno odgovoriti na pitanja koja biste i sami postavili ovom poznatom voditeljskom paru.

Anthea, mlada konkurencija voditeljima.

Volite li svoj posao?

Ana: Obožavam svoj posao, zato što je svaki dan jedan novi dan i u svakom danu i ja isto nešto novo naučim. U svakom slučaju, najdraže mi je što se cijeli dan družim sa svojim kolegom Tomislavom s kojim sam, kroz ovaj posao, postala jako dobar prijatelj.

Imate li tremu prije snimanja?

Tomislav: Nekad imam tremu, ali najčešće je zapravo nemam jer jako dugo radim ovaj posao, ali kada se Ana i ja dobro zezamo na snimanju, onda je ta pozitivna trema uvijek tu.

Jeste li oduvijek željeli biti voditeljica?

Ana: Pa zapravo nisam. Htjela sam biti prvo frizerka, a tada sam imala tri ili četiri godine. Onda sam kasnije htjela biti arheolog pa se sve to nešto mijenjalo s godinama, dok nisam odlučila boriti se za one kojima treba pomoć pa sam ipak zamislila da budem novinarka, a stjecajem okolnosti sam sjela i u voditeljski stolac.

Što ste studirali, odnosno diplomirali?

Tomislav: Ja sam studirao i diplomirao novinarstvo na Fakultetu političkih znanosti, a nakon toga sam diplomirao filmsku i televizijsku režiju na Akademiji dramske umjetnosti, tako da sam i dramski redatelj.

Je li Vam se dogodilo da se blesimetar isključio za vrijeme snimanja uživo? Ako da, kako ste riješili nastalu situaciju?

Ana: Znači uvijek mi se to događa, sigurno jedanput u tjedan dana. Sve najave, koje ste i vi imali priliku čitati na ovom blesimetru, mi sami pišemo i uz to uređujemo emisiju, tako da u bilo kojem trenutku znamo što se događa na ekranu i koja priča je vani pa zapravo znamo sve prezentirati i bez blesimetra, na naša emisija je središnja informativna emisija te ima neka svoja ograničenja, a to je prvenstveno vrijeme. Zato pišemo i koristimo taj blesimetar, da znamo koliko određena najava traje i da cijela emisija ima svoj oblikovan početak i kraj, a i da ne prijedemo te neka zadana vremena.

Što napravite kad Vam se, na primjer, kiše ili kašlje za vrijeme snimanja uživo?

Tomislav: Joj... Onda je to problem. (Smije se.) Pokušavam to držati onako u sebi do kraja ili skratim najavu ili jednostavno zašutim pa onda Ana nastavi.

Ana: Samo me nogom udari ispod stola. (Smije se.) Zato su mi nakon emisije uvijek plave noge, pune su modrica.

Jeste li se ikad počeli smijati usred snimanja?

Ana: Jesam, često. Imali smo jednog kolegu koji se zvao Tin Kovačić, koji sad radi na drugoj televiziji, koji je uvijek napravio neki štos za kraj svog priloga i zbog toga bi se svi uvijek „razvalili“ od smijeha jer nama nikad nitko nije rekao. Dakle, često nam ne bi rekli i onda bi vrlo iskreno reagirali na taj njegov priloga i počeli se smijati, ali neki puta se zna dogoditi, kada imamo razgovor sa sportskim voditeljem, da nas potpuno smijeh preuzme i onda je vrlo teško suzdržati se i koncentrirati na daljnji razgovor. Nadamo se da nam nitko to ne zamjera. Uglavnom, ako se vi doma pred malim ekranima smijete, smijemo se i mi ovdje. Ako plačete, i mi plačemo.

Prepoznaju li Vas ljudi na cesti?

Tomislav: Pa dogodi se, da. Najčešće kada ovako dječica dođu na RTL, onda me prepoznaju. Jeste li me vi prepoznali?

učenici: Da!

Kako se pripremate za snimanje i što radite nakon snimanja?

Ana: Pa pripremam se za samo snimanje i za ulazak u studio. Priprema traje cijeli dan, no i zezamo se, pričamo i radimo te najave, ali ono što vas sigurno zanima je moj odlazak na šminkanje. Znači mogu doći u trenirci, a onda dođem u šminku i oni me tamo obuku od glave do pete, operu mi kosu, namjeste mi frizuru, našminkaju me i onda mogu otići u studio, a nakon što završimo emisiju Tomo i ja si uvijek imamo nešto za ispričati, iako smo dnevno sigurno deset sati zajedno.

Buduća Tomislavova suvoditeljica Franka.

Možete li s nama podijeliti neku anegdotu sa snimanja?

Ana: Naravno! Bude ovdje puno anegdota. Na primjer, kada smo radili ovaj veliki studio. Prije smo bili smješteni u drugom studiju, koji je bio u Dubravi, a u njemu je bilo baš jako hladno, bilo je ovakvo vrijeme kao danas i onda smo si međusobno kupovali tople termo čarape i vodili smo emisije u tim termo šarenim čarapama. Mi smo se cijelo vrijeme smijali sami sebi i jedni drugima, a vi to na ekranu niste vidjeli.

Tomislav: I znaš što još, ispod smo imali one kalorifere, neke grijače koji su nas grijali, tako da nam je ustvari samo gore bilo hladno, a dalje za noge nam je lijepo bilo toplo. U svakom slučaju, uvijek nam je zabavno.

Hvala Vam puno na svim odgovorima. Bio je ovo jako ugodan i zanimljiv razgovor!

Ana i Tomislav: Hvala vama, preslatki ste i zbilja ste nam postavili prava novinarska pitanja, bravo!

Tanja Huseinčehajić, 3.b

Mali medijsko-novinarski pojmovnik

Kada smo bili u posjetu HRT-u i RTL-u, palo nam je na pamet napraviti mali rječnik pojmova povezanih s televizijom i radijem kao medijima koje često koristimo.

BLESIMETAR – naprava s koje televizijski voditelj čita najave u studiju
INTERVJU – razgovor; novinska vrsta u kojoj se sadržaj izražava u obliku pitanja i odgovora, namijenjen objavljivanju u tiskanim medijima, na radiju i televiziji; razgovor s nekom istaknutom osobom o njoj samoj ili o nekoj zanimljivoj temi, u pravo vrijeme i sa spretnim pitanjima
IZVANREDNA VIJEST – vijest koja se zbog iznimne važnosti objavljuje unutar redovitog programa
KADAR – snimka ostvarena uključanjem kamere i njezinim isključenjem naziva se snimateljski kadar, a kada ju se montira u filmsko djelo, govori se o montažerskom kadru; kadar je određen onim što se u njemu vidi, načinom na koji se to vidi te svojim trajanjem
KOSTIMOGRAFIJA – disciplina crtanja i kreiranja kostima za potrebe filma, kazališne predstave i ostalih scenskih umjetnosti
LEKTOR – osoba koja čita i jezično-stilski ispravlja i dotjeruje rukopis u pripremi za objavljivanje; također i osoba koja se brine za jezik i naglaske u kazalištu
MEDIJ – u informacijskoj tehnologiji je fizičko sredstvo ili nosač za trajnu ili privremenu pohranu informacija i podataka u analognom ili digitalnom obliku
MONTAŽER – filmsko i televizijsko zvanje, osoba koja sklapa snimljeni slikovni ili audio materijal u skladnu slikovnu ili zvučnu cjelinu

Leona Šaić, 3. a

- **NOVINAR** – naziv za osobu koja se bavi novinarstvom
- **ON AIR ili OFF AIR** – „On air“ kada nešto govorimo na radiju, a čuju nas slušatelji; „Off air“ kada govorimo na radiju, ali nas slušatelji ne čuju
- **RATING** – skup određenih statističkih istraživanja o radu radija, tv postaja ili emisija
- **REDAKCIJA** – osoblje koje priređuje pisani tekst za objavljivanje, koje priprema radijske i televizijske emisije
- **REKVIZIT** – predmet koji je nužan u provedbi neke scenske radnje kao dopuna ili element vizualnog dojma
- **REPORTAŽA** – skupljanje novinskih vijesti i njihovo objavljivanje
- **REPORTER** – novinar koji samostalno javnosti prenosi vijesti s terena
- **STUDIO** – prostor u kojemu se snimaju ili izvode radijske i televizijske emisije
- **TELEVIZIJA** – telekomunikacijski sistem za emitiranje i primanje poredanih slika i zvuka na velike udaljenosti
- **TONAC (MAJSTOR TONA)** – tehničar za zvučne efekte
- **UREDNIK** – osoba koja uređuje sadržaj neke emisije, novina i slično
- **VIJEST** – obavijest kojom se javnost obavještava o nekom događaju i osobi ili pojavi, može biti pisana i govorna ili vizualna
- **VODITELJ** – zaposlenik koji predvodi odvijanje razgovornih i informativnih sadržaja

Tessa Borovračić, 3. a

Intervju s učiteljicom Likovne kulture

Glavna dizajnerica unutarnjeg izgleda naše škole

Danica Bobinac učiteljica je Likovne kulture u našoj školi i glavna je dizajnerica njenog unutarnjeg izgleda. Zasluzna je za prigodno uređenje škole tijekom godine – za Božić, Uskrs, Valentinovo, Dan škole, kada smo domaćini županijskog natjecanja iz engleskog jezika i slično. No, uz prigodno uređenje škole, uređuje i zidove škole koji onda stoje tako oslikani neko duže vrijeme. Ove je godine na red došao zid ispred toaleta na katu škole. Kako učiteljica Danica Bobinac određuje što će se i kako uređiti, koje su joj najdraže likovne tehnike i kako pronalazi inspiraciju pročitajte u intervjuu.

Učenice oslikavaju zid.

Kada ste i kako otkrili svoj talent?

Oduvijek sam voljela crtati, slikati i kreativno se izražavati. Otkrila sam da sam dobra u tome u osnovnoj školi kada su me drugi učenici znali „unajmiti“ da im pomognem oko likovnih zadataka.

Gdje i kako pronalazite inspiraciju za nove radove?

Pratim razne izložbe suvremenih umjetnika, čitam knjige i biografije, a ponekad zavirim na Instagram i Pinterest.

Koji su vaši najdraži motivi?

Najdraže mi je slikati prirodu jer je uvijek iznenađujuća i drugačija, iako sam posebno vješta u slikanju i crtanju portreta.

Koja vam je najdraža likovna tehnika?

Najdraže mi je raditi s akrilom jer je visoko pokrivan, nema mirisa kao uljane boje i nudi mnoge mogućnosti od lazurnih premaza do gustih impasto linija.

Ove ste godine s učenicima oslikali zid ispred toaleta na katu škole. Kako ste došli na ideju da sliku napravite baš na tom zidu?

Na početku svake školske godine radi se plan estetskog uređenja škole i gleda se koji zidovi bi se mogli obnoviti i poboljšati da budu u skladu s novim modernim izgledom škole. Staro rješenje ribica u zdjeli više nije bilo atraktivno i bilo je djelomično prekrivo s novim cijevima rekuperatora.

Na ste koji način napravili tu sliku (ukratko kao su tekli radovi na zidu)?

Zid sam uređivala s učenicima, polaznicima Likovne grupe. Prvo smo skicirali obrisne linije olovkom. Nakon toga obojali smo velike plohe žutom i crvenom. Obrisne linije podebljali smo crnom bojom tako da daju dojam stripa ili poteza perom. Na kraju su išle točkice kojima smo obojali kožu djevojke.

Koliko vam je vremena trebalo za dovršenje projekta?

Za dovršiti sliku trebala su nam otprilike tri mjeseca. S obzirom na to da je slika vrlo visoka, morali smo raditi na ljestvama što je dodatno oduljilo proces.

Planirate li uskoro naslikati još neki rad na zidu?

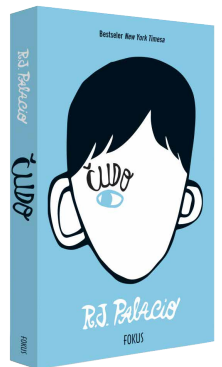
Zapravo smo već započeli novu, da sada najkompleksniju zidnu sliku preko puta knjižnice. Na njoj su marljivo radile osmašice cijelo drugo polugodište, a završiti će ju nova generacija sljedeće godine. Radi se o dnevnom boravku Dobriše Cesarića koji će biti djelomično slika, a djelomično mali muzej njegovih predmeta koje posjeduje naša škola. Bit će to prava mala umjetnička instalacija!

Franka Salmić, 5. a

Osvrt na roman Čudo autorice R. J. Palacío

Roman koji stvara zaljubljenike u čitanje

U posljednje vrijeme svi me pitaju zašto volim čitati knjige, kao da je to nekakvo čudo. Ne, ja ne volim čitati bilo što, ja volim čitati knjige za koje smatram da su dobre za mene. One knjige koje imaju zanimljivu radnju i zanimljive likove. One knjige kod kojih kroz likove doživljavam avanture koje možda nikada neću u stvarnom životu. One knjige koje držiš u ruci s takvim guštom, a jedva čekaš da pročitaš kraj. Jedna od takvih knjiga je i roman Čudo autorice R. J. Palacío.

Knjiga govori o neobičnom dječaku Auggustu Pullumanu – Auggiju. Neobičan je samo zato što se radio s neobičnim licem. Imao je 28 operacija i zbog toga je tek s 10 godina krenuo u školu. Iako ga je bilo strah kako će djeca reagirati na njega, Auggi je jako hrabar dječak koji lako sklapa prijateljstva i hrabro podnosi nepravdu, podrugljive riječi i poglede.

Ova knjiga me od srca nasmijala, više puta rastuzila, a čak sam se nekoliko puta i naljutila u nekim situacijama. Mislim da bi svi, i odrasli i djeca, trebali pročitati ovu knjigu. Mislim i da bi trebala biti na popisu obavezne lektire jer će zbog nje djeca zavoljeti čitanje, a kako jedna izreka kaže: „Djeca koja čitaju postaju ljudi koji misle“.

Učiteljice sam oduševila svojim pisanjem o knjigama. Dogovorile smo se s cijelim razredom pogledati film Čudo. Nakon gledanja filma svi smo zajedno otišli u gradsku knjižnicu te su mnogi moji prijatelji posudili roman Čudo ili njegov nastavak Auggi i ja. Tko zna, možda se nakon čitanja toga romana radi još pokoji zaljubljenik u knjige.

Tonka Bukvić, 4. a

Osvrt na film „Dječak u prugastoj pidžami“

Djeca bi trebala biti samo djeca

Povijest nas uči da su se često vodili ratovi jer je netko odlučio da treba ubiti druge koji nisu iste rase, religije ili uvjerenja kao on/oni. Tematiku Drugog svjetskog rata u kojemu je stradalo mnogo židova prikazuje film „Dječak u prugastoj pidžami“.

Scena iz filma - Bruno i Schmuel igraju šah.

Na satu Hrvatskog jezika, u okviru nastave kulture i medija, učenici 7.a razreda pogledali su film „Dječak u prugastoj pidžami“ redatelja Marka Hermana. Tijekom Drugog svjetskog rata osmogodišnji Bruno i njegova obitelj napuštaju Berlin kako bi se preselili u blizinu koncentracijskog logora u kojem je njegov otac postao komandant. Brunina obitelj mu nije htjela reći da je to logor te su ga u blizini Brune nazivali farmom. Nesretan i usamljen, igrajući se i istražujući iza kuće pronalazi Schmuela, židovskog dječaka koji se nalazi s druge strane metalne ograde. Iako ih ograda od bodljikave žice razdvaja, dječaci se zabavljaju i druže. Jednoga dana,

Osvrt na predstavu „Praljudi“

Vraćanje u prošlost, upoznavanje s praljudima

Svi smo se zasigurno barem jednom upitali kako su izgledali prvi ljudi, kako su komunicirali i jesu li nam bili slični. Razrednice Milana Vuković i Margareta Došlić te učiteljica povijesti, Stanislava Lakoš, povele su učenike petih razreda na predstavu „Praljudi“ u dječje kazalište „Trešnja“.

Predstava Praljudi.

Učenici petih razreda 9. veljače 2023. godine posjetili su kazalište „Trešnja“. Gledali su predstavu „Praljudi“ koja prikazuje jednu obitelj neandretalaca. Otac, kojega je glumio Silvio Mumelaš, zvaao se Abanan, majka, koju je glumila Ivana Bakarić, zvala se Gaia, sin,

Schmuel dobiva zadatak da u Bruninoj kući ispolira čaše. Bruno sreće svojeg prijatelja te razgovaraju neko vrijeme, sve dok ih vojnik ne uoči. Bruno izdaje svojeg prijatelja, ali se oni brzo pomiruju. Nekoliko dana kasnije Schmuel ne može pronaći svog oca u logoru te moli Bruno da mu pomogne. Bruno oblači prugastu pidžamu, provlači se ispod ograde, ulazi u logor i kreće u potragu. Nedugo nakon početka potrage Schmuelovu kabinu zovu na tzv. „tuširanje“, to jest postupak kada kroz otvore puštaju otrovne plinove koji ubijaju sve koji su unutra. Brunina obitelj shvaća da njihovog sina nema, no prekasno jer su obojica ubijena otrovnim plinom.

Film prikazuje kako u ratu umiru i nevina djeca. Brunina smrt njegovoj je obitelji pokazala u kojem je zlu sudjelovala.

Film mi se jako svidio. Iako je dosta tužan, zanimljiv je i vrijedan gledanja jer nam otkriva mali dio ružne povijesti — perioda Drugog svjetskog rata. Preporučila bih ga svojim vršnjacima kako bi na prikazu prijateljstva Brune i Schmuela naučili da nije bitno tko si, nego kakav si, a djeca trebaju biti samo djeca i trebaju uživati u svim blagodatima i sreći ovoga svijeta. Kao ni bilo koja druga živa bića, djeca ne smiju biti mučena i ubijana, niti etiketirana kao pripadnici nekog naroda ili religije. Svi bismo mi trebali biti jednaki i imati ista prava, a u budućnosti ne bi trebalo više nikada biti takvih strašnih ratova u kojima uvijek stradaju nevini.

Maja Šosterić, 7. a

kojega je glumila Aleksandra Naumov, zvaao se Hain, a kći, koju je glumila Dubravka Lelas, zvala se Edin.

Na početku predstave prikazano je kako je živjela ta obitelj koju čine otac, majka, brat i sestra. Polako su počeli otkrivati stvari i svoje mogućnosti (npr. što sve mogu učiniti ili napraviti sa štapom). Zatim im je prišao neki stranac. U početku je otac Abanan htio zaštititi svoju obitelj, ali je poslije shvatio da se stranac, imenom Traha, ne želi tući i nije im htio nauditi. Prihvatili su ga, a stranac im je pokazao nešto novo što do tada još nikada nisu vidjeli. Pokazao im je vatru. Obitelj je bila oduševljena i shvatila je da se mogu grijati uz nju. Stranac im je pokazao kako se može peći meso na vatri. Naučio ih je kako uloviti plijen. Nakraju su se Traha i Edin zaljubili.

Svidjela su mi se lica iznenađenosti kada su vidjeli vatru, bila su jako smiješna. I svidio mi se ples kćeri Edin, koji je također bio jako smiješan. Kad razmislim, cijela je predstava bila jako smiješna jer je nama danas jako teško zamisliti takav svijet i način života. Svi ma su nam bili zanimljivi vizualni specijalni efekti kojima se želio pojačati dojam toga doba te glazba instrumenata koje su imali neandretalci. Glumci su odlično odglumili praljudi i svi smo im dugo pljeskali.

Franka Salmić, 5. a

Osvrt na predstavu „Drugečiji“

Prihvaćaš li drugačije od sebe?

Mnogi se učenici u školama susreću s problemom neprihvaćenosti, a to je najčešće zbog toga što su drugačiji od ostalih — drugačije izgledaju, imaju drugačiji stil od uobičajenog, slušaju glazbu koju društvo ne prihvaća, drugačije razmišljaju, drugačiji su jer imaju neku poteškoću i slično. Taj uvijek prisutan problem neprihvaćenosti zbog različitosti odlično je prikazan u Tireninoj predstavi „Drugečiji“ koju su u OŠ Dobriše Cesarića pogledali učenici sedmih i osmih razreda.

U našoj je školi 25. listopada 2022. gostovao Teatar Tirena s predstavom *Drugečiji*, a pogledali su je učenici sedmih i osmih razreda. *Drugečiji* je predstava za tinejdžere koja govori o tome kako je to biti drugačiji od ostalih. Glumac Matej Đurđević predstavlja tinejdžera Nou, a glumica Lidija Kraljić tinejdžericu Emu, a oni kroz različite situacije prikazuju po čemu su drugačiji i izdvojeni od ostalih iz njihovog razreda. Noin problem je što živi sam s ocem s kojim je često u svađi, majka ga je napustila. Emin problem je taj što ima disleksiju i disgrafiju pa ju je jako sram i svi joj se smiju kada čita naglas u razredu. Oboje se svađaju s roditeljima oko toga koju će srednju školu upisati. Njihovi roditelji žele da idu u gimnazije i da budu dobri učenici (ne razumiju

Osvrt na predstavu „Tajna dvorca strave“

Strah od nepoznatoga

Kazališne predstave potiču nas na razmišljanje o vlastitome životu i osjećajima koje proživljavamo. Najdraže su nam predstave u kojima je prisutna vječna borba dobra i zla, a u kojoj pobjeđuje dobro. Takve predstave ulijevaju nadu u bolje sutra. Međutim, što smo stariji, sve nas više zanimaju predstave koje pružaju put u nepoznato pun uzbuđenja i suočavanja s vlastitim strahovima. Kazalište Trešnja pokazalo se kao zanimljiv prostor u kojem gledajući predstavu možete istovremeno doživjeti uzbuđenje, smijeh i strah.

Predstavu Tajna dvorca strave uprizorila je redateljica Nina Klefelin na temelju popularnog istoimenog krimića Roberta Arthura objavljenog sredinom 20. stoljeća. U predstavi učenici 6. razreda naše škole preuzimaju ulogu detektiva i pokušavaju otkriti tajnu dvorca strave preteći pustolovine Boba, Petea i Jupitera koji sebe nazivaju „Tri detektiva“. Radnja se vrti oko njihova istraživanja ukletog dvorca koji je sagradio Stephen Terrill, poznati glumac horor-filmova za kojega se misli da je umro. Dječaci iz novina saznaju da jedan poznati redatelj traži dvorac za snimanje strašnih filmova, no ne znaju da je taj redatelj upravo spomenuti glumac koji je živ i plaši ljude ne bi li dvorac zadržao za sebe. Detektivi, istražujući dvorac bez interneta i mobitela, pokazuju svoju snalažljivost i suočavaju sebe i publiku sa svojim najvećim strahom — strahom od nepoznatoga.

U dvorac su se odvažili ući čak tri puta. Prvi put ušli su usred noći. U dvorcu su naišli na portrete njima nepoznatih ljudi. Detektivima se učinilo da im je namignuo čovjek s jednog portreta što ih je uplašilo i natjeralo da napuste dvorac. Prilikom drugog posjeta tijekom dana vidjeli su projekciju nijemih horor-filmova na platnu. Nisu razumjeli tko projicira te filmove što ih je potaknulo da posjete gospodina Rexa, prijatelja slavnog glumca horor-filmova, koji im je rekao da postoji mogućnost da duh slavnog glumca Stephena Terrilla luta dvorcem i plaši ljude.

Prilikom trećeg posjeta dvorcu detektivi su se dogovorili da po dvorcu ostavljaju upitnike kako bi znali izaći. U jednom trenutku netko je na njih trojicu bacio mrežu iz koje se nisu mogli osloboditi. Nepoznati ljudi zatvorili su ih iza rešetaka. Worhington ih je oslobodio, nakon čega su, prolazeći tunelom, došli u kuću gospodina Rexa.

uopće njihove probleme), ali oni ne žele ići u gimnazije. Ema bi htjela ići u umjetničku školu u kojoj će moći puno crtati jer to voli. Ona ima svoj fascikl u kojem su spremjeni svi njezini radovi i crteži koji su predvini i u koje je uložila puno tuda, ali ih se srami pokazati. Ja razumijem njihove probleme, ali mislim da bi ih roditelji trebali malo više razumjeti i poštovati, kao i njihovi prijatelji iz razreda. Oni bi trebali malo više razgovarati s roditeljima o svojim problemima i pokušati ih barem malo riješiti jer će im tako biti lakše i možda će se i drugima više svidjeti. Ipak, drago mi je što su si Noa i Ema međusobno dobri jer imaju slične probleme i razumiju se. Na neke stvari poput bolesti zbog koje smo drugačiji od ostalih ne možemo nikako utjecati te takve ljude ne bismo smjeli omalovažavati ni na koji način. Takav problem ima Ema, ne zna dobro čitati zbog disleksije i disgrafije, pa joj se svi smiju, što je jako ružno. Trebali bi oni samo zamisliti kako bi njima bilo da se netko tako prema njima odnosi. Mislim da je ova predstava namijenjena svim uzrastima i da iz nje možemo puno naučiti, između ostalog da trebamo prihvaćati različite i po nečemu drugačije od nas.

Leona Vraneša, 7.a

Kraj — neočekivan! U kući gospodina Rexa shvatili su da duh Stephena Terrilla koji luta dvorcem ne postoji! Tko bi pomislio da je gospodin Rex zapravo Stephen Terrill?! On je plasio ljude kako bi zadržao svoj dvorac, tj. da ga ljudi ne bi kupili. Time je tajna dvorca strave otkrivena. Moram priznati da sam zaista očekivala duha, iako sam uvjerenja da oni zapravo ne postoje!

Dojam o predstavi — uzbuđujuća, napeta, neočekivana! Publika je predstavu popratila smijehom i krikovima! Učenici su se komešali na stolcima u skladu s osjećajima koji su ih obuzimali. Izvršna glumačka postava glumačkim je umijećem neprestano oprivlačila i nasmijavala publiku koja je neumorno pratila radnju predstave. Uporni Jupiter Jones u društvu zbuđenog Boba i strašljivog Petea u pratnji mistične glazbe i efekata dima svojim smiješnim izrazima lica i u najstrašnijim scenama izmame dječji osmijeh.

Scenografija — savršena! Ova predstava ima zabavnu, uzbuđujuću i zahtjevnju radnju i scenografiju prepunu rekvizita koji doprinose uzbuđujućem dojmu i pružaju osjećaj da smo zaista u strašnome dvorcu. Pozornica je oživjela, a glumci su brzo mijenjali scenu, od ugodnog dnevnog boravka do jezive unutrašnjosti dvorca. Sablast koja svira orgulje, kosturi i duhovi pridonijeli su osjećaju straha. Efekti magle, dima i ventilator bili su pun pogodak i pridonijeli su mističnosti same radnje. Iznenadilo me koliko ljudi iza scene pomaže u namještanju predstave. Smatram da je potrebna izrazita snalažljivost i uhodanost za brzu izmjenu scene. Ponekad na predstavi vidimo samo glumce, no ne vidimo ljude koji se brinu da scenografija u svakome prizoru izgleda savršeno.

Kostimografija — mala zamjerka! Kostimi trojice glavnih glumaca bili su uobičajeni, poput svakodnevnih odjeće. Tijekom cijele predstave glavni glumci nisu mijenjali kostime. Jedan od razloga zašto su predstave u kazalištima uvijek uzbuđujuće upravo je ideja da ljudi mogu nositi različite kostime koji pridonose vizualnom dojmu.

„Tri detektiva“ poručuju nam da treba hrabro prići blizu onome što nas plaši i vidjeti što stoji iza toga i je li to toliko strašno ili postoji samo u našem umu. Bojimo se nepoznatoga zato što ne znamo što nas čeka, no ne bi li bilo logično da se bojimo onoga što smo već proživjeli?

Ema Reja, 6.a

Predstava Drugečiji.

Ulici dvojice detektiva.

Glumci iz predstave.

Uspjesi na natjecanjima

Cesarići su i dalje među najboljima u gradu i državi!

Kao i svake školske godine, i ove su naši učenici postigli zavidne rezultate na općinskim, županijskim i državnim razinama natjecanja i smotri. Čestitamo njima i njihovim mentoricama!

USPJESI NA DRŽAVNIM NATJECANJIMA

MATEMATIKA

Robert Frouth, 11. mjesto, mentorica Milana Vuković

ŠAH

Vibor Frouth, Mak Kikaš, Matilda Vlačević, Filip Frouth, Robert Frouth, 3. mjesto, mentorica Dubravka Basić Vidović

KLOKAN

Fran Hladnik, mentorica Sanja Škreblin
Tin Goldašić, mentorica Gordana Kukić
Tena Bešlić, mentorica Mirna Šibenik
Domagoj Ivšić, mentorica Mirna Šibenik
Frane Markoš, mentorica Eni Zlomislčić
Kaja Vulinović, mentorica Eni Zlomislčić
Robert Frouth, mentorica Milana Vuković
Erik Veljković, mentorica Milana Vuković
Mak Kikaš, mentorica Maja Marić

Lara Radelić i mentorica Ivana Caktaš

Tara Lozić i Fran Hladnik s mentoricom Sanjom Škreblin.

PREDLOŽENI NA DRŽAVNA NATJECANJA

LiĐraNo

školski list Slap, urednica Ema Reja, mentorica Kristina Kvakan Radaš

USPJESI NA REGIONALNIM NATJECANJIMA

SUDOKU

Matilda Vlačević, mentorica Maja Marić
Ivona Marić, mentorica Maja Marić
Lena Draušnik, mentorica Ivana Peris

USPJESI NA ŽUPANIJSKIM NATJECANJIMA

HRVATSKI JEZIK

Lara Radelić, mentorica Kristina Kvakan Radaš

LiĐraNo

novinarski rad Followeri mentalnoga zdravlja, Ema Grahovac, mentorica Kristina Kvakan Radaš
novinarski rad Biserka čuva hrvatske bisere, Petra Stipančić, mentorica Gabrijela Kovačević

MATEMATIKA

Tara Lozić, mentorica Sanja Škreblin
Robert Frouth, mentorica Milana Vuković
Erik Veljković, mentorica Milana Vuković

MAT LIGA

Tena Bešlić i Toma Vranić, 34. mjesto, mentorica Mirna Šibenik
Ana Vuković i Domagoj Ivšić, 42. mjesto, mentorica Mirna Šibenik
Frane Markoš i Karlo Čota, 42. mjesto, mentorica Eni Zlomislčić
Paola Delić i Tara Lozić, 29. mjesto, mentorica Sanja Škreblin
Fran Hladnik i Jakov Čota, 37. mjesto, mentorica Sanja Škreblin
Robert Frouth i Filip Frouth, 11. mjesto, mentorica Milana Vuković
Ema Bralo i Nika Miković, 11. mjesto, mentorica Milana Vuković
Vibor Frouth i Mak Kikaš, 8. mjesto, mentorica Maja Marić

KEMIJA

Leona Vraneša, 15. mjesto, mentorica Sanja Ankon
Mia Jurjević, 20. mjesto, mentorica Sanja Ankon

POVIJEST

Mirza Muharemović, mentorica Stanislava Lakoš
Leona Vraneša, mentorica Stanislava Lakoš
Ivona Marić, mentorica Stanislava Lakoš

Učenički na županijskom Natjecanju iz matematike.

GEOGRAFIJA

Robert Frouth, 11. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Nika Vuković, 12. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Ema Bralo, 3. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Nika Miković, 7. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Maja Šosterić, 11. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Lara Radelić, 6. mjesto, mentorica Nevenka Pokos
Vibor Frouth, 11. mjesto, mentorica Nevenka Pokos

TEHNIČKA KULTURA

Sarah Maslić, Modelarska liga, 3. mjesto, mentorica Sonja Pavlič
Emma Maslić, Modelarska liga, 3. mjesto, mentorica Sonja Pavlič
Emma Maslić, Županijsko natjecanje Mladih tehničara, kategorija graditeljstvo, mentorica Sonja Pavlič
Ivo Domijan, Županijsko natjecanje Mladih tehničara, kategorija elektrotehnika, mentorica Sonja Pavlič

Emma i Sarah Maslić s mentoricom Sonjom Pavlič.

TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

PLIVANJE

Matea Martinović, Tina Antolić, Ema Bralo, Nika Miković, Antonia Montag, Leona Klepac, Leona Vraneša, Tara Trbojević, Katja Trbojević, Jakov Čota, Filip Frouth, Vibor Frouth, Fran Hladnik, Ante Tandara, Luka Tandara, Ian Veljković, Erik Veljković, Robert Frouth

BADMINTON

Sportašice s mentoricom Dubravkom Basić Vidović.

Nina Jembrih, Leona Klepac, Lara Radelić, Rea Ramona Rusan
Mak Kikaš, Lovro Prpić, Franjo Rep, Vito Sokol

LIKOVNA KULTURA

Nika Miković, mentorica Danica Bobinac
Marta Purgar, mentorica Danica Bobinac
Ema Bralo, mentorica Danica Bobinac

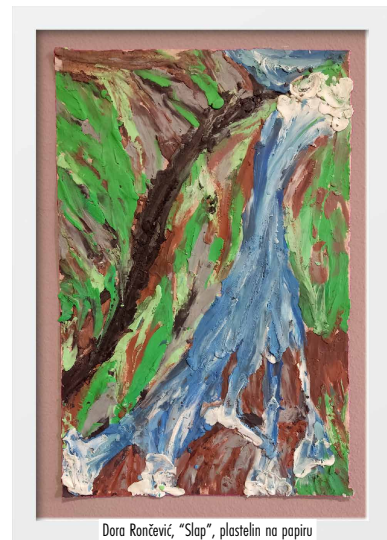
Tin Goldašić s mentoricom Gordanom Kukić.

Učenički koje su postigle uspjeh na natjecanjima iz likovne kulture.

Likovni natječaja Plastelinko - "Bogatstvo voda"

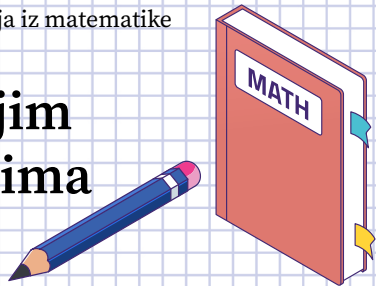
Dora Rončević, 1. mjesto, mentorica Danica Bobinac
Nika Miković, posebna pohvala za rad, mentorica Danica Bobinac
Ana Šimić, posebna pohvala za rad, mentorica Danica Bobinac

Dora Rončević, "Slap", plastelin na papiru

Izvrješće s državnog Natjecanja iz matematike

Među najboljim matematičarima u državi

Državno Natjecanje iz matematike održano je od 24. do 26. travnja u Poreču. Na njega sam se plasirao postignutim rezultatom na županijskom Natjecanju.

Dugo sam se pripremao za državno Natjecanje iz matematike, profesorica Milana Vuković često me izvlačila s nastave. Nakon zadnjeg sata nastave još bismo ostajali raditi, a profesorica mi je plaćala ručak.

Kada smo krenuli na put, od uzbuđenja sam zaboravio kovčeg, pa je sa mnom otišao samo pribor za pisanje, a profesorica mi je putem kupila četkicu i pastu za zube. U Poreču mi se svidio hotel, ali mi se baš nije svidjelo što smo ključeve od soba čekali tri sata. Sve su sobe bile dvokrevetne pa sam se pribojavao s kim ću biti u sobi. I to je prošlo dobro, stekao sam dosta novih prijatelja.

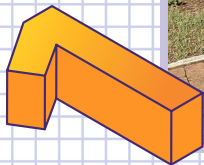
A meso i krumpir u hotelskom restoranu bili su izvrsni.

Na samom natjecanju zadaci su bili teški i trebalo je dosta vremena kako bi ih se riješilo. Zadovoljan sam ostvarenim rezultatom, 11. mjestom, a još više stečenim iskustvom koje će mi koristiti u budućnosti. Nadam se da ću i dalje ostvarivati odlične matematičke rezultate i postizati izvrsne uspjehe!

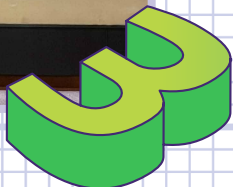
Robert Frouth, 5. b

Robert Frouth s mentoricom Milanom Vuković.

Robert Frouth na 64. državnom natjecanju iz matematike.

Znaš li?

Purgerski rječnik

Učenici nižih razreda OŠ Dobriše Cesarića prikupljali su riječi koje se govore u njihovom kraju – Zagrebu pa je tako nastao naš mali purgerski rječnik. Većina riječi su germanizmi – riječi potekle iz njemačkoga jezika jer zagrebački govor obiluje njima. Završite u naš rječnik i provjerite svoje znanje zagrebačkoga govora!

A

ajncug – odijelo
ajnpren juha – juha od zaprške
aufinger – vješalica

B

badečimer – kupaonica
bademanil – kupaći ogrtač
beštek – pribor za jelo
betežen – bolestan
bokci – siromasi

C

cajger – kavaljka
ceker – pletena torba
cifra – broj, iznos
cifranje – uređivanje
ciferšlus/cif – patent (na hlačama, jakni)

činkariti – izdavati, zvoniti
cucek, pes – pas
cukor – šećer
cug – vlak

Č

čaga – ples
čapati – uzimati
čkomiti – šutjeti
čuza – zatvor

D

dekla, deklina – djevojka
dotepenći – doseljenici
drot – policajac
drukati – izdati nekoga
dinštati – piritati

E

escaig – pribor za jelo

F

fakat – stvarno/zaista
fakin – mangup
fala – hvala
fasung – batine
fer – biti pošten prema nekome
fertig – gotov
fertun – pregoča
ficlek – komadić
fiskultura – tjeleovježba
flaša – boca
fleka – mrlja
fletno – lako
fruštek – doručak
furt, fort – stalno, uvijek
frajla – gospođica

G

gabcic – užina
glancati – laštiti da se sjaji
grdo – ružno
grintav – izbjiljiv
gruntati – razmišljati
gukrl – špijunka na vratima

gundrati – jamrati
gurtna – od špagu pletene trake

H

hamper – kanta
haustor – ulaz u zgradu

I

iberciger – prevlaka, navlaka

J

jamrati – kukati,
jurgati – prigovarati

K

kajzerica – vrsta peciva
karfiol – cvjetača
kaslic – poštanski sandučić
kauč – otoman s naslonom
kikla – haljina
kinderbet – dječji krevetić
knop – tiješno, usko
klofrati – brbljati, pričati
kleti – psovati
kletva – psovka
klozet – WC
klofer – isprašivač, mlatio za tepih
kofar – kovčeg
knedle – okruglice sa sljivama
kredenc – kuhinjski ormar
kušnuti – cmoknuti, poljubiti

L

lajbek – prsluk
lavabo – umivaonik
lojtre – ljestve

M

maznut – ukrasti, udariti
miščati – lopatica za smeće

N

nafrkati – naviti (npr. kosu)
naj – nemoj
navek – uvijek
naviklati – namotati, zaviti
nuk, nuka – unuk, unuka

O

odpeljati – odvesti
omama – baka
oprava – haljina
opapa – djed

P

pajdaš – prijatelj
pegla – glačalo
peljati – voziti
penezi – novci
pigati – savijati
plac – tržnica, trg
pleh – lim
prezli – krušne mrvice
probirštift – ispitivač napona
puća – cura
pucica – djevojčica
pufer – maslac

R

rama – okvir
rašpa – turpija
rešo – kuhalo
rifljati – trljati
ring – prsten
rizol, renzol – rub trotoara

S

saft – sok, umak
sim – tu, ovdje
spika – razgovor

Š

šekret – toalet
šihla – smjena
šiknuti – bociti
širci – pregoča
škarnici – papirnata vrećica
škatalja – kutija
škornje – čizme
škrlak – šešir
šlafcimer – spavaća soba
šlampav – neuredan
šlatanje – pipanje
šlifer – navlaka za poplun
šlopiti – udariti
šmajhanje – umiljavanje
šmirgl papir – brusni papir
šmirglati – brusiti, dosadivati
šnajder – kroyač
šnid – odrezak
šoldi – nafci
šora – tučnjava
špaiza – ostava za hranu
španciranje – šetanje
španga – ukosnica
špeceraj – živežne namimice
špenadla – pribadača
špreha – pričati, razgovarati
šperhaki – ključ od debele žice
špigl – ogledalo
špriherica – vrsta pračka
šrafstok – skipac
štaun – dućan
štaubcuker – šećer u prahu
štedozna – otičnica
štelati – namještati
štengje – stepenice
štima – odgovara
štrumfe – čarape
štrik – užje
štrom – struja
šupa – ostava, spremište za drva,
bickle itd.

T

tancati – plesati
traktur – lijevak

V

vandl – limeno korito
vanjkuš – jastuk
vaserlajtung – vodovod
vekerica – sat (budilica)
veš – rublje
vikleri – uvijači za kosu
vu – u
vudri – udari
vura – sat
vurmaher – uvar

Z

zaflekati – zaprljati
zaštopat – začepiti
ziher (zicer) – sigurno
ziherica – sigurnosna igla
ziherung – strujni osigurač

Ž

žganci – palenta
žemlja – pecivo
žniranci – vezice za cipele
žvajznuti – udariti

CESARIĆI SU PROSLAVILI SVOJ DAN I OVE GODINE!

Dan škole Osnovne škole Dobriše Cesarića uvijek je avantura ispunjena nizom aktivnosti. I ove je godine u prijedopodnevni satima održan Vrtni festival, a poslijepodne smo mogli uživati u priredbi održanoj u školskoj dvorani.

Dan škole održao se 1. lipnja 2023. U školi smo trebali biti u 9:30 na doručku. Kada smo doručkovali, obišli smo školu kako bismo vidjeli razne aktivnosti i sudjelovali u njima. Na igralištu se održalo natjecanje iz odbojke i natjecanje iz nogometa. Proslavi su se pridružili i volonteri iz drugih država koji su tu bili u sklopu projekta Erasmus+. Oni imaju iskustva u recikliranju pa su ispred škole imali štandove s raznim rukotvorinama, a držali su i radionicu o izradi origamija. Održali su i „facepainting“ pa se moglo vidjeti mnogo obojanih i veselih dječjih lica. Dan škole imao je mnogo aktivnosti poput izložbe retro računala, likovne radionice, književnog susreta, predstavljanje Eksperimenta projekta, izrade narukvica i ogrlica, blackout poezije, kvizova itd. Prijavila sam se na likovnu radionicu koju je vodila profesorica Danica Bobinac. Na toj smo radionici radili ogrlice od starih majica. Na Vrtnom festivalu bilo je i malo drvce na čije smo plastične listove mogli napisati želju i potom prikvačiti list za drvce. Oko podneva održan je književni susret s autoricom Mirjanom Novak Perjanec koja je predstavila svoj roman Crna kraljica 1, 2, 3. Glumica Ana Katulić bila je obučena u Crnu kraljicu i glumila je jedan dio romana. Na ruci je nosila crnog gavran koji se zvao Tugomir i bio je njezin jedini prijatelj. Bila sam jako sretna što sam ju upoznala. U 15 sati u školskoj je dvorani održana priredba koju su pripremili niži razredi naše škole. Proslava Dana škole jako mi se svidjela, a priredba je bila odlična.

Nika Vuković, 5. b

Školska priredba održana je ove godine u dvorani.

Školu je posjetila Crna kraljica sa svojim gavranom Tugomirom.

Erna Bralo i Antonio Montaq su vodile likovnu radionicu izrade ogrlica.

Razne su radionice održane u dvorištu škole.

Sve je spremno za proslavu Dana škole.

Vrtni festival uvijek ima podršku O.A.Z.A-e.

Intervju s učiteljicom

Novo lice naše škole — učiteljica Doris-Bruna Kukić

Doris-Bruna Kukić nova je učiteljica u našoj školi, ali brzo nam je prišla srcu. Predaje 3. b razredu u produženom boravku i s njom je svako učenje zabavno. Iznijela je svoja mišljenja o školi za naš časopis Slap.

Hajmo svi pogled dolje!

Koliko dugo radite u ovoj školi?

Radim u ovoj školi već sedam mjeseci, ali osjećam se kao da sam jučer došla raditi. Vrijeme brzo leti u zabavnom i zanimljivom društvu.

Jeste li ikada radili u drugoj školi?

Da, radila sam prije u drugoj školi, ali ne kao učiteljica. Bila sam pomoćnica u nastavi jednoj djevojčici. Prvi put radim kao učiteljica razredne nastave u ovoj školi, ali imala sam priliku puno naučiti o učenicima i školi na prijašnjem poslu.

Kojemu razredu predajete?

Predajem 3. b razredu u produženom boravku.

Kako je razred reagirao na Vaš dolazak?

Bili su malo zbunjeni jer su promijenili već puno učiteljica, ali smo se „skompali“ i sada nam je jako lijepo. Brzo su se prilagodili i naviknuli te uživamo u školi.

Kako su Vas kolege primile? Smatrate li da ste se uklopili?

Da. Stvarno imam jako dobre kolege i jako mi je lijepo s njima. Nekada uopće nisam svjesna da sam na poslu koliko sam sretna.

Volite li raditi kao učiteljica?

Da, jako volim svoj posao. Imam divne učenike i kolege, zbilja se nemam na što potužiti. Jako mi je lijepo i uživam u svakom trenutku.

Jeste li uvijek htjeli biti baš učiteljica?

Pa zapravo da. Od malena sam imala dvije želje što želim biti — ili učiteljica ili šišati „peseke“. Uspjela sam na kraju ostvariti svoj san.

Možete li nabrojati tri prednosti učiteljskog posla?

Cijeli dan si okružen djecom. Mislim da nema ljepšeg posla nego raditi s djecom. Mislim da u tom poslu možeš biti jako kreativan, a u drugim poslovima ne. I treće, ali možda najvažnije je ljubav koju ti djeca uzvrate.

I za kraj, jeste li zadovoljni ovom školom?

Jako sam zadovoljna. Došla sam raditi u školu koju sam i sama pohađala. Divno je vidjeti ju u novom svjetlu, ali i sebe u novoj ulozi.

Bruna Vlahović, 5. b

Na igralištu s učiteljicom.

Intervju s novom školskom tajnicom

Upoznajme tajnicu!

U našoj se školi mnogo toga promijenilo u posljednjih nekoliko godina — škola je uređena, okoliš se mijenja, ali mijenjaju se i ljudi koji u njoj rade. Dolaze neke nove osobe jer zaposlenici odlaze u mirovinu ili nas, nažalost, prerano napuste. Jedna od novih zaposlenica škole je i tajnica Danijela Marković.

Jeste li zadovoljni s radom u našoj školi?

Da, jako sam zadovoljna, u školi su prekrasni ljudi s kojima radim, volim i dječicu, tako da sam baš sretna!

Jeste li oduvijek htjeli biti tajnica? Što Vas je dovelo do tog posla?

Pa recimo da sam oduvijek željela raditi te administrativne poslove koje radim sada, to mi se jednostavno sviđa, volim premetati papire.

Kako ste došli do Cesarića?

Do vaše sam škole došla prijavivši se na natječaj koji je bio objavljen na stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Jeste li ikada prije radili u školi?

Ne, ovo mi je prvi put da radim u školi.

Jeste li se navikli na novu radnu okolinu?

Jako sam se navikla i jako mi se sviđa.

Čemu se najviše radujete na poslu? Koji Vam je najdraži dio?

Najdraži dio posla mi je kada zapošljava nove ljude, volim kada su ljudi sretni kada dobiju posao pa to i mene čini sretnom.

Kako izgleda Vaš radni dan?

Raznoliko, dođem i onda prvo pogledam nove e-poruke, ako je nešto hitno odmah odgovorim, zatim rješavam poštu koja dođe, razvrstavam je, šaljem je dalje po školi, zatvaram i uruđbiram, nakon toga radim dnevne zadatke, a to je uglavnom pisanje različitih odluka, rješenja i slično.

Volite li svoj posao?

Volim ga jako i svakome bih ga preporučila.

Bruna Vlahović, 5. b

Tajnica Danijela Marković.

PROJEKTI

Popis provedenih projekata

Projekti i aktivnosti u kojima su sudjelovali Cesarići

Naša je škola sudionica mnogih projekata i aktivnosti, a ponosni smo što dugi niz godina uspješno sudjelujemo u Erasmus+ projektima.

Donosimo popis nekih Erasmus+ projekata i aktivnosti provedenih 2022. i 2023. godine.

1. Open Communities for Sustainable Development (OUTSIDE) KA2, Strateško partnerstvo s mobilnostima učenika i učitelja te rad na intelektualnim rezultatima; tema: poduzetništvo, ciljevi održivog razvoja, suradnja s lokalnom zajednicom.
2. Proveden trening četvero naših učitelja u Italiji.
3. Objavljeno istraživanje, priručnik i platforma za stručno usavršavanje učitelja. (Prezentacija rezultata na svjetskom kongresu knjižničara u Dublinu, srpanj 2022.)
4. Diseminacija tijekom proslave Dana škole.
5. Učenici razvijaju svoje poslovne ideje. Ideju ChikArt prijavili smo na Digitalni učenički inkubator. Radi se o kampanji kojom želimo potaknuti recikliranje opušaka cigareta na način da se bacaju u posebna spremišta i koriste za poboljšanje svojstava glinenih predmeta.
6. Grupa od 50-ak učitelja i učenika došla je u našu školu u rujnu 2022. godine. Proveli su Program u školi zajedno s Udrugom O.A.ZA. (Održiva Alternativa Zajednici), ZOO Zagreb, Javnom ustanovom Maksimir, muzejima i izviđačima.
7. UPCYCLING, KA2, mobilnosti s učenicima u Portugalu (ožujak 2022.), Grčkoj (svibanj 2022.), Turskoj (rujan 2023.), Poljskoj (ožujak 2023.) i Španjolskoj (svibanj 2023.)
8. COMM-EDU, KA2, strateško partnerstvo bez mobilnosti učenika. Prvi Kick-off sastanak 10. svibnja 2022.
9. Young Ambassadors against (Cyber)Bullying (YAB), KA2 Prevencija i edukacija učitelja i učenika. Treninzi za učitelje i izrada originalnih materijala. Prvi Kick-off sastanak s partnerima 5. svibnja 2022.
10. Experimenta (STEM), KA2, jedno putovanje s učenicima u Italiju na Festival znanosti; istraživanje i pilot akcije u našoj školi. Prvi sastanak bio je 26. travnja 2022.
11. Green fingers, suradnja s udrugom O.A.ZA i volonterima Europskih snaga solidarnosti. Radionice za učenike od 1. do 8. razreda u provedbi svaki četvrtak i petak.

školska knjižničarka Antonija Lujanac, koordinatorica projekata

Kazalište sjena.

I karta je tu!

BELGIJA

Učenici 3. b razreda naučili su ponešto o maloj privatnoj belgijskoj školi u kojoj se nastava odvija prema načelima pedagoga Cedestina Freineta. Radi se o demokratskom obliku nastave u kojemu se učenici dogovore što će odraditi taj dan te nakon toga pristupaju zadacima kako i koliko žele. Nije isključeno da se zadatci izvršavaju i tijekom nekoliko dana. U konačnici, svako dijete odradi onoliko koliko može i što trenutno hoće. U taj su na način učenici 3.b razreda obradili lekturu *Šestinski kišobran*, ponovili i uvježbali pisani postupak dijeljenja i likovnu kulturu.

učiteljica Mirna Šibenik

O provedenim projektima

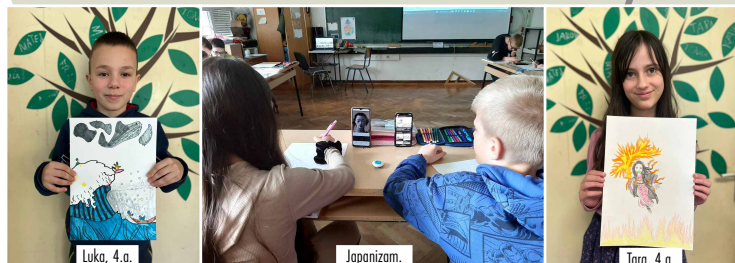
MEĐUNARODNI DANI U NAŠOJ ŠKOLI

Zahvaljujući Erasmus+ akreditaciji i projektima, učitelji i učenici naše škole upoznali su kolege iz raznih dijelova svijeta i s njima surađivali i učili jedni od drugih na puno različitih načina. Kroz susrete, priče, razgovore i poruke zaista smo proputovali svijetom.

JAPAN

Učenici 4. a razreda u travnju 2023. su na satu Likovne kulture virtualno otputovali u japanski grad Kyoto. Učiteljica Sakura Kotokawa pokazala im je djela japanske umjetnosti ukio-e te njima inspirirana djela Vincenta Van Gogha, a zatim su se i sami okušali u slikanju japanizama. Ukio-e umjetnost posebno je zanimljiva učenicima zbog uske povezanosti s trenutno popularnim manga stripovima i anime filmovima.

učiteljica savjetnica Sanja Škreblin

Luka, 4. a.

Japanizam.

Tara, 4. a.

TURSKA

Dana 26. listopada 2022. u svojoj učionici 3. a razred imao je svoj *Turski dan*. Dan su započeli upoznavanjem Turske i grada Giresuna na način da su se unutar skupine podijelile uloge (zapisničar, tragač i poštar). Tragač je trebao pronaći papir u boji svoje skupine, pročitati tekst i iščitati potrebne podatke. Podatke je trebao reći poštaru koji ih je prenosio zapisničaru. Na odgovarajuće mjesto na dobivenom listiću zapisničar je trebao zapisati podatke koje mu poštar prenese. Po završetku aktivnosti, odnosno ispunjavanju listića, učenici su spoznali osnovne informacije o Turskoj i gradu Giresunu. Upoznali su i tursku valutu (turska lira) te rješavali matematičke zadatke povezane s navedenom valutom. Na satu Likovne kulture upoznali su i stari osmanlijski način slikanja – EBRU (slikanje na vodi) te su u skupinama zajednički stvarali i dobili nova vrlo zanimljiva likovna djela kojima su ukrali školski hodnik. Cijeli dan su upotpunili uživajući u turskoj slastici – lokumu.

učiteljica Eni Zlomislić

Rad učenika.

EBRU - slikanje.

Turske slastice.

Communikacija - Edukacija

Community agreements for Education (COMM-EDU) strateško je partnerstvo u kojemu naša škola surađuje s organizacijama iz Italije, Grčke i Turske na istraživanju i razvoju građanskih kompetencija djece i odraslih.

Projekt je započeo 1. ožujka 2022. godine i trajao je do 31. srpnja 2023. godine. Projektni tim čine: Gordana Fileš (voditelj projekta, zadužena za istraživanje i kontakte s lokalnim zajednicama), Kristina Kvakon Radaš (provedba u nastavi), Antonija Lujanac (diseminacija), Danijela Marković (tehnička podrška). U sklopu projekta zajedno s učenicima posebno istražujemo koje aspekte moramo uzeti u obzir pri planiranju uključivanja lokalne zajednice u obrazovni proces učenika u školi, posebno u okviru građanskog i europskog obrazovanja. U demokratskim društvima obrazovanje o građanstvu podržava učenike u tome da postanu aktivni, informirani i odgovorni građani koji su voljni i sposobni preuzeti odgovornost za sebe i svoju zajednicu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. (Obrazovanje o državljanstvu u školi u Europi, 2017.)

Projektni sastanak održan je u veljači 2023. u Assisiu. Sudjelovali su predstavnici iz Italije, Grčke, Hrvatske i Turske.

Da bi se postavili temelji za učinkovitiji razvoj takvog okvira, partneri unutar projekta COMM-EDU provode istraživanja u Italiji, Hrvatskoj, Grčkoj i Turskoj kako bi istražili potencijal lokalnih zajednica. U stalnoj suradnji i komunikaciji s lokalnom zajednicom nastojimo potaknuti učenike da postanu aktivni u prepoznavanju „problema“, ali i u rješavanju izazova u školi i izvan nje. Aktivnosti su usmjerene na učenje i stjecanje vještina na više razina: senzibilizacija i uočavanje izazova; artikuliranje „problema“; otkrivanje načina rješavanja kroz demokratske procese; „otkrivanje“ funkcioniranja sustava; oslanjanje na vlastite kapacitete; osjećaj odgovornosti i sagledavanje vlastitih potencijala u tom procesu; rješavanje nekog stvarnog izazova te učenje i stjecanje iskustva kroz stvarne situacije.

Sastanak učenika i donositelja odluka (Vijeće gradske četvrti Peščenica, Školski odbor, Mjesni odbor Bruno Bušić).

U okviru dvaju EU projekata: OUTSIDE i COMM-EDU učenici su razvili svoje projekte kojima žele utjecati na odluke kojima se poboljšava život u zajednici pri čemu im je važna suradnja s lokalnom zajednicom. Projekti su potaknuti uočavanjem problema u okolišu i traženjem rješenja za njih.

ChikArt je projekt nastao nakon uočavanja velikog broja opušaka na tlu oko klupa, npr. na dječjem igralištu. Učenici su osmislili zanimljive posude za sakupljanje opušaka, a na Likovnoj su grupi istražili i saznali kako se sakupljene opuške može ponovo upotrijebiti kao sastavni dio poboljšane gline.

Zdravo i sigurno u školu projekt je nastao uočavanjem velikog sigurnosnog problema u neposrednoj okolini škole, konkretno parkiranjem uz pločnik na ulazu škole, a bavi se gustoćom prometa općenito i sigurnošću djece u prometu na prometnicama u blizini škole.

Odvajanje otpada – uočavanjem problema odlaganja i razvrstavanja, učenici se odlučuju aktivnije uključiti u rješavanje problema odvajanja otpada.

COMM-EDU radionice s učenicima 6. o građanskim kompetencijama.

rovnateljica Gordana Fileš

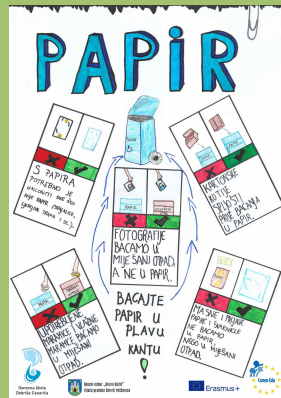

COMM-EDU projekt

Učenice u akciji!

Posljednjih mjeseci mediji nas obavijaju informacijama o pravilnom odlaganju otpada. Budući da su učenice naše škole svjesne da svijet ostaje na mladima, odlučile su se pokrenuti! Na Likovnoj grupi s učiteljicom Danicom Bobinac izradile su plakate za pravilno odlaganje otpada.

Plakati za pravilno odlaganje otpada izrađeni su u sklopu projekta COMM-EDU pri čemu učenice sudjeluju u planiranju uključivanja lokalne zajednice u obrazovni proces. U prosincu 2022. godine projektni tim i učenice 6. a razreda (Dora Goldašić, Lucija Kiš, Lara Kufner, Taša Miljanović, Ema Reja, Paula Šemper i Katja Vrančić) sastao se u školi s članovima Školskog odbora, predstavnicima lokalne zajednice, predstavnicima Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade u svrhu vođenog razgovora među sudionicima. Pozvani sudionici predstavljaju sudionike procesa u kojemu je dijalog i međusobno razumijevanje podloga dobrom funkcioniranju lokalne i šire društvene zajednice, što je jedan od ciljeva projekta. Sastanak je pridonio boljem uvidu svih dionika (na različitim razinama) u procese koji se svakodnevno odvijaju u praksi te otvorio mogućnost međusobnog

Plakati Likovne grupe o pravilnom razvrstavanju otpada.

dijaloga, razmjenu iskustava i ideja. Cilj sastanka bio je prije svega senzibilizacija svih sudionika projekta.

Učenici su na Vijeću učenika otkrili problem odvajanja otpada u lokalnoj zajednici i pristupili rješavanju problema. Na Likovnoj grupi izradili su plakate o odvajanju otpada, a isti su postavljeni u prostorijama Mjesnog odbora. Svrha plakata je na zanimljiv način podučiti ljude o ispravnom odlaganju otpada. Proveli su i istraživanje o odlaganju otpada među stanovnicima Borongaja (o rezultatima istraživanja više u rubrici Eko-eko). Rezultate istraživanja izložili su sudionicima sastanka.

Nakon sastanka dogovoreno je da će članovi Mjesnog odbora plakate postaviti po kvartu kako bi potaknuli stanovnike na svijest o pravilnom odlaganju otpada. Članovi Mjesnog odbora ispunili su svoje obećanje pa su tako naše plakate mogli vidjeti stanovnici Borongaja! Nakon toga, u veljači 2022. godine, svoje su plakate učenice predstavile Vijeću Gradske četvrti Peščenica – Žitnjak, Mjesnom odboru, partnerima Erasmus+ projekta s nadom u daljnju suradnju!

Lara Kufner, 6. a

Experimenta u Cesariću

Experimenta je Erasmus+ projekt koji smo proveli u suradnji sa školama i udrugama iz Italije i Španjolske. Naglasak je bio na promoviranju razvoja STEM vještina uz podršku organizacija iz lokalne zajednice. Projekt je započeo 1. ožujka 2022. te je trajao do 30. lipnja 2023. Projektini su tim činile koordinatorica projekta, učiteljica Sanja Škreblin, učiteljica Mihaela Koren te školska knjižničarka Antonija Lujanac.

Provedba i rezultati projekta

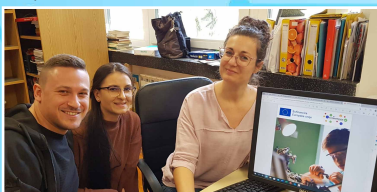
Experimenta Research Report and Guidelines priručnik je u čijem su kreiranju sudjelovale učiteljice Sanja Škreblin i Mihaela Koren te školska knjižničarka Antonija Lujanac. Pronašle su i opisale primjere dobre prakse STEM edukacija u Hrvatskoj. Učiteljice su metodički uredile pet aktivnosti, a naša škola vodila je pilotiranje jedne od njih u suradnji s lokalnom zajednicom i učiteljicama predmetne nastave Prirode i društva, Kemije, Biologije, Fizike, Informatike i Tehničke kulture.

Nakon provedenog istraživanja razvijena su još dva priručnika: Experimenta Booklet i Experimenta Pilot Action.

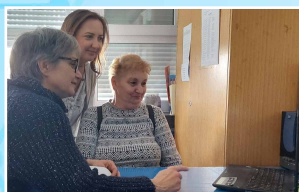
Učenici 8. b razreda u suradnji s Eko-grupom obilježili su QR kodovima stabla u našem školskom dvorištu. Pritom su koristili priručnik *Drveće Maksimira, priručnik za određivanje vrsta* koji je objavila Javna ustanova „Maksimir“ i dozvolila njegovo korištenje u projektne svrhe. Gospodin Mile Drača, dipl. iz udruge O.A.ZA pokazao je učenicima kako razlikovati vrste drveća, zašto se određena stabla sade u parkovima i objasnio važnost pojedinih vrsta za okoliš.

Pilot akcija

Kroz pilot akciju željeli smo povećati interes i vještine učenika za STEM predmete i podržati nastavnike u upoznavanju metodologije Experimente koja se temelji na načelima otvorene škole, poučavanju kroz suradnju škole s lokalnom zajednicom i primjeni istraživačke i praktične nastave. Učiteljice i učenici koji su sudjelovali u prvim fazama Experimenta projekta sudjelovali su i u pilot akciji predstavljajući i šireći projekt ostalim učiteljima i učenicima.

Knjižničarka Antonija Lujanac predstavlja projekt učiteljima informatike, Gabrijeli Kovačić i Goranu Mučnjaku.

Učiteljica Mihaela Koren i Sanja Škreblin predstavljaju projekt učiteljici fizike i tehničke kulture, Sonji Pavlič.

Obuka učitelja

Učiteljice Sanja Škreblin i Mihaela Koren te knjižničarka Antonija Lujanac predstavile su projekt učiteljicama naše škole koje predaju STEM predmete – učiteljici geografije Nevenki Pokos, učiteljici fizike i tehničke kulture Sonji Pavlič te učiteljici informatike Gabrijeli Kovačević. Za projekt su se zainteresirali i učitelji ostalih STEM predmeta. Upoznale su ih s Experimenta knjižicom koja sadrži osnovne informacije o projektu, njegove ciljeve, Experimenta metodologiju rada te ideje za primjenu u nastavnom procesu. Kroz motivacijske razgovore učitelje su poticale na provođenje nekih obrazovnih aktivnosti predstavljenih u knjižici.

Mile Drača i Eko-grupa određuju vrste stabala u školskom dvorištu.

Suradnja s Javnom ustanovom Park Maksimir.

Vršnjačka obuka učenika

Učenici uključeni u prethodne faze projekta predstavili su drugim učenicima aktivnosti koje su provodili. Stariji učenici pomogli su mladima u provedbi radionica modula Bioraznolikost. Provedena je radionica prepoznavanja ptica koju je vodila biologinja Biljana Janev Hutinec iz Javne ustanove „Park Maksimir“. Učenici su uočavali ptice u prirodi te pomoću aplikacije na tabletima naučili odrediti vrstu kojoj pripada ptica pomoću njenih karakteristika.

Na satu Likovne kulture uz mentorstvo učiteljice Danice Bobinac i uz pomoć starijih učenika mladi su učenici izradili hranilice za ptice te ih postavili u dvorište škole. Prema potrebama određenih vrsta ptica u hranilice su postavili hranu.

Nakon provođenja navedenih radionica, učenici i učitelji ispunili su upitnik u kojemu su izrazili pozitivne dojmove o projektu. Učenicima se najviše svjedlye što su radionice bile zanimljive i zabavne, što se dio njih provodio u prirodi i u suradnji s lokalnom zajednicom te su poželjeli da se ovakve aktivnosti provode češće. Sedmero učenika i dvije učiteljice iz naše škole sudjelovali su na Festivalu znanosti u Italiji u svibnju 2023. godine.

školska knjižničarka Antonija Lujanac

O Experimenti

Četiri učenice i tri učenika 7. i 8. razreda naše škole u travnju 2023. sudjelovali su na Znanstvenom sajmu i završnom događanju Experimenta Erasmus+ projekta u Foligno, u Italiji. Nezaboravno iskustvo uronjenosti u znanost i tehnologiju uz uočavanje njihove praktične, svakodnevnne vrijednosti nešto je što im je zauvijek promijenilo stavove o STEM području učenja i rada.

Sedmero učenika sedmih i osmih razreda nisu jedini učenici naše škole koji su imali priliku praktično se baviti STEM područjem i očarati se njime. Tijekom prošle školske godine učenici 5., 7. i 8. razreda su, uz pomoć svojih profesora STEAM predmeta, školske Eko grupe, udruge OAZA i JU Maksimir napravili poučnu stazu s QR kodovima o stablima u školskom dvorištu te istražili ptice našeg dvorišta i za njih napravili, postavili i punili hranilice tijekom hladnijeg dijela godine.

Sve su te aktivnosti proistekle iz Experimenta Erasmus+ projekta usmjerenog na popularizaciju i postizanje izvrsnosti u STEM području kod svih učenika, kao i na iskustveno i vršnjačko učenje u suradnji s lokalnom zajednicom u skladu s načelima otvorene škole.

CSI radionica, Foligno.

Projekt je trajao od 1. ožujka 2022. do 1. srpnja 2023., a partneri su bili: Laboratorio di Scienze Sperimentali, Foligno, Italija (koordinator projekta); Istituto Tecnico Economico „Grimaldi – Pacioli“, Catanzaro, Italija; Xano Channel Asociación para el Desarrollo Comunitario, Valencia, Španjolska i OŠ Dobriše Cesarića, Zagreb, Hrvatska.

Kemijski laboratorij, Foligno.

U okviru projekta organizirane su i edukacije za učitelje STEAM područja u školi, provedena su istraživanja o primjerima dobre prakse u poučavanju STEM područja u uključenim zemljama, napisana je Knjižica (Booklet) – alat za učitelje s načelima, metodologijom i aktivnostima za promovirani načina rada. Dokumenti su dostupni na hrvatskom, engleskom, talijanskom i španjolskom jeziku.

učiteljica savjetnica Sanja Škreblin

Stariji učenici obučavaju mlade o izradi kućica za ptice.

Hranimo ptice.

Poučna staza u dvorištu škole.

Ponosni učenici uz svoje kućice za ptice.

EXPERIMENTA
DISCOVER IS AN ATTITUDE - STEM PROJECT

Priručnik za određivanje vrsta (Park Maksimir).

Skenirajte kod i saznajte više o crnom boru (Pinus nigra).

PROJEKTI

O provedenim projektima

UPCYCLING

Upcycling: a project from bottom to top dvogodišnje je strateško partnerstvo koje smo proveli u suradnji sa školama iz Poljske, Španjolske, Portugala, Grčke i Turske. Cilj projekta je bio poticati ekološku svijest učenika, njihovu kreativnost i poduzetništvo putem suradničkog učenja s učenicima iz cijele Europe.

Projekt je trajao od 1. rujna 2021. do 31. srpnja 2023. godine, a projektni tim činile su školska knjižničarka, koordinatorica projekta, Antonija Lujanac te učiteljica Likovne kulture, Danica Bobinac.

Tijekom pandemije su se projektne aktivnosti odvijale virtualno, a prvi fizički susret održao se u Zagrebu od 25. do 29. listopada 2021. Druga mobilnost održana je u Portugalu od 14. do 18. ožujka 2022. Treća mobilnost održana je u Grčkoj od 9. do 13. svibnja 2022. godine. Četvrta mobilnost održala se u listopadu 2022. u Turskoj, peta mobilnost održala se u ožujku 2023. u Poljskoj, a zadnja u svibnju 2023. u Španjolskoj. Više o aktivnostima održanima saznajte putem videa na poveznici.

Danica Bobinac, učiteljica Likovne kulture

ZAGREB

PORTUGAL

GRČKA

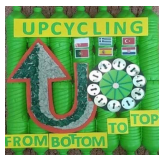
TURSKA

POLJSKA

ŠPANJOLSKA

Mobilnost učitelja i učenika u Grčkoj.

Učenici sviraju glazbene instrumente nastale tokom projekta.

Upcycling projekt u našoj školi.

Upcycling projekt – osvrta na putovanje

Turska

– država na dvama kontinentima

U sklopu Erasmus+ projekta Upcycling u listopadu 2022. godine učenice 8. b razreda Mija Jurjević, Sarah Maslić, Maša Tkalčević i Tara Trbojević putovale su u Tursku, zemlju na dvama kontinentima – Europi i Aziji, u pratnji učiteljice Likovne kulture, Danice Bobinac, i Antonije Lujanac, školske knjižničarke.

Napokon je došao taj dan koji smo svi iščekivali. Probudili smo se rano jutro, u nedjelju, 9. listopada 2022. prepuni uzbuđenja. Krenuli smo u Tursku, u grad Giresun! Putovali smo zrakoplovom i presjeli na let u Istanbulu u kojemu smo posjetili Starbucks, odmarali i igrali Uno. Kada smo konačno sletjeli u Giresun, tamo su nas dočekali Elif, profesorica iz Turske, i njen suprug te su nas odvezli do hotela. Dok smo putovali, napokon smo vidjeli grad uživo osvjetljen prekrasnim svjetlima, no nismo ni sanjali kakve ćemo sve ljepote tog grada i okolice doživjeti u narednim danima.

Pogled na Giresun u društvu ravnateljice škole.

Idućeg su nas dana domaćini dočekali u njihovoj školi Aksu Sehiti Hakan Gemici Ortaokulu. Mogli smo vidjeti kako izgleda njihova nastava, učili smo o turskoj tradiciji te pogledali folklornu izvedbu učenika. U pauzi za kavu uživali smo u raznolikim okusima njihovih specijaliteta, posebice slastica. Nakon pauze napravili smo mali obilazak znamenitosti Giresuna. Posjetili smo Povijesnu dječju knjižnicu koja je zapravo prenamijenjena kršćanska crkva, stare kuće Giresuna, muzej i stari dvorac Giresun.

Utorak smo također započeli slobodnim vremenom za kavu i slatkiše, nakon čega smo se bacili na posao i izrađivali

Sviramo reciklirane instrumente.

izrađavaju svoju kreativnost. Pokazali su nam kako se izrađuju staklene perle, pletene košare, crta po tanjurima, izrađuje keramičko posuđe i slika posebnom tehnikom Ebru, ne biste vjerovali, bojom koja pluta na vodi i potom se prenosi na papir. Dan smo završili interkulturalnim aktivnostima i plesom i dobro se zabavili.

Četvrti dan našeg boravka u Turskoj imali smo zakazan *Trekking for environment*, tj. razgledavanje prirodnih ljepota kraja. Posjetili smo njihov najpoznatiji vodopad Mavi Gol i gradić u visinama Kulakkaya. Tamo smo vidjeli kako njihove žene tradicijski peku pekmez u velikom kotlu te posjetili džamiju. Najveće iznenađenje bio je *Goku travertine*, niz sedrenih terasa (bazena) niz koje se slijeva kristalno čista izvorska voda. Dan smo završili na livadi Alcabel šume na kojoj smo igrali razne tradicijske društvene igre iz svih zemalja sudionika projekta.

Na planini u bazenu kristalno čiste izvorske vode.

U četvrtak, petoga dana našeg boravka u Turskoj, nakon što smo se svi okupili u Ataparku, krenuli smo autobusom do tvornice lješnjaka. Tamo smo vidjeli cijeli proces obrade lješnjaka i saznali da se njihovi lješnjaci koriste u Rafaelu! Također, kušali smo jako ukusnu pastu od lješnjaka. Po povratku u školu bizzo smo zasukali rukave i krenuli na posao. Oslikali smo memorijalni zid škole i posadili cvijeće u našu upcyclanu teglicu od odbačene plastike. Nakon ručka brodom smo otputovali na njihov jedini otok. Tamo su se nalazile ruševine starog dvorca i imali smo predivan pogled na Crno more. Dotakli smo poznati kamen Hamza koji simbolizira mitsku božicu Kibelu.

U Crnom moru.

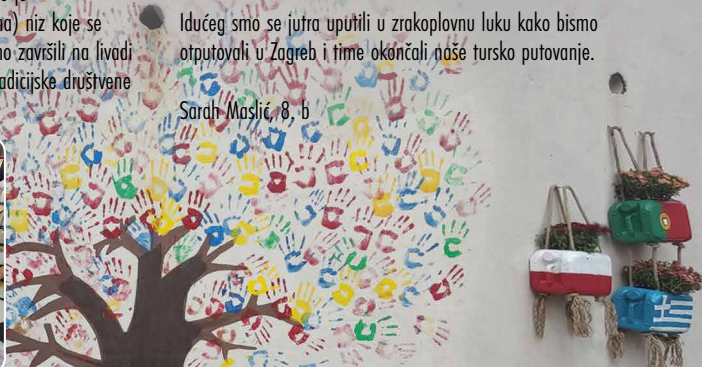
U petak smo se vozili žičarom do njihove planine Boztepe. Tamo smo imali prekrasan pogled na cijeli grad i imali smo vremena istražiti dvorac i predivan okoliš. Navečer smo se svi našli na svečanoj večeri i još jednom uživali u prekusnoj turskoj kuhinji. Teško nam se bilo rastati i vratiti u hotel puni dojmova i uspomena.

Idućeg smo se jutra uputili u zrakoplovnu luku kako bismo otputovali u Zagreb i time okončali naše tursko putovanje.

Sarah Maslić, 8. b

Slikamo novom tehnikom Ebru.

Upcycling projekt – osvrn na putovanje

Putovanje u Poljsku

U ožujku 2023., u sklopu Erasmus+ projekta Upcycling, učenicke 7. b razreda Tina Antolić, Ema Bralo, Nika Miković i Antonia Montag u pratnji Danice Bobinac, učiteljice Likovne kulture, i školske knjižničarke, Antonije Lujanac, putovale su u Poljsku.

U nedjelju, 12. ožujka 2023., našle smo se na autobusnom kolodvoru rano jutro u 8, 35. Autobusom smo putovale do Beča, gdje smo presjele u drugi autobus koji je vozio do Katowice u Poljskoj. Tamo smo pozvale taksi koji nas je odvezao do apartmana u Tichy. Kad smo napokon stigle, bila su već 22 sata! Smjestile smo se u apartman te nam je na vrata pokucala profesorica iz Španjolske koja nam je pružila toplu dobrodošlicu.

Prvog dana našeg boravka u Poljskoj upoznale smo se s našim novim susjedama, djevojkama iz Španjolske, iz grada Ferrola. U školi u Beirunu dočekala nas je topla dobrodošlica uz poljski tradicionalni kruh. Nakon isprobavanja kruha svi smo se smjestili te je bilo opće upoznavanje škola. Tamo su bili učenici iz Španjolske, Turske, Grčke, Portugal te naravno Poljske i Hrvatske. Nakon brzog upoznavanja škola igrali smo igru za pobijanje leda. Nakon što smo se svi barem malo opustili i upoznali, imali smo svoju prvu radionicu – izrađivanje nakita od starog tekstila. Nakon malo kreativnosti imali smo kratki obilazak gradića, obišli smo crkvu sv. Valentina i glavni trg.

Doček u narodnim nošnjama s domaćim kruhom.

Kupanje u školskoj bazenu.

Kada smo se vratili u školu, mogli smo izabrati hoćemo li ići na školske bazene ili u školsku knjižnicu. Ručak smo imali u restoranu u blizini škole. Poljska hrana je malo drugačija, ali smo svejedno sve probale. Kada smo došli natrag u smještaj, bile smo jako umorne, ali smo svejedno napravile palačinke te ugostile naše susjede Španjolke i s njima imale zabavnu večer.

U utrak smo posjetili Nacionalni park Ojcowski. U parku smo vidjeli mnoge formacijske stijene po kojima je park poznat, a ona najviša od 25 metara visine zvala se Herkulov klub. Park je također bio prepun starih dvoraca i ruševina. Posjetili smo i malu špilju te takozvani ulaz u Krakow koji se nalazi između dviju stijena. Nakon nekog vremena iznenadile su nas žabe kojih je bilo tridesetak na stazi kojom smo prolazili. Obišle smo i *izvor ljubavi*. Prema legendi, vjeruje se da će se, kada umočiš ruku u taj izvor, osoba u koju si ti zaljubljen zaljubiti u tebe. Nakon obilaska išli smo na ručak u restoran Korazma. Poslije ručka smo otišli u školu i tamo smo plesali tradicionalne plesove i večerali.

Na izvoru ljubavi.

Idućeg nas je jutro u školi dočekalo veliko iznenađenje. Dobili smo priliku upoznati gradonačelnika Bieruna i s njime se fotografirati. Nakon upoznavanja imali smo vrlo zanimljive radionice. Dok je jedna grupa radila plakate o *Upcyclingu*, druga grupa je na šivaćim mašinama šivala omote za bilježnice. Ako smo htjeli, mogli smo ih ukasiti gumbima i perlicama. Nakon male pauze bilo je vrijeme za polazak do muzeja Auschwitz. Pri ulasku u muzej rasporedili smo se u grupe, dobili smo slušalice i radio preko kojeg smo slušali svog vodiča. Kroz obilazak cijelog muzeja svi smo pažljivo slušali zanimljivu, ali i dosta tešku priču o tome što se dogodilo u Drugom svjetskom ratu. Prošli smo kroz razne prostorije. Čuli smo podosta i o teškom načinu života ljudi u tome logoru. Vodič je spomenuo kako su mnogi zaplakali dok su slušali. Dok smo prolazile kroz logor, primijetile smo kako su sve kuće iste. U njima se nalaze stari kreveti, kupaonice i neke fotografije iz tog doba. U jednom dužem hodniku jedne veće kuće nalazilo se zid prepun fotografija žrtava logora. Na lijevom zidu nalazile su se fotografije žena, a na desnoj strani fotografije muškaraca i uz svaki je pisalo kada su dovedeni u logor i kada su ubijeni. Jako je tužno da razmak između toga nije bio veći od godine dana. Vrlo umorne i potišteno zbog cijele priče sjele smo u autobus.

U kreativnom zamahu.

Auschwitz, cipele ostale nakon žrtvi rata.

Auschwitz, cipele ostale nakon žrtvi rata.

Auschwitz, hodnik s fotografijama žena i muškaraca poginulih u logoru.

Za večerom nismo puno razgovarale jer je svaka još razmišljala o Auschwitzu i tome što smo vidjele. Legle smo u krevet i tako dočekale još jedan nov i zanimljiv dan.

U četvrtak smo autobusom išli u Krakow. Tamo smo u posjetili kip zmaja Wawela koji rige vatru te smo čuli legendu o njemu. Obišli smo cijelu okolnicu dvorca. Primijetile smo iste ukrase na kulama dvorca kao i na dvorcu Crne kraljice. Na jednoj livadi pokraj dvorca razgledali smo zanimljivu umjetničku instalaciju, razna obojana stakla kroz koja ti se mijenja pogled na svijet. Nakon obilaska otišli smo na glavni trg gdje smo čekali puni sat kada na vrhu crkve čovjek otvori prozor i odsvira tradicionalnu melodiju trubom. Također, posjetile smo njihove tradicionalne štandove za prodaju. Nakon ručka otišli smo u obilazak židovske četvrti i njihovog masovnog groblja.

Krakowski zmaj Wawel rige vatru.

Zadnji dan svog boravka u Poljskoj započeli smo prezentacijom o recikliranju tekstila. Zatim smo radili nakit od majica, slikali tekstilom i dovijavali plakate o recikliranju. Kad smo se odmorili u grupama smo dizajnirali odjeću od stare tkanine i odjeće te su modeli iz pojedine grupe to nosili na modnoj reviji u školi. Nakon toga imali smo nogometni turnir po državama. Zatim smo otišli na ručak u restoran u Bierunu u kojem smo igrali tradicionalne igre. Igrali smo igru s dodavanjem lopte, gađali smo koš te smo s povezima na očima slagali riječi slovima od stiropora. Zatim smo svi zajedno plesali do kraja večeri. Kad smo se vratile u smještaj, spakirale smo se i zabavljale se do spavanja.

Sobota je bila dan za povratak. Sve smo bile jako tužne jer je tjedan proleto. Rano jutro taksijem smo morale otići do Katowicea gdje smo sjele u autobus. Ponovno smo imale ugodno putovanje s predsjedanjem u Beču te smo se u Zagreb vratile kasno navečer pune dojmova i uspomena.

Tina Antolić, 7. b

Najpoznatija fontana Bieruna.

U nacionalnom parku Ojcowski.

Upcycling modna revija.

Naša španjolska priča

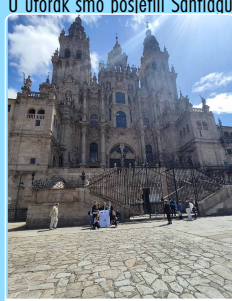
U svibnju 2023. godine, u sklopu Erasmus+ projekta Upcycling, učenik 7. b razreda Ivano Petrović te učenice 6. b razreda Dora Goldašić, Lara Kufner te Ema Reja posjetili su u Španjolsku pratnji učiteljice Likovne kulture, Danice Bobinac, i školske knjižničarke, Antonije Lujanac.

Okupili smo se na aerodromu rano ujutro 7. svibnja 2023. nestrpljivo čekajući čak tri leta do naše konačne destinacije – Španjolske. Neki su bili već iskusni u letenju, a nekima je to bio prvi put, tako da smo se pazili. Presjedali smo u Amsterdamu i Madridu, a poslijepodne stigli smo u A Corunu. Iz A Corune smo morali na autobus do Ferrola, tako da smo bili jako umorni od cijelog putovanja. Bili smo smješteni u veliki stan u kojemu je svatko imao svoju sobu. Idućeg su nas jutro ugostili u prvom od dvije škole domaćina, IES de Catabois Ferrol. Nakon govora ravnateljice igrali smo razne igre upoznavanja. Kasnije su krenule likovne radionice. Izradili smo svijetljake od starih staklenki i poslušali zanimljivo predavanje. Za ručak smo imali priliku isprobati razne španjolske specijalitete. Posebno su nas se dojmile dagnje. Popodne smo išli razgledati grad i prošetati uz obalu.

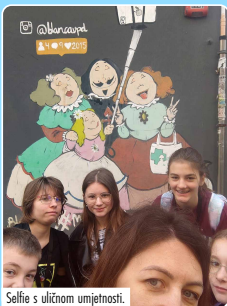

U Muzeju mornarske i drvene građe.

U utorak smo posjetili Santiago de Compostelu, sveti grad u Galiciji. Kroz grad nas je vodila simpatična „Isabella with the yellow umbrella“. Stari grad je srednjovjekovni i najimpresivnija je katedrala sv. Jakova i trg ispred nje koji je glavno okupljalište hodočasnika i mjesto na kojemu se može leći na pod, odmoriti i uživati u pogledu. Na trgu se nalazio i hotel koji je prije bio bolnica, odnosno prenočište za hodočasnike. Uz nju je i mali podest na kojem su ljudi sjedili, čekali svoje prijatelje i igrali križić – kružić da im prođe vrijeme. Nakon razgledavanja išli smo vidjeti suvenire i pronašli puno školjaka kojima je kraj bogat (davnih dana se smatralo da potječu s kraja svijeta, plaže uz Atlantski ocean). Bio nam je zanimljiv neobični suvenir figa od crnog kamena Jet (koji je nešto između ugljena i dijamanta). Nakon razgledavanja otišli smo na njihovu tržnicu u restoran. Naručili smo tortilje, no neugodno smo se iznenadili da su to kod njih trajbana (kajgana) jaja!

Ispred katedrale bazilike Santiago de Compostela.

Selfie s uličnom umjetnošću.

U srijedu smo razgledali grad i četvrt poznatu po uličnoj umjetnosti, Meninas de Canido (Las Meninas je jedna od najpoznatijih slika španjolskog slikara Diega Velazqueza). Razni umjetnici njome su se inspirirali i naslikali ju ili oblikovali u skulpturu na svoj način, pri tome šaljući razne društvene poruke. Kasnije smo posjetili drugu školu domaćina IES de Canido i podružili se s njihovim učenicima koji su nas lako prepoznali po nogometu i Luki Modriću. Neobično je što je njihova škola sagrađena na gradskom groblju. Grad je poznat i po muzeju mornarice i drvene građe, imali smo priliku vidjeti kako se grade ogromni brodovi te njihove razne replike i stare mornarske karte. Grad čak ima i lanac koji ga štiti – kada se podigne, nitko ne može ući u kanal i napasti ih.

Četvrtak je bio rezerviran za posjet nacionalnom parku

As Fragas do Eume. Poznat je po 20 različitih vrsta paprati i životinjskim vrstama i vodopadima. Na vrhu se nalazio 1000 godina stari kameni samostan u kojemu su redovnici od cvijeća pravili lijekove i bili prvi farmaceuti. Nakon obilaska išli smo na Cabanas, plažu koja je bila krcata prekrasnim školjkama. Popodne smo se uputili prema restoranu u kojemu smo i zaplesali s učenicima iz drugih zemalja.

U samostanu na vrhu planine.

Zadnji dan u Ferrolu proveli smo u školi domaćina. Posjetio nas je lokalni umjetnik Xavier Lozano i pokazao nam kako se svaki odbačeni predmet može uz malo mašte pretvoriti u glazbeni instrument. Svirao nam je ljestvama, kotačem od bicikla, prometnim čunjem i još mnogim drugim nevjerojatnim predmetima. Kasnije nas je na radionici naučio kako napraviti malu gitaru od plastične boce i flautu od cijevi za zalijevanje cvijeća. Potom smo imali predavanje o upcyclingu (ponovnoj upotrebi odbačenih predmeta), a koliko smo pažljivo slušali provjerili smo Kahoot kvizom u kojemu smo pobijedili! Nakon toga oslikali smo zid u dvorištu škole. Svaka škola je naslikala svoju zastavu za uspomenu te smo se grupno fotografirali. Poslije ručka vratili smo se u učionicu i puštali pjesme, pjevali karaoke i plesali. Bilo je prekrasno. Tek smo se zadnji dan opustili i zblížili te stvorili nezaboravna prijateljstva. Na kraju smo se svi pozdravili i zagrlili.

Oslikavamo zid škole.

U subotu smo morali ustati u 5 ujutro da bismo taksijem otišli do aerodroma. Presjedali smo u Barceloni u kojoj smo proveli nekoliko sati u razgledavanju. Vidjeli smo skulpture Joan Miroa, magičnu fontanu dvorca Montjuic i magičan pogled na cijeli grad. Također, konačno smo posjetili Starbucks! Nakon obilaska Barcelone zrakoplovom smo doputovali u Zagreb i tako završili naše prekrasno putovanje. Bilo nam je jako drago što smo posjetili razne znamenitosti, naučili puno toga o očuvanju okoliša i doživjeli jedno nezaboravno iskustvo.

Lara Kufner, 6. b

Lokalni umjetnik Xavier Lozano demonstrira svoje instrumente od otpada.

Las meninas i profesorce u pratnji.

U Barceloni skulptura Joan Miro-a.

PROJEKTI

O provedenim projektima

OUTSIDE

Open Communities for Sustainable Development (OUTSIDE) dvogodišnji je Erasmus+ projekt proveden u suradnji sa školama i udrugama iz Italije, Belgije, Hrvatske, Litve i Velike Britanije. Cilj projekta bio je istraživačkim radom u multikulturalnim grupama edukatora osmisliti inovativne pristupe učenju u školama te osnažiti škole u traženju poduzetničkih rješenja za probleme u okolišu u suradnji s lokalnom zajednicom. Projektni tim naše škole činile su učiteljica Sanja Škreblin te koordinatorica projekta, školska knjižničarka Antonija Lujanac, a projekt je trajao od 1. listopada 2020. do 31. ožujka 2023.

Provedba projekta

Prva fizička mobilnost održana je u Italiji, u Perugi, krajem rujna 2021. Prva fizička mobilnost uz sudjelovanje učenika održana je u našoj školi od 26. do 30. rujna 2022. godine. Cilj je bio testirati OUTSIDE metodologiju putem radionica s učenicima. Poduzetničke ideje koje su razvijali više mjeseci testirane su putem radionica i konzultacija s međunarodnim timom edukatora. Rezultat testiranja OUTSIDE metodologije je objava višeznačne Kolekcije poslovnih ideja učenika.

Diseminacija projekta

Projekt je prezentiran na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini. Školska knjižničarka Antonija Lujanac prezentirala je članak o projektu na IASL svjetskom kongresu školskih knjižničara i IFLA

WLIC svjetskom kongresu knjižničara.

Rezultati projekta

Školska knjižničarka Antonija Lujanac i učiteljica savjetnica Sanja Škreblin sudjelovale su u pisanju priručnika za učitelje *Obrazovanje o okolišu kroz otvoreno školovanje*, a s projektnim partnerima kreirale su i *Modul za stručno usavršavanje učitelja*. Svi rezultati projekta predstavljeni su javnosti na završnim događanjima u Zagrebu i Stubičkim Toplicama.

školska knjižničarka Antonija Lujanac, koordinatorica projekta

Modul za stručno usavršavanje učitelja.

Susret u Zagrebu, 26. - 30. rujna 2022.

YAB Erasmus+ projekt

Cesarići protiv nasilja

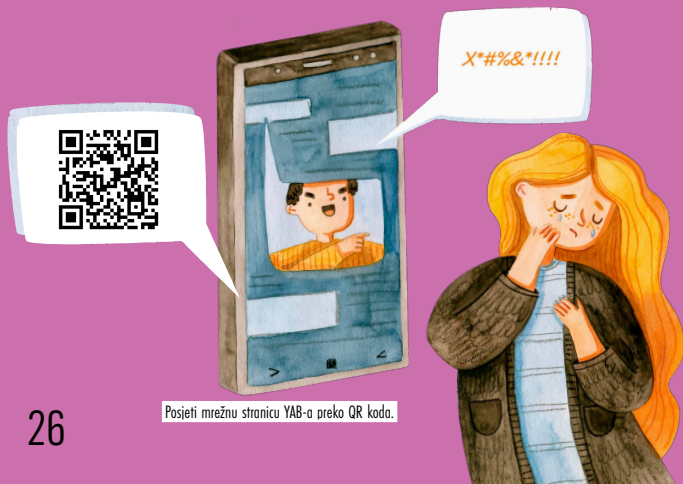

Od 1. ožujka 2022. u našoj se školi provodi dvogodišnji Erasmus+ projekt, Young Ambassadors against Bullying and Cyberbullying (YAB), usmjeren na prevenciju svih oblika neprihvatljivog višnjačkog ponašanja.

U suradnji s organizacijama iz Italije, Hrvatske, Španjolske i Irske razvijena je digitalna platforma za obuku učitelja i učenika o bullyingu i cyberbullyingu. Naš projektni tim čine knjižničarka Antonija Lujanac, koordinatorica projekta, učitelji informatike Gabrijela Kovačević i Goran Mučnjak te učiteljica njemačkog jezika, Margareta Došlić. Učenici će razvijati anti-bullying kampanje i naučiti kako se primjereno nositi s izazovima bilo koje vrste nasilja.

Članovi projektnog tima objavili su materijale u suradnji s irskim partnerima Dublin City University i Anti Bullying Centre. Prvi sastanak međunarodnog tima održao se u siječnju 2023. godine u Dublinu. Nakon objave materijala za stručno usavršavanje učitelja i učenika cilj je podržati provedbu anti-bullying kampanja. Radujemo se razvoju inkluzivne kulture u našoj školi. Želimo doprinijeti smanjenju bullyinga, cyberbullyinga i ostalih negativnih trendova s kojima se bore škole u svim krajevima svijeta.

Gabrijela Kovačević, učiteljica Informatike, članica projektnog tima

Posjeti mrežnu stranicu YAB-a preko QR koda.

O projektu istraživanja čitalačke pismenosti

Jesmo li čitalački pismeni?

Učenici petih i sedmih razreda naše škole sudjelovali su u istraživanju čitalačke pismenosti koje je proveo Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja. Što je uopće čitalačka pismenost te kako je istraživanje izgledalo možete pročitati u nastavku teksta.

Rječnik hrvatskoga jezika definira čitanje kao proces vezan uz praćenje teksta kao osobni ili opći interes ili interpretaciju pročitanoga. Hrvatska enciklopedija definira čitanje kao proces usvajanja kakva teksta na temelju prethodnog poznavanja barem njegova jezika i pisma. Pismenost je, prema Rječniku hrvatskoga jezika, poznavanje slova, vještine čitanja i pisanja te vještina stvaranja tekstova, vještina pravilnog i smislenog pisanja. Prema tim bismo definicijama mogli zaključiti što podrazumijeva pojam čitalačka pismenost.

PISA (Programme for International Student Assessment – najveće svjetsko istraživanje u obrazovanju) definira čitalačku pismenost kao sposobnost razumijevanja, korištenja i vrednovanja tekstova te promišljanja i angažiranosti prilikom čitanja, a radi postizanja osobnih ciljeva, razvoja vlastita znanja i potencijala te aktivnog sudjelovanja u društvu. NCWO (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja) provodi istraživanje čitalačke pismenosti koje se školske godine 2022./2023. provelo u pedesetak hrvatskih škola, a jedna od njih bila je i naša. U istraživanju su sudjelovali učenici petih i sedmih razreda. Test čitalačke pismenosti sastojao se od tekstova i zadataka o njima. Zadaci su većinom bili na zaokruživanje, nadopunjavanje rečenica te oni u kojima smo mi sami morali odgovoriti na neko pitanje. Ovaj se projekt provodio kako bi se uočilo koliko su učenici petog i sedmog razreda čitalački pismeni i čitaju li s razumijevanjem.

Mene se ovo istraživanje zaista dojmilo zato što su tekstovi bili zanimljivi, a ispitivanje je bilo anonimno. Mislim da bi češće trebalo provoditi slična istraživanja.

Maja Šosterič, 7. a

Domaćinstvo u našoj školi

Učenica 3. a razreda, Tena Divald, razgovarala je s učiteljicom Snježanom Kordić, ujedno i voditeljicom izvannastavne aktivnosti Domaćinstvo, saznala je mnogo toga i svoja je saznanja odlučila podijeliti sa svim Slapljupcima.

Što je Domaćinstvo?

Domaćinstvo je izvannastavna aktivnost, pomalo zaboravljena u školama, a velike je potrebna kako bismo učenicima tijekom cijele godine omogućili usvajanje praktičnih vještina potrebnih u svakodnevnom životu. Cilj je tih aktivnosti naučiti učenike da samostalno borave u kućanstvu, pomažu u kućanskim poslovima, kuhanju, šivanju, pospremanju i prevenciji nezgoda.

Kako ste počeli provoditi Domaćinstvo?

Sve je počelo prije tri godine kada sam na roditeljskom sastanku, uz dozvolu naše ravnateljice, predstavila ovu ideju. U ovoj izvannastavnoj aktivnosti trenutno sudjeluju učenici 3. a razreda. Krenuli su odmah od 1. razreda, odnosno, ta je generacija bila prva u kojoj se počelo provoditi Domaćinstvo. Sve je to probudilo znatiželju učenika te se cijeli tadašnji 1. a razred pridružio toj izvannastavnoj aktivnosti. S radošću su slušali plan aktivnosti koji sam im iznijela prije samog početka rada grupe. I sami su sudjelovali sa svojim prijedlozima te u izradi plana rada.

Što se sve radi na Domaćinstvu?

Na Domaćinstvu su se provodile, te se i dalje provode, razne aktivnosti koje su nam potrebne u svakodnevnom životu. Učenici su učili o zdravoj prehrani, radili voćne salate i zdrave obroke te napitke, radile su se palačinke, fritule pa se čak i učilo kako kuhati neka zaboravljena jela.

Također, učilo se kako se treba pravilno servirati stol, slagale su se salвете na razne načine i učilo se kako se pristojno jede i ponaša za stolom. Učenicima je bilo iznimno zanimljivo učiti šivati i kukičati. To znanje učenici su primijenili u izradi ogrlica od pamučnih majica. Između ostalog, naučili su i kako se razdvaja otpad te gdje ga odlagati, kako uštedjeti struju i vodu te ostalu potrošnu energiju. Također, naučili su slagati odjeću te ju glačati na pravilan način. Tijekom božićnog vremena izrađivali su razne ukrase za Božić, a kasnije i Uskrs, obilježavali su Majčin dan, Dan očeva i dr.

Iz priloženog, možemo zaključiti da su ovo aktivnosti koje će nam svima trebati u svakodnevnom životu i da bit će vrlo korisne. Učenici su na satima stekli neka znanja i kompetencije, a usput su učili i određene običaje. Nadalje, osvijestili su da škola nije mjesto na kojemu se cijene samo znanja iz područja nastavnih predmeta, nego i vještine iz različitih područja u kojima svatko od njih može pokazati u čemu je dobar.

Tena Divald, 3. a

Nikola, majstor za pečenje palačinki.

Jakov hekla.

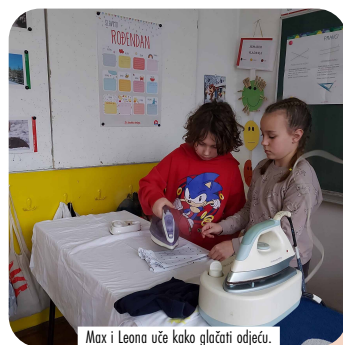
Kaja i Ani tijekom procesa izrade ogrlice od majice.

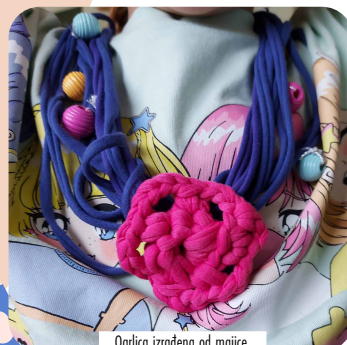
Priprema kompota i voćne salate, mlijec!

Karla i Sara uče pravilno slagati odjeću.

Max i Leona uče kako glačati odjeću.

Ogrlica izrađena od majice.

IZRADI SVOJ MALI VRT U STAKLENCI!

Tena Bešlić, učenica 3. razreda, radoznalo je porazgovarala s našim dragim Miletom Dračom, voditeljem odjela zaštite okoliša iz udruge O.A.ZA., koji se već duže vrijeme brine o zelenim stanovnicima naše škole, unutra i vani, te je saznala nešto više detalja o izradi biljnog terarija.

POTREBAN PRIBOR

- AKTIVNI UGLJEN
- ZEMLJA ZA CVIJEĆE
- KAMENČIĆI
- STAKLENA POSUDA
- ALAT
- BILJKE

Za izradu biljnog terarija trebat će vam neka vrsta staklene posude. Postoji mnoštvo jedinstvenih spremnika između kojih možete odabrati vama najdraži. Samo pripazite da je posuda izrađena od prozirnog materijala kako biste mogli uživati u svom mini vrtu.

Biljke koje se preporučuju za uzgoj u terariju:

Pri odabiru biljaka za terarij potrebno je uskladiti veličinu biljke te njezinu potrebu za prostorom i našim planom. Preporučuje se odabir manjih biljaka te onih koje neće pre-rasti prostor unutar staklene posude. Potrebno je obratiti pažnju i na odabir boje biljaka jer se preporučuje uzgoj biljaka sličnih nijansi. S obzirom na to da je svjetlost važna stavka za život svake biljke, potrebno je odabrati biljke ovisno o njihovoj potrebi za svjetlošću. Neovisno o odabiru biljaka, trebalo bi izbjegavati izravnu svjetlost jer se time ugrožava njihov rast. Prema tome, različite biljke za terarij imaju i različite potrebe za svjetlošću pa se mora pripaziti i pri njihovom kombiniranju. Kako bi terarij izgledao što ljepše i bogatije, izaberite biljke različite visine, oblika i boje. Za veći efekt možete dodati mahovinu, malu paprat i sjemenke trave. Od biljaka mesožderki u terariju se može uzgajati Venerina muholovka.

Izrada terarija

Slojevi u terariju trebaju se usipavati pomoću lijevka kako ne biste zaprljali stranice posude. Za drenažu, odnosno isušivanje ili odvođenje viška vode, donji sloj sastoji se od sitnog pijeska,

oblutaka šljunka ili vrlo krupnozrnog pijeska. Važno je postići što bolju drenažu kako tlo ne bi bilo prezasićeno vodom i time narušilo stanje korijena i eventualno uništilo same biljke.

Kamenčići za drenažu prije upotrebe moraju biti isprani čistom i vrućom vodom. Na vrhu drenažnog sloja preporučuje se raširiti tanki sloj drvenog ugljena kako bi se omogućilo održavanje čistoće. Taj sloj omogućuje čišćenje zraka od para koje se stvaraju pri razgradnji organskih materijala te sprječava izravan kontakt korijena s vodom koja se nakuplja na dnu. Treći sloj čini tanki pokrov treseta (tresetna mahovina) raširen po prva dva sloja. Time će se spriječiti prodiranje tla u drenažni sloj.

Za sadnju biljaka potrebno je žlicom ili prstom napraviti rupu u tlu i pažljivo je staviti unutra. Nakon toga doda se još tla oko biljke zbog pružanja bolje potpore. Nastavite dodavati ostale biljke u terarij i pokušavajte ih smještati što dalje od kutova. Nakon sadnje mogu se dodati neki ukrasi kao sitne figurice, ukrasna stakalca, štapići, sloj kamenja. Terarij je potrebno zaliti, ali s malom količinom vode.

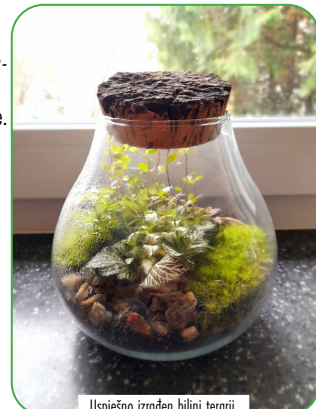
Održavanje

Biljni terarij ili vrt u boci je minijturni vrt koji raste unutar staklene posude. Terariji su jako slični malim staklenicima u kojima povećana vlaga omogućuje uzgoj tropskog, egzotičnog bilja te biljaka mesožderki koje zahtijevaju visoku vlagu. Biljke ne zahtijevaju puno pažnje i održavanja pa su izvršne za osobe koje im se, zbog nedostatka vremena, ne mogu dovoljno posvetiti.

Savjet

Pri izradi je važno odlučiti o vrsti terarija. Postoje otvoreni terariji (za uzgoj sukulenata i kaktusa) i zatvoreni terariji (za biljke koje vole dosta vlage). U otvorenom terariju nema dugotrajnog zadržavanja vlage pa su idealni za uzgoj biljaka koje vole sunce i ne zahtijevaju vlagu.

Tena Bešlić, 3. b

Uspješno izrađen biljni terarij.

Izrada licitarskog srca

KAKO IZRADITI LICITARSKO SRCE OD KARTONA?

Licitar je šareno ukrašeni kolač od medenoga tijesta. Tradicionalno je žarko crvene boje, a proizvodi se u različitim oblicima i veličinama, a najčešće je u obliku srca s ogledalcem u sredini. Licitarsko se srce često izrađuje u raznim likovnim tehnikama, a mi vam donosimo primjer izrade kartonskog licitarskog srca.

1. korak

škarama izrezati CD na sitne komadiće

2. korak

izrezati karton u obliku srca

3. korak

kartonsko srce temperom obojiti u crveno

4. korak

nakon što se tempera osuši, ljepljivom lijepiti komadiće CD-a na sredinu srca

5. korak

ukrasiti rub srca bijelom temperom

Eni Zlomislíč, učiteljica razredne nastave

Licitarska srca.

ŠTO JE POTREBNO?

- 1. START CD
- 2. KARTON
- 3. CRVENA I BIJELA TEMPERA
- 4. KSET
- 5. KVALITETNO LJEPELO
- 6. ŠKARE

Novi vlasnici izrađenih licitarskih srca i buketa.

Izrada slatkog buketa

SLATKI BUKET – ZGODAN I JEDNOSTAVAN DAR

Česte su situacije u kojima trebamo nekome pokloniti neku sitnicu, mali znak pažnje. Donosimo vam primjer izrade slatkog buketa koji će osobi kojoj ga poklanjamo zasladiti dan.

ŠTO JE POTREBNO?

1. NEKOLIKO ČOKOLADICA U OMOTU
2. KREP PAPIR
3. CELOFAN
4. UKRASNA VRPČA
5. ŠTAPIĆ ZA RAŽNJTICE
6. SELOTEJP
7. ŠKARE

1. korak

- izrezati krep papir i celofan u obliku pravokutnika
- pravokutnik treba biti dovoljno velik da se u njega može zamotati čokoladica

2. korak

- po jednu čokoladicu i štapić za ražnjice (koji je stavljen okomito na jednu ravnu stranu čokoladice) zamotati u celofan i čvrsto zalijepiti selotejpom

3. korak

- ponoviti drugi korak sa svim pripremljenim čokoladicama

4. korak

- na štapić nataknuti i oko čokoladice stisnuti pravokutnike od krep papira okrenute u različitim smjerovima

5. korak

- sve čokoladice na štapićima stisnuti i zajedno zalijepiti selotejpom

6. korak

- velikim komadom krep papira omotati skupljene čokoladice i zavezati omot ukrasnom vrpcom

Eni Zlomislíč, učiteljica razredne nastave

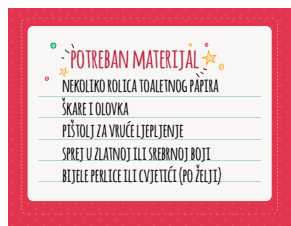
Slatko buketa.

URADI SAM

Izrada božićnih ukrasa

IZRADI SVOJU PAHULJU/CVIJET!

Božićno vrijeme većini je najljepše doba godine, družimo se s obitelji, jedemo kolače, kitimo jelku i otvaramo darove. Neki od nas vole izraditi svoje ukrase za jelku, a mi vam predstavljamo izradu pahulje/cvijeta – jednostavnog i efektnog ukrasa! Sve što je potrebno već imate kod kuće.

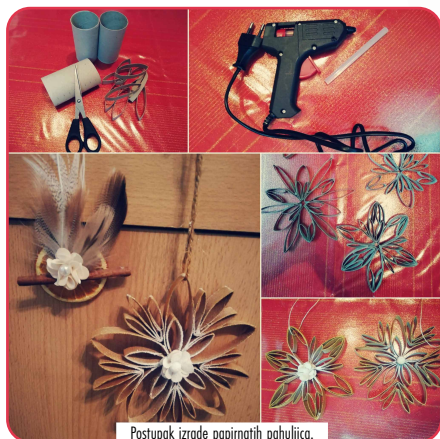
Postupak:

1. Spljoštite rolicu toaletnog papira, označite olovkom debljinu trakice te označene trakice izrežite.
2. Kada dobijete desetak izrezanih trakica, napravite oblik ukrasa/pahulje po želji – trakice možete dodatno presavijati (nekoliko primjera na fotografiji).

3. Oblik koji ste napravili redom lijepite vrućim ljepilom (trakicu po trakicu) i dodajte završni ukras na sredinu pahulje.

4. Kada se ljepilo ohladi, pošpricajte pahulju sprejom u zlatnoj ili srebrnoj boji i dodajte joj špagicu na kojoj će visjeti.

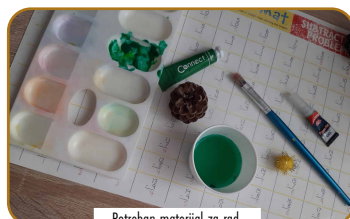
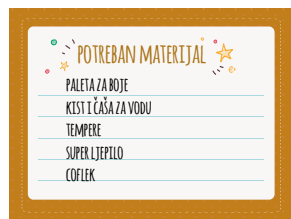
Tia Kolar, 5. b

Izrada božićnih ukrasa

KAKO NAPRAVITI BOR OD ČEŠERA?

Malo dobre volje, malo kreativnosti i malo izdvojenog vremena - odličan recept za božićni ukras! Donosimo vam postupak izrade božićne jelke od češera.

- Za početak istisnite tempere na paletu te ulijte vodu u čašicu.
- Kistom obojite češer u zelenu boju.
- Ako nemate gotovu zelenu boju, možete ju načiniti tako što ćete pomiješati plavu i žutu boju.
- Potom nanesite super ljepilo na coflek i zalijepite ga na vrh češera.
- Vaš ukras je gotov!

Bruna Vlahović, 5. b

Izrada božićnih ukrasa

IZRADI SAM SVOJU BOŽIĆNU ČESTITKU!

Sitnica izrađena vlastitim rukama i poklonjena od srca donosi mnogo sreće i razdraganosti. Donosimo vam primjer izrade čestitke kojom ćete jednostavno izmamiti osmijeh na licima dragih vam ljudi.

Postupak:

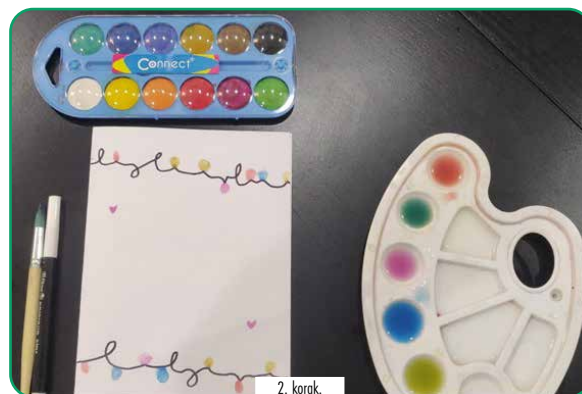
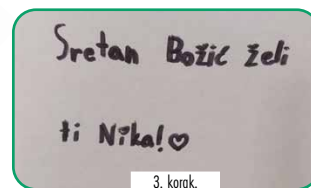
KORAK 1:
Presavinite papir.

KORAK 2:
Nastikajte lampice.

KORAK 3:
Napišite nešto lijepo.

KORAK 4:
Nasmiješite se i to je to. Brzo i jednostavno!

Nika Vuković, 5. b

„Bečarenje”, odnosno, moj izlet u Beč

Svi naši mali i veliki Cesarići vole putovati i prepričavati nam doživljaje sa svojih putovanja. Neki su i nakon nekoliko posjeta istom gradu i dalje očarani njime. Tako je i Domagoj Ivšić, učenik 3. b razreda. Pročitajte zašto biste i vi trebali posjetiti Beč...

Ove jeseni već sam treći put posjetio Beč. Prvi sam put bio u Beču kada sam imao samo četiri godine i pamtim ga po ogromnom zoološkom vrtu. Drugi sam put bio ljetos. Obišao sam Muzej iluzije, Tehnički muzej, Prirodoslovni muzej, ali i zoološki vrt, opet! Ipak je to stvarno velik zoološki vrt. Tamo mi je bilo najljepše vidjeti pande. Jako su lijepe, a uživo mi se čine puno veće, nego na slikama ili na ekranu.

U zadnjem, odnosno trećem, posjetu Beču obilazio sam Schönbrunn, dvorac koji je carska obitelj koristila za odmore. Bio sam i u Muzeju kočija te sam otkrio da su kočije vrlo visoke i stvarno jako velike, osobito one koje su ukrašene drvenim i pozlaćenim rezbarijama. Nije ni čudo da je bilo potrebno šest do osam konja da ih vuku. U Dječjem muzeju bilo je prezbavno, mogli smo sve sami istraživati i igrati se. Isprobao sam šešire i svečana odijela kakva su nekad nosili plemići. Takvi muzeji su mi draži od onih u kojima se ništa ne smije dirati jer bi se odmah oglasio alarm (kao što nam se i dogodilo dva puta kada smo gledali kočije).

Katedrala u Beču, za razliku od naše, nema skele i puno je viša. Fontane su isto veće nego u Zagrebu i ukrašene su velikim kipovima. Po centru je sasvim uobičajeno vidjeti konje i kočije kako voze turiste, ali po ulicama nema konjskog izmeta jer konji nose nešto što jako slič pelenama!

Ako želite ludu i nezaboravnu zabavu, svakako trebate posjetiti Prater. To je ogroman zabavni park u blizini obale Dunava u kojemu se nalazi najstariji veliki panoramski kotač u Europi. Također, iskušajte hrabrost na smrtonosnim vlakovima, u kući strave ili na vodenim toboganima. A ako vam to zvuči prestrašno ili još niste postigli dobnu granicu (poput mene), slobodno vrišтите od zabave u vožnji autićima i labirintima. Tamo bih mogao biti danima!

U Beču postoji još jedna jako super stvar, a to je podzemna željeznica, odnosno metro. Volio bih da i Zagreb ima metro, sigurno bi sve bilo lakše i brže. Vjerojatno bismo od Borongaja do centra putovali nekih 5 minuta. Za Zagreb se zna reći da je Beč u malom. To je svakako lijep kompliment za Zagreb. Beč je pun lijepih i zanimljivih parkova, zgrada i doživljaja. Volio bih ga opet posjetiti jer nije dovoljno vidjeti ga jednom, dva puta pa čak niti tri puta.

Jedva čekam...

Domagoj Ivšić, 3. b

Zabavni park Prater.

Dvorac Schönbrunn.

Prirodoslovni muzej.

Kindermuseum.

Advent u Mozartovu gradu

Advent u Salzburgu najsladji je jer se iza svakog ugla skriva Mozart kuglica, ali i druge poslastice. Učenici koji pohađaju nastavu njemačkog jezika posjetili su 2. prosinca 2022. taj austrijski grad i uživali u njegovim čarima i bogatoj povijesti, zajedno s učiteljicom Njemačkog jezika, Margaretom Došlić, učiteljicom Hrvatskog jezika, Ivanom Caktaš, i učiteljicom Geografije, Nevenkom Pokos.

Ispred škole smo se našli vrlo rano, u 4,45 kako bismo krenuli u 5 sati. Vozili smo se kroz Sloveniju i onda kroz Austriju do Salzburga. Kada smo prelazili granicu sa Slovenijom, morali smo izvaditi putovnice ili osobne kako bismo ih pokazali graničnoj policiji, a tada su učiteljice primijetile da jedan od učenika nema ni putovnicu ni osobnu. Bile su razočarane, ali srećom učenik je uspješno putovao s nama. Do Salzburga smo stali na dva odmarališta, tamo smo se odmarali, grudali i nešto pojeli. Prijateljice i ja smo se i fotografirale kako bismo zapamtile taj dan.

U Salzburg smo došli oko 12 sati i vodič nas je vodio po tom krasnom gradu. Vidjeli smo Mozartov kip, Mozartovu kuću i originalne Mozartove čokoladne kuglice. Vodič nas je naučio kako razlikovati originalne kugle od ostalih sličnih vrsta. Kada smo završili sa stručnim obilaskom, imali smo „slobodno vrijeme“ pa su sedmaši i osmaši otišli u Starbucks, a šestaši i petaši su išli u McDonald's pa zatim u Starbucks. Ako smo htjeli, na štandovima smo mogli kupiti magnetiće. S obzirom na to da smo ostale s učiteljicama jer nismo išle u McDonald's, moje prijateljice i ja žurile smo stići do autobusa. Uspjele smo, stigle smo na vrijeme i krenuli smo prema Zagrebu oko 16 sati. Stigli smo oko 22,30.

Bilo je to lijepo putovanje i svakome bih preporučila da posjeti Salzburg — Mozartov grad!

Bruna Vlahović, 5. b

Petašice u snježnom Salzburgu.

Mozartova rodna kuća.

Ulaz na salzburški Advent.

U šetnji gradom.

Jedan od Adventskih štandova.

NAŠE „ČOKOLADNO“ PUTOVANJE

Znate li da je Graz, prekrasan grad u Austriji, poznato mjesto za „čokoljupce“? Cesarići to znaju jer su imali jedinstvenu priliku posjetiti ga.

Dana 19. svibnja učenici od 5. do 8. razreda koji uče njemački jezik posjetili su Graz i tvornicu čokolade Zotter u Austriji. Terensku nastavu vodili su učiteljica Njemačkog jezika, Margareta Došlić, i učiteljica Tjelesne i zdravstvene kulture, Dubravka Basić, učitelj Informatike, Goran Mučnjak, i defektologinja Daniela Petrović.

Našli smo se ispred škole u 7,30 i nestrpljivo čekali polazak. Ukrkali smo se u autobus, provjerili osobne iskaznice i napokon krenuli u avanturu. Na putu do Graza jednom smo stali na odmoru u Sloveniji te udahnuili malo svježeg zraka i razgibali se. Kad smo napokon stigli u Graz, krenuli smo u obilazak. Bili smo kod jedne lijepe crkve i vidjeli smo najstariju pekaru u Grazu – Hofbäckerei Edegger-Tax. Penjali smo se po 260 stepenica kako bismo vidjeli najprepoznatljiviju znamenitost Graza – toranj sa satom na Schlossbergu. Kada smo se popeli, poslušali smo zanimljive povijesne činjenice o tom tornju. Na Schlossbergu smo imali kratku pauzu pa smo nastavili s obilaskom. Vidjeli smo muzej neobičnog izgleda koji se zove Friendly alien. Bili smo i na glavnom trgu – Hauptplatzu. Nakon obilaska glavnoga trga bili smo gladni pa smo otišli u McDonald's na ručak, a potom krenuli u Zotter – tvornicu čokolade. Kad smo stigli, dobili smo žličice da probamo razne čokolade. Tvornica je velika, ali lako se snalaziti u njoj. Na kraju obilaska tvornice u jednoj velikoj trgovini mogli smo kupiti čokolade koje su nam se sviđele. Meni se najviše sviđela jedna s karamelom, a dobri su mi bili i okusi „popcorn“ i „chocoflakes“.

Nakon obilaska tvornice krenuli smo u Zagreb. Graz mi se jako sviđio, posebno glavni trg i voljela bih ga ponovno posjetiti!

Nika Vuković, 5. b

Naistarija pekarnica u Grazu.

U obilasku Graza.

Naoslada tvornica Zotter.

Razne zanimljivosti na ulicama Graza.

Mali odmor tijekom obilaska grada.

Pogled na grad.

CESARIĆI NA SLJEMENU

Od 14. studenoga do 18. studenoga 2022. godine učenici 3. a i 3. b razreda bili su u Školi u prirodi na Sljemenu. Uz redovno učenje nastavnog sadržaja, sudjelovali su i na raznim radionicama koje su za njih organizirali voditelji i studenti. Nakon svakog „napornog“ radnog dana za učenike je bilo organizirano večernje druženje sa studenticama. Bilo im je kratko, ali slatko!

PONEDJELJAK (14. studenoga)

Mi, trećaši, okupili smo se ispred škole te smo prema Sljemenu krenuli oko 8,30 sati. Roditelji su nam pomogli u ukrcajanju u autobus. Vozili smo se više od sat vremena. Kada smo stigli, rasporedili smo se u sobe i izabrali krevete. Nakon kratkog raspakiranja i odmora otišli smo na doručak. Za doručak smo imali sendvič. Fino! Poslije doručka išli smo u sobe i spremali odjeću u ormar, odnosno dovršili raspakiranje. Imali smo mali odmor te je stiglo vrijeme za ručak. Poslije ručka išli smo u rudnik. Na ulazu u rudnik pisalo je: „Sretno!“, što je zapravo rudarski pozdrav. Rudari su se molili sv. Barbari. Neke tunele nazvali su ženskim imenima, kao na primjer: Tena, Daniela, Tajana itd. U rudniku Zrinski rudari su kopali galenit. Neočekivano, no kada smo hodali kroz rudnik vidjeli smo mačku. Vodičica, koja nas je vodila kroz tunele, rekla nam je da ta mačka živi u rudniku. Stalno je mijaukala, a zbog odzvanjanja u rudniku, mijaukanje je zvučalo još glasnije. Poslije obilaska rudnika imali smo prezentaciju u Crvenom križu. Napokon je stiglo vrijeme za večeru. Za večeru smo imali najfinije špagete bolonjez. Nakon večere smo se povukli u svoje sobe i brzo zaspali.

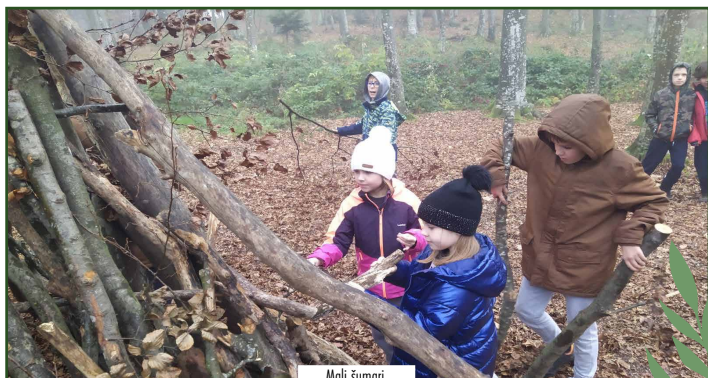
Kreativnost i zabava u sobama.

Trećaši na okupu.

UTORAK (15. studenoga)

Utorak je započeo ranom jutarnjom tjelovježbom nakon koje smo išli na doručak, a poslije smo imali prezentaciju o HGS-u, Hrvatskoj gorskoj službi. Energiju smo potrošili ugodnom šetnjom po Medvednici. Trebali smo ići do vrha Medvednice, no nažalost toga dana nismo uspjeli. Po povratku smo išli na ručak, a nakon ručka smo rješavali puno listića iz matematike koji i nisu bili toliko strašni. Predvečerje smo započeli kratkim odmorom, a završili ga pidžama partyjem. Svi smo divljali, a več je bilo vrijeme za spavanje. Imali smo slatke pidžamice i plesali *Just dance*. Studentice, koje su nam pripremile party, imale su u planu izmoriti nas prije spavanja, no bilo je suprotno. Imali smo toliko energije da smo se nastavili zabavljati i u sobama prije spavanja.

Mali šumari.

SRIJEDA (16. studenoga)

Buđenje! Svi smo još bili umorni od prošle noći. Ipak, otišli smo na tjelovježbu. Poslije tjelovježbe išli smo na doručak koji smo jedva dočekali. Svaki dan, kao i današnji, pisali smo dnevnik. Nakon pisanja i zabave išli smo na prezentaciju koju su nam održali policajka i policajac. Na prezentaciji smo učili kako se odgovorno ponašati u prometu. Bilo je stvarno jako zabavno. Sat Hrvatskog jezika nakon prezentacije bio je jedan od najboljih ikad, vrlo zabavan i brzo je prošao. Večeru smo taj dan obavili jako brzo da ne zakasnimo na pripremu za *Zombi Party*. Našminkali smo jedni druge i svi smo izgledali kao mali zombiji, skoro nikome se nije vidjelo lice. Neke prijateljice sam jedva prepoznala. Na lica smo naslikali ogromne podočnjake i omotali zavojem cijelo tijelo ili neki njegov dio. Na zabavi smo trebali reći svoje „zombi ime“. Bila je to nezaboravna večer.

Pozdrav od 3. a i 3. b!

ČETVRTAK (17. studenoga)

Lijepo je bilo jutro u četvrtak! Ovo je bio zadnji dan na Sljemenu koji je jako brzo došao, ali nema veze, zabavili smo se! Podsjetili smo se što smo sve radili na Sljemenu: radili smo uspomenu za Dom Crvenog križa, trebali smo napamet naučiti pjesmu *Slap Dobriše Cesarića* itd. Još jednom smo prošetali Medvednicom, ali stazom koja je bila drugačija od one u utorak. Nakon šetnje smo išli na ručak te smo ubrzo krenuli autobusom prema školi. No nije to bilo sve! U autobus nam je ušla osa. Svi smo vrištali od straha, iako su nas učiteljice pokušavale smiriti, dok je naš hrabri prijatelj iz razreda nije „sredio“. Iako je bilo jako zabavno i poučno, svi smo se veselili susretu s roditeljima.

Ana Vuković, 3. b

Sljem glavu čuva.

Poučna radionica.

Hrana zaslužuje poštovanje!

Odlukom Ministarstva o kriterijima i načinima sufinanciranja, odnosno financiranja troškova prehrane učenika osnovnih škola za drugo polugodište školske godine 2022./2023., svaki učenik ostvaruje pravo na jedan besplatan obrok u školi. U našoj je školi to mliječni obrok. Temeljem te odluke naše nam tete kuharice za mliječni obrok nude raznovrsnu i ukusnu hranu, no pitanje je odnose li se svi učenici s poštovanjem prema hrani.

Tete kuharice u našoj školi oduvijek se trude pripremiti ukusnu hranu. Na školskom jelovniku za mliječni obrok dobivamo kruh i sirni namaz, maslac, med, pekmez, sendvič sa šunkom, sirom i salatam, burek sa sirom, griz, palentu s jogurtom ili mlijekom, slanac ili kukuruzno pecivo s jogurtom, hrenovke... Uz sve to dostupni su nam mlijeko, čaj, kakao i sl. Kada za mliječni obrok imamo čokoladni namaz, kuharice ga namažu na kruh kako mi ne bismo morali. I mi učenici smo ponekad u žurbi pa želimo što prije pojesti kako bismo iskoristili veliki odmor. Hvala im što nam olakšavaju i na tome što se trude osmisliti tjedni plan prehrane koji će odgovarati svima. Učenici za ručak mogu uživati u povrtnim juhama, bolonjezu, pečenoj piletini s mlincima, raznim varivima, ukusnoj ribi s krumpirom i povrćem, vegetarijanskim jelima i salatama poput kupusa, zelene salate, cikle i sl. Zvuči ukusno, zar ne?

Odlukom o financiranju jednog besplatnog obroka u školi mliječni obrok obilniji je i raznovrsniji. Oni koji ne piju kravlje mlijeko mogu pahuljice pojesti s bademovim mlijekom. Učenici mogu uzeti bademe i razno sušeno voće i time obogatiti svoj doručak. Ako toga dana nisu zainteresirani za pahuljice, mogu namažati maslac i pekmez na kruh. U blagovaonici se uvijek nađe zdjela prepuna banana, naranača ili jabuka koje su učenicima dostupne tijekom boravka u školi.

Uravnotežena prehrana (preuzeto sa ZZJZDNZ.hr).

Po izrazima lica učenika prilikom ulaska u blagovaonicu naše škole možemo vidjeti što najviše vole jesti i kakve su im prehrambene navike. Učenicima osmijeh na lice izmame peciva punjena sirom, krafne, slanac i čokoladni namaz. Kada je za doručak palenta s jogurtom ili zobene pahuljice s mlijekom, pojedinci samo uđu i iziđu iz blagovaonice.

Iako učenici imaju mogućnost odabira hrane, događa se da neki ne cijene hranu i odnose se prema njoj s nepoštovanjem. Dogodilo se da se učenici gađaju pahuljicama ne razmišljajući o poštovanju prema hrani. Neki učenici iz sendviča vade sir ili salatu, jednom zagrizu sendvič i vrata ga na stol. Pojedinci uzimaju bananu, pojedu pola, a ostatak bace u smeće. Često u blagovaonici čujemo rečenice poput: „Fuuu!“ , „Opet griz!“ , „Ne volim to!“ , „Idemo vidjeti što ima na stolu s dodatnom hranom!“ ili „Riba smrdi!“

Većina učenika zaista poštuje hranu i pojede svoj obrok, no pojedinci se s nepoštovanjem odnose prema hrani. Dovodi li nas mogućnost prevelikog izbora hrane do neodgovornosti prema hrani? Ne bi li trebalo biti suprotno? Ako već postoji veći odabir, odaberi ono što ti najviše odgovara i pojedi. Ne razbacuj se hranom. Hrana zaslužuje poštovanje!

Paula Šemper, 6. a

Ono si što jedeš!

Hrana je, uz vodu, osnovna ljudska potreba i potrebna nam je da bismo preživjeli. No, sami biramo što jedemo i kako se hranimo – zdravo ili nezdravo. Sami biramo kako želimo živjeti jer odabirom hrane utječemo na svoje zdravlje.

Osnovna ljudska potreba

Hrana – izvor energije i uz vodu jedino što nam je potrebno da bismo preživjeli. Većina ljudi hranu dijeli na zdravu i nezdravu. Oko te podjele vodi se mnogo rasprava na mrežnim stranicama, no većina se, potaknuta izjavama nutricionista, slaže da su pržena hrana, slatkiji, bomboni, fastfood i sl. nezdrava hrana, a namirnice poput voća, povrća i žitarica zdrava hrana. Pojam zdrava hrana danas nije ograničen samo na voće i povrće, već mnogi fitness treneri i poznati chefovi nude mnogo savjeta o tome kako napraviti zdravije verzije nezdrave hrane. Na mrežnim stranicama možete pronaći recept za nutritivno bogate palačinke po mogućnosti sa zobenim brašnom i pečene na kokosovom ulju, bolonjez s integralnom tjesteninom, kolač s manje šećera i sl. Danas ljudi više nego prije obraćaju pažnju na svoj izgled, posvećuju se vježbanju i raspituju se o kvaliteti i porijeklu hrane koju unose u organizam. Prema hrani se sve više odnosimo kao prema osobi s kojom je potrebno izgraditi kvalitetan odnos.

U kakvom smo odnosu s hranom?

Naši roditelji, bake i djedovi često govore da je nama mladima danas sve dostupno – raznovrsna kvaliteta obuće i odjeće u trgovinama, korisne i lažne informacije na internetu pa i zdrava i nezdrava hrana. Naše bake nekada nisu doručkovale ono što su željele, već ono što im je bilo dostupno. Umjesto čokoladnog namaza ili peciva sa sirom dostupni su bili proizvodi od žitarica koje su se uzgajale na poljima, npr. kaša od prosa. Budući da je nama sve dostupno i možemo birati, zašto ne bismo drugačije razmišljali o hrani?

Naravno da volimo pojesti hamburger iz McDonald'sa. Glad ne pita pa tako ni mi ne pitamo koliko jedan takav obrok ima kalorija i je li zdrav. Upoznati smo sa znanstvenim istraživanjima prema kojima česta konzumacija brze hrane i hrane pržene u ulju može uzrokovati teška oboljenja poput dijabetesa, infarkta i moždanog udara. Upravo sve kreće od hrane koju jedemo jer ona gradi naše tijelo, pruža nam energiju, osigurava nam dobro raspoloženje, dobru probavu i utječe na sposobnost obavljanja naših dnevnih aktivnosti.

Pojedemo li za doručak krafnu s čokoladom već nakon nekog vremena osjećamo da nismo u organizam unijeli nutritivno vrijednu namirnicu. Krafna će utajiti našu trenutnu potrebu za slatkim, no bit ćemo brzo gladni jer nam neće dati potrebne nutritivne vrijednosti poput zobene kaše s bananom. Zob sadrži minerale poput magnezija i željeza koji su nam potrebni za razmišljanje u školi, a banana je izvor kalija koji je važan za pravilan rad živčanog sustava. Većina tinejdžera ne razmišlja o kvaliteti i nutritivnoj vrijednosti hrane koju unose u organizam.

Fastfood prehrana nije zdrava.

Djeca i tinejdžeri često su izbjirljivi po pitanju konzumiranja pojedinih namirnica poput graha, kelja, mahuna, ribe i sl. Neki će reći da im te namirnice ne odgovaraju i da im nisu ukusne. Zašto bi ih jeli ako mogu otići u Burger King po pržena pileća krilca? Upravo nas prevelika dostupnost hrane čini izbjirljivima. Izgradili smo odnos samo s hranom koju smatramo ukusnom, a ne s hranom koja je zdrava. Kao što smo puni razumijevanja i tolerancije prema ljudima, tako bismo se trebali ponašati i prema hrani i kušati npr. mahune s obzirom na nutritivne vrijednosti koje pružaju.

Razmišljanje o hrani – briga o sebi

Hrana čini čovjeka, ali ne upravlja njime. Čovjek s hranom mora izgraditi ravnopravan odnos. Kvaliteta naše prehrane utječe na naše zdravlje i raspoloženje. Nitko ne kaže da si ne možemo priuštiti hamburger iz McDonald'sa, no trebali bismo se posvetiti sebi i proučiti više o sastavu i porijeklu namirnica koje unosimo u organizam, ne zbog toga što tako kažu znanstvena istraživanja, već zbog sebe.

Vita Vučinić, 6. a

Naš prijedlog školskog jelovnika

S obzirom na izbirljivost učenika naše škole po pitanju hrane, predlažemo primjere tjednih jelovnika koji bi trebali zadovoljiti učenička istančana nepca, ali i pružiti energiju i snagu za normalno funkcioniranje našeg živčanog sustava u školi. Potrudili smo se da u svakome tjednu imamo barem jedan obrok s ribom, puno povrća i voća. Odlučite koji vam se *menu* najviše sviđa! Glasajte za 1., 2. ili 3. prijedlog!

1. prijedlog

Školskog jelovnika

	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETURTAK	PETAH
MLIJEČNI OBROK	muffin	pahuljice s voćem i jogurtom	slanac s jogurtom	griz	čokoladni namaz s mlijekom
RUČAK	riblji štapići, blitua s krumpirom	grah varicose	pečena piletina s mlincima	lasanje	vegepizza i krumpirići
UŽINA	sladoled od jagode	banana	makounjača	trešnje	breskva

2. prijedlog

Školskog jelovnika

	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETURTAK	PETAH
MLIJEČNI OBROK	zobena kaša s bananom	griz	palenta s jogurtom	integralni kruh sa suježim sirom	kruh, maslac, pekmez
RUČAK	rižoto od cikle	varivo od krumpira, mahuna i mrkve s piletinom	juha od bundeve, pečena piletina s povrćem	varivo od leće i graha s kobasicama	oslić, blitua s krumpirom
UŽINA	smoothie od jagode i banane	štrukli sa sirom	pecivo sa sjemenkama, jogurt	smoothie od borovnice	jabuka

3. prijedlog

Školskog jelovnika

	PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETURTAK	PETAH
MLIJEČNI OBROK	pahuljice s mlijekom	sendvič sa šunkom i sirom	slanac, jogurt	čokoladni namaz, kruh, mlijeko	burek
RUČAK	bolonjez	piletina u umaku od gljiva s tjesteninom	lasanje	pljeskavica od mljevenog mesa, rizi-bizi	tjestenina sa sirom
UŽINA	pecivo sa sirom	pizza	palачinka s čokoladom	muffin	jabuka

(Ne)odlaganje otpada

Grad Zagreb je 1. listopada 2022. godine donio odluku da se miješani komunalni otpad smije odlagati samo u standardiziranim vrećicama za otpad – ZG vrećicama plave boje, dostupnima za kupnju u trgovinama i Zagrebačkom holdingu. Šećući gradom, primjećujemo da se nebo i dalje plavi, bijeli se Zagreb grad, no ne plave se i kante za smeće. Zašto se ljudi teško navikavaju na promjene?

Pravilno odlaganje otpada – odgovornost prema sebi i drugima

Odmalena nas roditelji i škola uče pravilima lijepoga ponašanja i preuzimanju odgovornosti za svoje postupke – kako se pristojno ponašati tijekom jela, kako pristojno pozdravljati ljude, i sl. Djeca uče o ponašanju od odraslih, stoga je nužno da odrasli budu primjer uljudnoga ponašanja i prilikom navikavanja na nova pravila poput ispravnog razvrstavanja otpada.

Dupin, medo i žaba – spremnici za veselo razvrstavanje otpada u školi.

Ispravno odlaganje otpada razvija odgovornost, razumijevanje prema drugima, svijest o okolišu i o budućnosti. Razvrstavanje počinje već u našem stanu ili kući čime se olakšava kasnija obrada otpada. Reciklirajući, štedimo novac, smanjujemo količinu otpada na odlagalištima i pridonosimo očuvanju okoliša. Kao što je pristojno pozdraviti susjeda, tako bismo trebali znati da je ispravno odlaganje otpada iskazivanje pristojnosti prema sebi i drugima. Ipak, svjedoci smo da u našem gradu, pa i u kvartu, ipak dolazi do neodlaganja otpada.

Koji su uzroci neispravnog odlaganja otpada?

Ispravno odlaganje otpada u našem gradu nije započelo 1. listopada 2022. godine. Prije te odluke svako je kućanstvo već moglo u posebne spremnike odlagati plastiku, papir, staklo, biootpad i miješani komunalni otpad. Besplatne vrećice za biootpad, plastiku i metal kućanstvima dostavlja Zagrebački holding. Važno je napomenuti da se većina ljudi trudi ispravno odlagati otpad. Međutim, nakon donošenja odluke 1. listopada 2022. godine većina ljudi počela je preispitivati svoj način odlaganja otpada jer se plave ZG vrećice za miješani komunalni otpad moraju kupiti. Pretpostavlja se da će se ljudi truditi ispravno odlagati otpad kako bi uštedjeli koristeći što manje plavih ZG vrećica. Nadalje, ljudi postaju svjesni da količina nagomilanog otpada može utjecati na zagađenje prirode.

ZG vrećica.

Ima i onih ljudi koji se teško navikavaju na promjene pa neispravno odlažu otpad. Nisu spremni mijenjati svoje potrošačke navike ili svakodnevno poduzimati nekoliko karaka kako bi ispravno odlagali otpad (nekim ljudima teško je isprati plastičnu bocu jogurta kako ne bi poprimila neugodan miris u žutoj vreći; neki ne razmišljaju o tome da zamašćeni karton od pize ne mogu odložiti u spremnike za papir jer to više nije karton koji se može reciklirati i sl.). Unatoč svijesti o dobrobitima ispravnog razvrstavanja otpada, pojedinci su ipak lijeni ili nepromišljeni. Npr. često možemo vidjeti čovjeka koji izlazi iz McDonalds'a plastičnu žlicu baca u spremnik za miješani komunalni otpad jer mu je taj spremnik trenutno pri ruci, ne razmišljajući o ispravnom odlaganju otpada.

Kako se pokrenuti?

Ljudi sebi pokušavaju olakšati život na različite načine, ali nisu svjesni da na taj način ne doprinose zajednici. Prolazeći kvartom, uočavamo da neki stanovnici još uvijek ne odlažu miješani komunalni otpad u plavih ZG vrećicama, da plastične boce deterdžentata bacaju u miješani komunalni otpad, a koru banane u miješani komunalni otpad. Problem je i gomilanje i ostavljanje otpada izvan kanti što je ružno za vidjeti.

Svijest o tome da svi moramo biti kao jedno može nas ujediniti, no u praksi kod nekih ta želja brzo splasne. Počnimo s reciklažom od sebe, svaki dan. Recikliranjem smanjujemo količinu otpada koji se vraća u prirodu. Važno je ispravno odlagati otpad jer se učimo odgovornosti, razumijevanju i pridonosimo očuvanju okoliša. Na mrežnim stranicama www.cistoca.hr možete provjeriti što trebate odlagati u koji spremnik. Nitko ne može reći da ne zna kako odlagati otpad jer nam je sve dostupno na mrežnim stranicama, postoje samo ljudi koji su lijeni i koji ne razmišljaju o sadašnjosti, a ni o budućnosti. Važno je biti informiran korisnim informacijama u moru beskorisnih.

Bruna Basara, 6. a

Plava, smeđa, zelena i žuta boja – radost moja!

Nauči ispravno odlagati otpad. Najlakše je reći da nešto ne razumiješ, no teže je informirati se i naučiti nove spoznaje. Otpad je nešto što te okružuje, stoga nauči biti odgovoran!

U plave spremnike treba odlagati papir, karton (bez ljepljive trake), bilježnice, knjige, slikovnice, mape i sl., no ne smije se odlagati zauljeni ili prljavi papir, fotografije i sl.

U žute spremnike treba odlagati polietilenske vrećice, folije, filmove, mjehurastu ambalažu – na sebi mogu imati oznake: PE-HD, PE-LD, PET, PP i sl.; boce od jestivog ulja, destilirane vode, sredstava za čišćenje i pranje, kozmetike, prehrambenih proizvoda i sl.; čaše i posude od jogurta ili sira koje je potrebno isprati jer ako stoje nekoliko dana poprimaju neugodan miris, višeslojnu ambalažu (tetrapak), ostale proizvode od plastike: boce za osvježavajuće napitke, čepove, plastične tanjure, pribor za jelo, konzerve od hrane i limenke od pića.

U žute spremnike ne smije se odlagati plastičnu ambalažu i limenke s ostacima boja, lakova i motornih ulja, plastičnu ambalažu i limenke s ostacima kemikalija, boce i limenke zapaljivih i eksplozivnih tekućina, boce i limenke pod tlakom (npr. propan/butan boce).

U **zeleni spremnike** treba odlagati samo staklenu ambalažu (boce, staklenke i sl.).

U zelene spremnike ne smiju se odlagati prozorsko staklo, automobilsko staklo, žarulje i fluorescentne svjetiljke, porculanski i keramički predmeti.

U Gradu Zagrebu postoje tzv. reciklažna dvorišta u koja možete odložiti npr. prozorsko staklo koje vam više ne treba.

U **smeđe spremnike** treba odlagati kore voća i povrća, ljuske jaja, talog od kave, vrećice od čaja, ostatke kruha, listove salate, blitve, kelja i sl., vrtni ili zeleni otpad (uvelo cvijeće, granje, otpalo lišće, otkos trave i živice, zemlju iz lončanica). Kosa i dlaka također su biootpad i odložite ih u smeđe spremnike! U smeđe spremnike ne smiju se odlagati ostaci termički obrađene hrane (npr. ne smijete baciti ostatke kuhane tjestenine), meso, riba, kosti, koža, mliječni proizvodi, ulja i masti, odjeća, cigarete i dr.

Uočavamo da ljudi stare papuče, majice ili cipele bacaju u spremnike za miješani komunalni otpad, no postoje posebni spremnici za **otpadni tekstil** u koje treba odlagati odjeću, ručnike, posteljinu, zavjese, šešire i kape, torbe i krpene igračke i ostale otpadne tekstilne proizvode.

U spremnike za otpadni tekstil ne smije se odlagati obuću, kožne torbe, pernate jastuke ili poplune. Ako kod kuće imate odjeću koju više ne nosite, svakako prije odlaganja razmislite o tome možete li ju kome pokloniti ili odnijeti u Crveni križ.

I na kraju, nakon što sav otpad razvrstamo po spremnicima ostatak ide u **mješani otpad**. Pri tome pazimo da koristimo plave ZG vrećice.

Katja Vranić, 6.a

Eko-eko

Odlaganje otpada na Borongaju

Odlazu li stanovnici Borongaja ispravno otpad? Što misle o plavim ZG vrećicama? Istražili smo navedeno šeući kvartom i naizmjenice ispitujući poznanike i susjede.

1. Odvajate li pravilno otpad?

„Još ne odvajam. Nisam još nabavio sve potrebne vrećice!“

„Odvajam otpad u skladu s pravilima koja pišu na vrećicama.“

„Otpad odvajam na način da u stanu imam tri kante: jednu za biootpad, jednu za plastiku i jednu za miješani komunalni otpad.“

„Nisam siguran kako pravilno razvrstavati otpad pa prije nego što bacim otpad u kantu na internetu provjerim u koju kantu se što baca.“

2. Koristite li se plavim ZG vrećicama od početka listopada?

„Koristim se plavim ZG vrećicama.“

„Tek sam se nedavno počeo koristiti plavim ZG vrećicama.“

„Svjesna sam da moram početi odvajati otpad u ZG vrećice, iako još to ne radim.“

„Ne! Zašto bih plaćao te vrećice?! Trebale su biti besplatne!“

3. Odvajate li npr. staklo od plastike?

„Staklo odlažem u zelenu kantu, a plastiku u žutu.“

„Ne odvajam uvijek staklo od plastike. Nekad staklo bacim u žutu vreću.“

„Staklene posude ne bacam, već ih redovito prenamijenim (npr. iskoristim ih kao posudu za pahuljice, itd.)“

4. Koristite li se vrećicama za biootpad?

„Ne koristim se zato što biootpad bacam u komposter.“

„Koristim se vrećicama za biootpad, no nisam uvijek siguran što treba baciti u njih!“

„Najviše se koristim vrećicama za biootpad i njih najbrže potrošim.“

5. Skupljate li plastičnu ambalažu s povratnom naknadom?

„Ne skupljam, plastične boce bacam u žute vreće za plastiku.“

„Nedavno sam počela skupljati plastične boce.“

„Ne skupljam još, ali početi ću!“

6. Kako bacate opuške cigareta?

„Opuške bacam u miješani komunalni otpad.“

„Opuške bacam u biootpad.“

„Opuške ne bacam ni u kakvu posebnu kantu, već bacim na cestu.“

7. Što činite kad ne znate kamo biste bacili otpad?

„Ako ne znam, pitam druge.“

„Pogledam na internetu ili bacim prema osobnoj procjeni.“

„Pročitam na vrećici, a ako ne piše, onda potražim na internetu.“

8. Osjećate li krivnju ako ponekad ubacite nešto u pogrešnu kantu? Ljutite li se na druge ako pogrešno odvajaju otpad?

„Ne osjećam krivnju zato što vidim da i drugi bacaju smeće posvuda.“

„Trudim se pravilno odvajati otpad pa ne osjećam krivnju.“

„Ljuta sam kad vidim da se drugi ne trude odvajati otpad. Trebali bismo djelovati kao cjelina!“

„Jako mi smeta kad vidim smeće izvan kanti. Mislim da su ljudi neuredni.“

Lucija Kiš, 6. a

UPOZNAJMO DJELATNIKE ŠKOLE NA ZABAVAN NAČIN

Djelatnici naše škole vrlo su zanimljivi i zabavni, iako možda mi to uvijek ne primijetimo (na vrijeme). Kako bismo ih bolje upoznali nekima smo od njih postavili kratka pitanja, a oni su kratko (a neki i malo duže i opsežnije) odgovorili na njih.

Milana Vuković učiteljica je Matematike i razrednica 5. a razredu.

Ljeto ili zima?
Ljeto.

Slatko ili slano?
Obožavam slatko!

Voće ili povrće?
Voće.

Putovanje ili odmor kod kuće?
Uuu, putovanja obožavam.

Kuhanje ili dostava?
Ma kuhanje. (Nasmijala se.)

Restoran ili piknik?
Volim otići u restoran.

Sunce ili mjesec?
Sunce. Volim ljeto, volim more. Sunce donosi neko lijepo i veselo raspoloženje.

Automobil ili zrakoplov?
Automobil. Volim voziti, a i koristi mi za puno situacija koje moram brzo obaviti. Naravno, ako su to neka daleka putovanja, onda mi je draže zrakoplovom, ali uglavnom biram automobil.

Novac ili pamet?
Pamet. Ako smo pametni, onda ćemo valjda naći i način da zaradimo novac.

Obitelj ili posao?
Obitelj!

Istina ili izazov?
Istina. Nekako mislim da je izuzetno važno govoriti istinu i ponašati se po takvom načelu. Osobno, zaista uvijek govorim istinu. Ne pamtim da sam nekada nekome nešto slagala i znam reći učenicima da sam alergična na laži. To nije lijepo prema drugoj osobi, mislim da time vrijeđamo tu osobu i, naprosto, odgovajana sam tako da uvijek biram istinu.

Množenje ili dijeljenje?
Pa... množenje. Zato što ga više koristimo u svakodnevnom životu, u nekim praktičnim situacijama kao kada idemo u trgovinu i slično. A bez množenja nema ni dijeljenja, je li tako?!

Dopunska ili dodatna nastava?
Dodatna. Tu su učenici koji vole matematiku, lijepo je s njima raditi, izazovno, ne moram ih tjerati da uče, već sami odluče i dolaze svojom voljom. To je zaista lijepo!

Zadaci riječima ili brojevima?
Uh, teško mi je to pitanje. Podjednako su mi važni i jedni i drugi. Tu se zaista ne bih mogla odlučiti jer matematika ne ide bez jednoga i drugoga. Vrlo su bitni brojevi i bitno je znati računati, a opet, logika i zaključivanje proizlaze iz zadataka riječima.

Točnost ili urednost?
Točnost. U matematici, a i općenito i u životu, važno je jedno i drugo. Ali, točnost mislim da dobrim dijelom podrazumijeva i urednost. S druge strane, ako je netko uredan, ne mora značiti da nešto točno radi.

Geometrija ili aritmetika?
I to mi je baš teško pitanje. Aritmetika je možda zastupljenija u nastavi i općenito obrazovanju i radu s djecom. Izuzetno je važno i temelj je svih znanja u matematici, a geometrija je, opet, vrlo zanimljiva, vizualna je i djeca je u pravilu vole, tako da se zaista ne mogu odlučiti.

Šestar ili trokut?
Pa možda trokut zato što je više primjenjiv i više ga koristimo u nastavi, iako neke stvari ipak ne možemo raditi bez šestara u samoj nastavi.

Ana Vuković, 3. b

Dubravka Basić-Vidović predaje Tjelesnu i zdravstvenu kulturu, vodi Crveni križ te razne sportske aktivnosti u našoj školi.

Ljeto ili zima?
Ljeto. Ima malo više sunca, malo više je toplijih dana te je duži dan.

Slatko ili slano?
Slatko. Volim slatko – volim slatku kavu, med, kolače...

Voće ili povrće?
Volim i jedno i drugo, ali ako se moram odlučiti – voće.

Putovanje ili odmor kod kuće?
Hmmm... putovanje. Da, volim putovati.

Kuhanje ili dostava?
Kuhanje. Prirodnije je i zdravije. Dobijem porcije kolike želim, a i volim to. Baš uživam kuhati.

Restoran ili piknik?
Zanimljivo pitanje. Ovisi o situaciji i prilici. Volim prirodu i piknik u prirodi, a sviđa mi se i ponekad otići u restoran.

Sunce ili mjesec?
Sunce. Kažu da je izvor života i izvor zdravlja. Također, volim se sunčati, jako volim sunčane dane i svjetlost koju daje sunce. Jednostavno daje neku pozitivnu.

Automobil ili zrakoplov?
Bicikl. (Nasmijala se.)

Istina ili izazov?
Preferiram istinu. Istina, iznad svega istina. Volim izreći istinu, volim čuti istinu, ne volim laž.

Nogomet ili plivanje?
Plivanje.

Novac ili pamet?
Novac. Nažalost, u našem društvu je novac platežno sredstvo. Ako nemaš dovoljno novaca, ne možeš si priuštiti, npr. nekada onaj sladoled viška, a nekada niti jedan. Pamet je danas podcijenjena, tako da ponekad ispada da možemo i bez nje.

Obitelj ili posao?
Obitelj. To su ljudi koje sam ja odabrala i htjela, to su osobe koje volim, obožavam i živim za njih. Za njih bih sve napravila. Naravno, posao nam je nužan da bi se ostvarili i preživjeli, ali obitelj mi je ipak iznad svega.

TZK vani ili u dvorani?
Hmm, ovisi o vremenu. Veći dio godine smo u dvorani, nekako nam je praktičnije jer su aktivnosti takve. Možemo ih lakše i uspješnije provesti unutra. Na, volim i izaći kada imamo aktivnosti koje možemo odraditi vani.

Sport ili ples?
Ples zapravo spada u sport. Dakle, rekla bih sport. Ali ako misliš na neko individualno plesanje uz glazbu na zabavama, da, volim i to. Volim glazbu i plesanje.

Trenirka ili haljina?
Trenirka je moja poslovna odjeća koju moram nositi na nastavi, ne mogu nikako doći u haljinu. Ali kada nisam na poslu, rado se lijepo obučem, našminkam i odaberem haljinu.

Kardio ili vježbe snage?
Vježbe snage.

Lucija Čičić, 3. b

Margareta Došlić nova je učiteljica Njemačkog jezika te je razrednica 5. b razredu.

Čaj ili kava?
Definitivno kava.

Slatko ili slano?
Slatko.

Čokolada ili bomboni?
Čokolada.

Pas ili mačka?
Ajaj, zavisí, moj pas i sve ostale mace ovoga svijeta.

Maslračak ili tratinčica?
Tratinčica.

Prljeće ili ljeto?
Prljeća. Ružičasta ili crvena? Crvena.

Knjige ili filmovi?
Knjige.

Haljina ili hlače?
Haljina.

Štikle ili tenise?
Tenise.

Likovna kultura ili glazbena kultura?
Likovna kultura.

Kazalište ili kino?
Kazalište.

Nika Vuković 5. b

Marina Majer naša je učiteljica Engleskoga jezika, a vodi i Dramsku skupinu na engleskome jeziku. Uvijek je prijateljski raspoložena.

Ljeto ili zima?
Hmm, može li biti pola-pola? Volim ljeto radi mora, ali i jako volim zimu radi snijega, a i rođendan mi je u prosincu.

Slatko ili slano?
Ovisi o danu. Ako sam gladna, definitivno slano. A poslije ručka ili eventualno navečer, volim pojesti nešto slatko.

Voće ili povrće?
Povrće definitivno – sve zeleno!

Putovanje ili odmor kod kuće?
Hmm, rekla bih putovanje za inače, ali s obzirom da trenutno imam malo problema sa zdravljem, sad kažem odmor kod kuće.

Kuhanje ili dostava?
Kuhanje, bez razmišljanja.

Restoran ili piknik?
Piknik!

Sunce ili mjesec?
Uuuuu, teško pitanje. Možda ipak mjesec.

Automobil ili zrakoplov?
Automobil, moj je. (Nasmijala se.)

Novac ili pamet?
Pamet, definitivno!

Obitelj ili posao?
Obitelj, bez pogovora.

Istina ili izazov?
Tu sam nekako podijeljena. Nekad ti stvarno treba istina da se znaš postaviti, ali nekada izazov dođe bolje od istine.

Engleski ili hrvatski jezik?
Hrvatski!

Velika Britanija ili SAD?
Velika Britanija. Pa, hej, ja sam "Englez"!

Hrvatska ili inozemstvo?
Hrvatska, Hrvatska. Zato sam i tu.

Čitanje ili pisanje?
Hmm, čitanje.

Pismena ili usmena provjera?
Iskreno, usmeno jer mogu istog trena poslušati i ocijeniti te ne moram nositi doma i ispravljati, ali to ne znači da je lakše.

Dramska grupa ili nastava?
Nastava.

Petra Purić, 3. a

Učiteljica Gabrijele Kovačević predaje Informatiku nižim razredima, a vodi i Novinarsku skupinu učenika razredne nastave.

Ljeto ili zima?
Ljeto! Volim sunce i osjećaj topline.

Slatko ili slano?
Hmm, ovisno o prilici, no češće sam za slano.

Voće ili povrće?
Oboje, ali ako već moram birati, onda voće. Po mogućnosti neko egzotično.

Putovanje ili odmor kod kuće?
Putovanje. Volim vidjeti, probati ili naučiti nešto novo.

Kuhanje ili dostava?
Kuhanje.

Restoran ili piknik?
Bez puno razmišljanja, piknik! Nekako mi je to opuštenije i prirodnije.

Sunce ili mjesec?
Ovo je teško pitanje i ne bih se trenutno mogla odlučiti. Volim sunce, ali volim i noć, ima nešto čarobno u njoj.

Automobil ili zrakoplov?
Automobil. Da nisam učiteljica, bila bih ili psiholog ili vozačica relija. Obožavam voziti!

Novac ili pamet?
Pamet. Mislim da ako imaš pamet, nekako ćeš doći do svega pa tako i do novca.

Obitelj ili posao?
Obitelj. Oni su uvijek na prvom mjestu.

Istina ili izazov?
Istinu podrazumijevam pa ću odabrati izazov. Volim izazove!

Informatička učionica ili obična učionica?
Svaka ima svoje prednosti i mane. Ovisi o predmetu, tipu sata i sadržaju.

Informatika ili novinari?
Oboje. Učiteljica sam i obožavam raditi s djecom, bez obzira koji to bio predmet ili aktivnost. S djecom nikada nije monotono, uvijek je zanimljivo i izazovno u pozitivnom smislu.

Virtualno ili stvarno?
Definitivno stvarno!

Pisanje rukom ili pomoću tipkovnice?
Pisanje rukom.

Programiranje ili teorija?
Programiranje. Teorija je temelj prakse, no ako biram, biram praktičan rad.

Lucija Černjul, 3. b

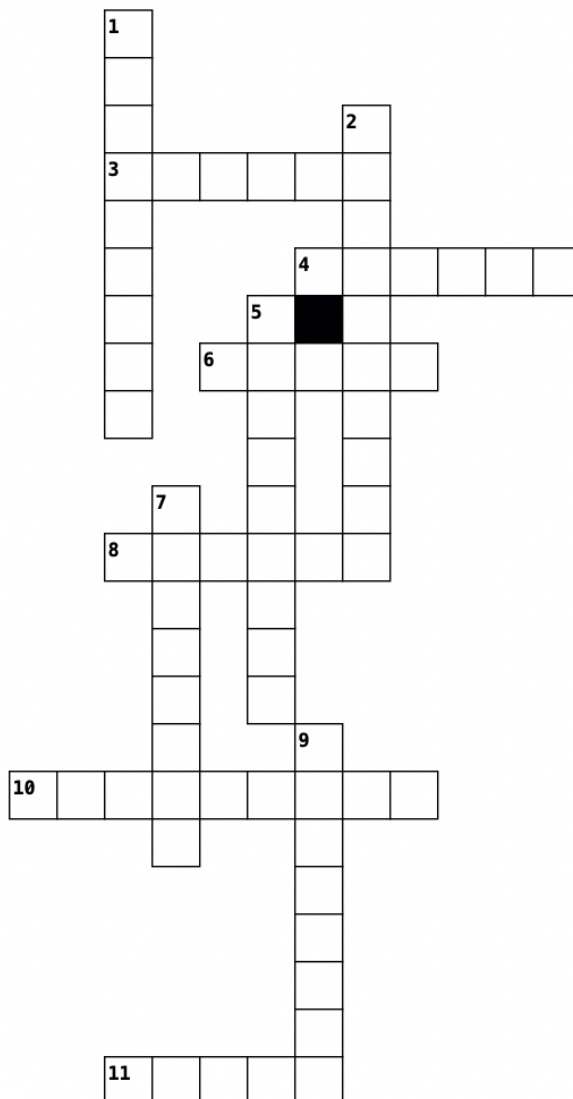
KRIZALJKA

OKOMITO

1. osoba zadužena za izgled pozornice
2. audio - vizualni medij koji često koristimo
5. mjesto na kojem se izvode dramska djela
7. električni medij uz TV, radio i film
9. osoba koja vodi proces stvaranja predstave / filma

VODORAVNO

3. najčešća dnevna tiskovina
4. sredstva prenošenja informacija
6. auditivni medij
8. najstariji medij
10. izumio tiskarski stroj (Johannes)
11. ustanova u kojoj se čuvaju i izlažu starine, umjetnine i sl.

Ravnateljicu Gordanu Fileš možemo pronaći u njenoj radnoj sobi pored zbornice, ali često ju vidimo i na školskim hodnicima jer se voli družiti s djecom.

Ljeto ili zima?

Hmm... ljeto. Zato što volim kada mi je toplo, duži je dan pa sve svoje aktivnosti mogu završiti na vrijeme, tj. za dana. Ljeti mi je sve nekako aktivnije. To volim.

Slatko ili slano?

Ooo, slatko. Jako volim kolače!

Voće ili povrće?

Pa, zavisi. No, hajde, možda ipak više voće.

Putovanje ili odmor kod kuće?

Putovanje. Volim upoznavati nove ljude i nova mjesta, da vidim kako ljudi žive i funkcioniraju u drugim krajevima svijeta.

Kuhanje ili dostava?

Kuhanje.

Restoran ili piknik?

Možda ipak restoran. Sunce ili mjesec? Budući da volim ljeto – sunce!

Automobil ili zrakoplov?

Automobil. Zrakoplov mi nije toliko primamljiv.

Novac ili pamet?

Pamet! Novac će doći ako smo pametni, no pamet ne možemo kupiti.

Obitelj ili posao?

Trenutno posao.

Istina ili izazov?

Rekla bih oboje.

Učenici ili suradnici?

Učenici!

Unutrašnjost škole ili dvorište?

Oboje je važno, jedno bez drugoga ne ide.

Nastava ili sjednica?

Opet ću reći oboje jer je i jedno i drugo dio mog posla.

Dramska grupa ili Hrvatski jezik?

Dramska grupa!

Biti ravnateljica ili razrednica?

Jooooo, volim biti razrednica, no sada sam ravnateljica pa ću reći ravnateljica. Bilo bi odlično kada bih mogla oboje, no ne možemo uvijek imati sve što hoćemo. Je li tako?

Privatno ili javno?

Pa ne znam, možda više privatno.

Za kraj, zanima me je li Vam teško biti ravnateljica, imate li jako puno posla?

Ponekad je. Ima tu dosta posla i različitih situacija, da, to je tako. Briga o učenicima, briga o učiteljima pa briga oko same školske zgrade i sve to nekako moraš iskoordinirati i organizirati da bi funkcioniralo.

Tania Huseinčehajić, 3. b

Pedagoga Ivana Radaša učenici jako vole, a i on voli njih. Otkrijmo nešto više o njemu...**Ljeto ili zima?**

Oboje. Ne mogu se odlučiti jer i ljeti i zimi pronadem aktivnosti u kojima uživam.

Slatko ili slano?

Bez razmišljanja, slatko!

Voće ili povrće?

Voće.

Putovanje ili odmor kod kuće?

I jedno i drugo ima svoje prednosti.

Kuhanje ili dostava?

Definitivno kuhanje.

Restoran ili piknik?

Paaaa... restoran.

Sunce ili mjesec?

Sunce!

Automobil ili zrakoplov?

Radije automobil.

Novac ili pamet?

Novac. Ako imam novac, onda podrazumijevam da imam pamet i da sam zato uspio zaraditi.

Obitelj ili posao?

I jedno i drugo. Volim svoju obitelj, no volim i raditi.

Istina ili izazov?

Ako ćeš mi ti postaviti izazov, onda biram izazov! (Nasmijao se.)

Škola ili nogomet?

Jedno bez drugoga – nikako. Dakle, oboje.

Sport ili ples?

Uh, tu se nikako ne mogu odlučiti pa zato biram oboje!

Djeca ili odrasli?

Djeca!

Kada smo kod djece, čuli smo da ćete uskoro dobiti dijete.

Kako biste ga htjeli nazvati? Vjerojatno će biti Ivano.

Sportska ili poslovna/elegantna odjeća?

Ovisno o situaciji pa ću reći oboje.

Miris parfema – jak ili slab?

Jak!

Pitanje za kraj. Budući da cijeli hodnik zamiriše kada Vi prođete, biste li nam htjeli otkriti koji to parfem koristite?
Naravno, Mancera Aoud Lemon.

Anthea Simić Tumpak, 3. b

FOTO IZVJEŠTAJ - LIKOVNI U BOTANIČKOM VRTU!

